

Med ljudmi in za ljudi

DUŠAN UDOVIČ

Nad škedenjem, odkar pomnim, lebdi usoda železarne, ki je hkrati v vrhu lestvice mestnih problemov nasploh. Veliko let je že tega, kar sem kot kronist sledil enemu izmed številnih razburljivih zborovanj, kjer so ljudje upravičeno besneli nad onesnaževanjem. Takrat sem prisotnega Dušana Jakomina vprašal za mnenje. »Na prvem mestu je delo, kruh za delavce in njihove družine, potem pride vse drugo«, je bil njegov neomajen odgovor.

Dovolj je bilo slediti večerajšnjemu jutranjemu dogajanju v tržaški občinski palači, pa je bilo lahko razumeti, da bo županovo odlikovanje tokrat nekaj posebnega. Dušan Jakomin, duhovnik in človek, ki od vedno živi med ljudmi in za ljudi, je ob prejemu priznanja dobil množično spremstvo, kot ga morda ni pričakoval. Težko si je predstavljati pristnejši znak hvaležnosti škedenjcev in ljudi širokega sosednjega območja, ki so že desetletja poleg dušnopastirskega dela deležni pozornosti, človeške topline, neumorne energije in solidarnosti, kolikor je premore priljubljeni kaplan. Oziroma krajevni »župan«, kot je posrečeno zadel Cosolini, kajti škedenj brez njega ne bi mogel biti, to kar je.

Škedenj je tudi eno tistih tržaških predmestij, kjer še vedno žilavo in ustvarjalno vztraja slovenski življenjski, v sožitju z italijanskim. Vsakodnevni tkalec medčloveških vezi je tudi v tem pogledu z neuničljivim optimizmom oboroženi Dušan Jakomin. Županovo priznanje res ni moglo priti v bolj prave roke.

OPČINE - Okrogla miza v priredbi Slorija in inštituta INV

Manjšina potrebuje strategije in ukrepe

Jasno sporočilo raziskave o razvojnih perspektivah

OPČINE - V zvezi z nekaterimi ključnimi vprašanji imajo vodilne osebe v slovenski manjšini v Italiji zelo podobna mnenja, kljub temu pa ni odločitev in razvojnih ukrepov. To je ena izmed informacij, ki jih je mogoče izluščiti iz bogate raziskave o razvojnih perspektivah manjšine raziskovalke Inštituta za narodnostna vprašanja (INV) Sare Brezigar. Predstavili so jo na sinočnjem srečanju, ki sta ga na Opčinah priredila Slori in INV. Tudi ravnatelj Slorija Devan Jagodič je pozval manjšinske organizacije, naj izkoristijo novo priložnost za razmislek in se ne glede na delitve odločijo za udeležanje nekaterih potrebnih razvojnih ukrepov. Govor je bil o jeziku, šolstvu in drugih temah, tudi o samem sistemu odločanja v sklopu manjšine.

Na 3. strani

RIM - Gibanje 5 zvezd v popolnem kaosu

Grillo in Casaleggio proti amandmajem senatorjev gibanja glede priseljencev

RIM - Voditelj opozicijskega gibanja Pet zvezd Beppe Grillo je na blogu opozoril, da Italija ne more več odpirati vrat migrantom. Ob tem je javno kritiziral dva senatorja Petih zvezd, ki sta v sredo predlagala spremembe priseljenjske zakonodaje, v skladu s katerimi nezakoniti prihod v Italijo ne bi bil več kaznivo dejanje. Odbor italijanskega senata za pravosodje je v sredo zvečer kljub nekaj pomislekom sprejel amandma, ki sta ga predlagala dva senatorja Petih zvezd.

Na 11. strani

GORICA - V mestu preveč zapuščenih stavb

V goriško vilo Louise naj se vrne življenje

CELOVEC - Obletnica plebiscita

Dvojezična proslava v znamenju sožitja

CELOVEC - Po političnem preobratu pri deželni volitvi marca letos je uradna Koroška na povsem novi, v prihodnost zazrti poti, na kateri ima tudi slovenska manjšina svoje mesto. To je potrdilo tudi večerajšnje uradno praznovanje 93. obletnice koroškega plebiscita 10. oktobra 1920. Praznovanje pod geslom »Razumeti preteklost - oblikovati prihodnost« na dvorišču deželne hiše v Celovcu je potekalo v povsem drugem vzdušju kot v preteklih desetletjih - dvojezično v pesmi in besedi, v duhu sprave med obema narodoma ter pozitivnega vzdušja glede prihodnosti dežele.

Na 2. strani

OBČINA TRST Priznanje Dušanu Jakominu

TRST - »Vi ste več kot župan škedenja, vi ste vsestranska duša škedenjske skupnosti, ki mu Trst marsikaj dolguje.« S temi besedami je župan Roberto Cosolini včeraj na županstvu odlikoval duhovnika Dušana Jakomina z občinskim priznanjem, bronasto plaketo mesta Trst. Jakomin je pravkar praznoval 60-letnico dušnega pastirstva v škedenju in okolici. Podelitve priznanja se je udeležilo veliko število Jakominovih prijateljev ter faranov iz škedenja, Kolonkovca in sosednjih krajev.

Na 4. strani

»Prosecco Doc«: stališči KZ in Dežele FJK

Na 5. strani

Iz Tržiča opozarjajo na nesreče na delu

Na 12. strani

EU, ta neznanka

šepet
ulice
Montecchi

BUKOVA ALI HRASTOVA DRVA

BUKOVI PELETI

Matija Praprotnik
Lokev 154

info: 00386 (0) 31 276 171

CELOVEC - Ob 93-letnici plebiscita Koroška na pravi poti

Dvojezična slovesnost s pogledom v prihodnost

CELOVEC - Po političnem preobratu pri deželnih volitvah marca letos je uradna Koroška na povsem novi, v prihodnost zazrti poti, na kateri ima tudi slovenska manjšina svoje mesto. To je potrdilo tudi včerajšnje uradno praznovanje 93. obletnice koroškega plebiscita 10. oktobra 1920. Praznovanje pod geslom »Razumeti preteklost - oblikovati prihodnost« na dvorišču deželne hiše v Celovcu je potekalo v povsem drugem vzdušju kot v preteklih desetletjih - dvojezično v pesmi in besedi, v duhu sprave med obema narodoma ter pozitivnega vzdušja glede prihodnosti dežele.

Pri tem je bilo še posebej prisotno leto 2020, ko naj bi Koroška - po želji sodelujočih govornikov in akterjih na včerajšnji proslavi - bila vzor vsej Evropi glede sožitja dveh narodov. To je v svojem govoru še posebej poudaril novi deželni glavar Peter Kaiser, ki je nov način praznovanja in novo vzdušje označil za spodbuden znak, da je Koroška »na pravi poti«. Kaiser je del svojega govora imel tudi v slovenščini in zato požel bučen aplavz.

Uradna Koroška se je včerajšnje 93. obletnice koroškega plebiscita leta 1920 spominjala na dveh slovesnostih. Najprej na pokopališču v Trnji vasi, kjer je bil poklon vojaškega značaja, nato pa na dvorišču deželnega dvorca - Navzoča je bila celotna deželna elita - od politikov prek gospodarstvenikov do obeh škofov. Manjkali so samo brambovci, svobodnjaki pa so proslavo delno bojkotirali in jo označili kot multikulturalno prireditve, ki da ni v smislu plebiscitnega duha iz leta 1920. Prvič so se v publiko pojavili tudi t.i. koroški »vindišarji«, skupina slovensko govorečih, ki noče, da bi jo prištevali k slovenski narodni skupnosti na Koroškem.

Predsednik deželnega zbora Reinhart Rohr (SPÖ) je kot prvi govornik na proslavi na dvorišču deželnega zbora še posebej pozdravil kot zastopnike slovenskih organizacij (predsednika ZSO Marjana Sturma in SKS Bernarda Sadovnika - ne pa tudi poslujočega podpredsednika NSKS Nantija Olipa in predsednika EL Vladimira Smrtnika, ki sta prav tako stala na tribuni) ter tudi Josefa Feldnerja, predsednika domovinske organizacije KHD. Tako Sturm kot Feldner sta na proslavi tudi kratko spregovorila o njunem zblizevanju v t.i. konsenzni skupini in pri tem izrazila željo, da naj bi praznovanja 100. obletnice plebiscita leta 2020 potekala v še bolj trdnem zaupanju med obema narodoma. Sturm je na povabilo moderatorja prireditve, Josefa Nadrage, te želje izrazil tudi v slovenščini.

Sobivanje dveh narodov v deželi je bilo v žarišču tudi, ko sta nato spregovorila predstavnika mlade generacije. Lisa Sandrieser, 20-letna študentka in nekdanja dijakinja na Slovenski gimnaziji, je poudarila, da so določeni krogi v preteklosti zlorabili odločitve plebiscita za svoje namene. Kot budna spremljevalka koroške družbe pa da zdaj zaznava spremembo ozračja, ki daje upanje, da bodo prihodnja praznovanja povezovalnega značaja za pripadnike obeh narodnih skupnosti v deželi. Za nemišo govorečo mladino v deželi je nato še spregovoril deželni zastopnik šolarjev Andreas Kavalirek.

Župan mesta Celovec Christian Scheider (FPÖ) je v svojem govoru pozdravil vključitev slovenščine v spored uradne prireditve dežele Koroške, bil pa je edini govornik, ki je

Na fotografijah: levo Marjan Sturm (ZSO) in Josef Feldner (Kärntner Heimatdienst); desno šolarji in pevci prvič na povsem dvojezični

proslavi omenil tudi rajnega desničarskega populista Haiderja. Uradna dogodka dežele ob obletnici koroškega plebiscita 10. oktobra 1920 je s svojim govorom zaokrožil deželni glavar Peter Kaiser, ki je še posebej postavil, da sta »dvo- in večjezičnost prihodnost naših otrok in s tem dežele Koroške.« Omenil je tudi potrebo po nadaljnji

krepitevi sodelovanja v prostoru Alpe-Jadran in pri tem izrecno omenil Slovenijo in novo povezavo dežel Euregio.

Med govori so nastopili pevke in pevci zbora »Singgemeinschaft Oisternig«, ki ga vodi Christof Mörtl. Zbor iz Zilje je zapel tudi slovensko pesem »N'mav čez izaro«.

Uradno proslava se je iztekla s polaganjem vencev pred »obeležjem koroške enotnosti« ob spremljavi deželne himne (številni »včerajšnji« na tribuni so pri tem zapeli še neuradno četrto kitico v kateri je govor o meji, ki se je pisala s krvjo...), otroci mirovne šole v Celovcu pa so izpustili pisano množico balončkov s sporočili, kako si predstavljajo Koroško v letu 2020. (il)

KOPER - Predstavnik SKGZ pri evropski poslanki Mojci Kleva Kekuš

Izkoristiti ugodne pogoje za nadgradnjo sosedskih odnosov

KOPER - Danes imamo odlične pogoje, da se med Slovenijo in Italijo (zlasti Deželo Furlanijo Julijsko krajino) obrne stran in nadgradi dosedanje sodelovanje in skupno načrtovanje v prostoru med Alpami in Jadranom. Srednjeevropsko območje je stičišče različnih kultur in jezikov in kot tako lahko postane laboratorij sožitja in model za širši evropski prostor. V nove izize je treba verjeti, vanje vlagati veliko energije in vzpostaviti stalen in konstruktiven dialog. Samo tako se bodo odpravile težave in nezaupanje iz preteklosti, ki še danes nekoliko ovirajo vsesplošno integracijo. Osnova pa mora biti spoštovanje različnosti, vključno z manjšinami, ki v tem prostoru predstavljajo dodano vrednost.

O tem je tekla beseda na srečanju, ki sta ga deželni predsednik SKGZ Rudi Pavšič in pokrajinski predsednik za Tržaško Marino Marsič imela v Kopru pri evropski poslanki mag. Mojci Kleva Kekuš. Srečanje je bila priložnost za poglobljeno analizo trenutnega političnega ozračja v Italiji, Deželi FJK in Sloveniji.

Pavšič in Marsič sta evropski poslanki izpostavila položaj Slovencev v Italiji. Poudarila sta prizadevanja SKGZ v korist celotne manjšinske skupnosti ter za krepitev dobrososedskih odnosov, ki so stvarna podlaga za pozitiven razvoj tu živčih manjšinskih narodnih skupnosti. Omenila sta tudi skrb krovne organizacije za uveljavljanje zaščitnega zakona in uspešen razvoj manjšinskega organiziranega sistema, ki pa se bo moral žal tudi v prihodnosti ukvarjati s finančnimi težavami zaradi napovedanih rezov na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Na srečanju v Kopru je prišla do izraza potreba po večjem in intenzivnejšem sodelovanju med političnimi sredinami in organizacijami civilne družbe, ki jih družijo reformističen in laično-evropsko naravnani pogled na svet.

Mojcs Kleva Kekuš z Rudijem Pavšičem in Marinom Marsičem

SAVUDRIJA - Ribič Namesto rib v mrežo ujel ... mino

ZAGREB - Hrvaški ribič je v sredo približno tri navtične milje stran od polotoka Savudrija v mrežo ujel letalsko protitladniško mino iz druge svetovne vojne, so včeraj sporočili iz istrske policijske uprave. Mino so po pregledu v uvali Ligaro pri Savudriji že uničili hrvaški pirotehniki. Hrvaški policisti so včeraj znova opozorili državljane, naj bodo previdni in naj prijavijo vse predmete, ki so podobni eksplozivnim napravam. Opozorili so tudi, naj posamezniki nikakor ne poskušajo sami premikati takšnih naprav, temveč naj o tem nemudoma obvestijo policijo.

Dodali so, da je eksplozivne naprave najpogostejše možno najti na odlagališčih odpadkov, ob prometnicah, v morju ter na kmetijskih in gradbenih zemljiščih.

UPOKOJENCI - ZSSS in SPI-CGIL

Jesenice: dogovor sindikalnih združenj

JESENICE - Sindikat upokojenecov Slovenije v okviru gorenjske območne organizacije Zveze svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) je včeraj podpisal sporazum o sodelovanju z italijanskim sindikatом upokojenecov (SPI-CGIL). Tako bodo Slovenci, ki delajo v Italiji oziroma prejemaajo italijansko pokojnino, vse informacije lahko dobili tudi na Jesenicah.

Kot je po podpisu sporazuma za Slovensko tiskovno agencijo pojasnila sekretarka gorenjske območne organizacije ZSSS Romana Oman, so italijanski postopki, ki jih morajo izpolnjevati upokojenci, ki prejemaajo italijansko pokojnino, zelo kompleksni in drugačni kot v Sloveniji. Zato jim predstavniki sindikata pomagajo

Napovedan je dež

LJUBLJANA - Meteorologi do petka dopoldne napovedujejo močnejše padavine predvsem na zahodu in jugu Slovenije. Na teh območjih lahko lokalno pade nad sto litrov dežja na kvadratni meter, ob tem pa lahko močnejše narastejo potoki in hudourniki. Močnejši porast hudournikov in predvsem manjših rek je možen tudi v osrednjem delu države. Agencija RS za okolje (Arso) je zato včeraj izdala opozorilo, v katerem navaja še, da je krajevno možen pojav dolgotrajnih nalivov in da bo ob slovenski obali sprva pihal okrepljen jugo, danes zjutraj pa bo ob prehodu hladne fronte zapihal zahodni veter s sunki med 60 in 80 kilometri na uro.

Sobota prinaša še nekaj občasne dežja, nedelja pa bo lepša. Kjer bodo padavine, bo nekoliko hladneje, sicer pa ne bo mrzlo. Kot je STA povedal dežurni meteorolog na Arsu Andrej Pečenko, bo v nedeljo predvsem tam, kjer bo posijalo sonce, topleje, na vzhodu in ob morju tudi do okoli 20 stopinj Celzija.

Ovadbazoper Popoviča

LJUBLJANA - Odvetnica Nina Zidar Klemenčič je danes zoper koprškega župana Borisa Popoviča vložila kazensko ovadbo zaradi krivice ovadbe. Poleg tega je zoper Popoviča in njegovega svetovalca Sebastjana Jeretiča vložila tožbi, s katerima zahteva »preklice neresničnih in žaljivih izjav in javno opravičilo«, so sporočili iz odvetniške pisarne Zidar Klemenčič. Popovič je namreč ovadil odvetnico Zidar Klemenčičovo zaradi suma napeljevanja k zlorabi uradnega položaja. Koprski župan trdi, da mu je v zameno za 15.000 evrov mesečno obljubljal, da ne bi imel težav z organi pregona.

Lajovic direktor Ukom

LJUBLJANA - Vlada je danes za direktorja vladnega urada za komuniciranje (Ukom) imenovala Boštjana Lajovica. Obrambni minister Roman Jakič pa bo poslej vodil še Nacionalni odbor za obeleževanje 100-letnic prve svetovne vojne (2014-2018), so sporočili iz vlade. Lajovic vodi urad od prvega maja, ko je zamenjal dotedanjega v. d.

direktorja Matijo Sevska, ki je postal državni sekretar v kabinetu premierke Alenke Bratušek. V Ukom je nekdanji televizijski voditelj in urednik sicer prišel iz urada predsednika republike, kjer je bil koordinator za odnose z javnostmi oziroma glavni piarovec nekdanjega predsednika Danila Türka.

pri pripravi vsakoletnih napovedi. Poleg tega pomagajo tistim, ki hodi-jo na delo v Italijo in jih seznanjajo z njihovimi pravicami.

Doslej so takšno pomoč v Sloveniji lahko dobili v Kopru, Tolminu, Novi Gorici, Postojni, Sežani in Ajdovščini, odslej pa jim bodo informacije in pomoč na voljo tudi na Jesenicah. In sicer bodo predstavniki italijanskega in slovenskega sindikata v sindikalni pisarni na Jesenicah odgovarjali na njihova vprašanja vsako zadnjo sredo v mesecu od 15 do 17. ure. Ocenja je, da je tedensko med Slovenijo in Italijo okrog 15.000 delovnih migrantov. Na delo v Italijo občasno hodi tudi okrog 1000 Gorenjcev, je pojasnila Omanova.

OPČINE - Predstavitev raziskave Sare Brezigar o razvojnih perspektivah slovenske manjšine v Italiji z INV in Slorijem

Če se vsi strinjajo, zakaj se nič ne zgodi?

Vezna nit je poznavanje jezika, v šolah ni strategije, zamejski Slovenci razočarani nad nesprejemanjem odločitev - Okrogla miza z Matejko Grgič, Edijem Krausom in Jurijem Paljkom

OPČINE - Slovenci v Italiji niso zadovoljni s položajem skupnosti, razvoj zahteva učinkovit sistem odločanja, strategijo za šolstvo in promocijo skupnosti, vezna nit pa je jezik. To so zaključki raziskave »Evalvacija stanja in razvojne perspektive slovenske narodne manjšine v Italiji«, ki jo je v polni dvorani ZKB predstavila Sara Brezigar, raziskovalka Inštituta za narodnostna vprašanja (INV). Srečanje sta priredila INV in Slovenski raziskovalni inštitut (Slori).

Direktorica INV Sonja Novak Lukanič je poudarila močno sodelovanje s Slorijem in napovedala projekt Mladi v zamejstvu, »ki bo marsikaj povedal o položaju mladih Slovencev v sosednjih državah«. Ravnatelj Slorija Devan Jagodic je spomnil, da sta inštituta pred leti že predstavila skupno raziskavo »Premisliti manjšino«. Na mizi so vprašanja, ki se vlečejo vsaj od Programске konference: spet se ponuja prilagodljivost za razmislek, potrebni pa so konkretni ukrepi. »Razdeljena manjšina naj se pomeni vsaj okoli peščice skupnih imenovalcev, kot sta skrb za jezik in spoštovanje zaščitnih določil,« je dejal Jagodic. Alternativa je životarjenje.

Sara Brezigar je zasnovala model za ocenjevanje položaja manjšine: upoštevala je šest področij (jezik, šolstvo, kultura, me-

diji, gospodarstvo, politika), analizirala obstoječe podatke in pravni okvir ter opravila več kot 60 intervjujev s predstavniki manjšine, uporabniki (tudi italijanskimi) ter izvedenci s šestih področij. Presenetilo jo je, da se Slovenci pri nekaterih ključnih zadevah strinjajo - rešitve so torej dosegljive.

Zaznaven problem je nepoznavanje in neizkoriščanje priznanih jezikovnih pravic. Medtem se vse več Italijanov uči slovenščino, a je ne uporablja. Trend je nasproten: okolja, ki so bila slovenska, so postala dvojezična ali celo italijanska. »Do šolstva so intervjuvanci kritični, saj ugotavljajo, da je prehod od poučevanja v slovenskem jeziku do poučevanja slovenskega jezika neuspešen,« pravi raziskovalka. Nezadovoljni so slovenski in italijanski starši, čeprav z različnih zornih kotov. Vzgojitelji in učitelji se trudijo, a nimajo pripomočkov in specifičnega znanja, manjšina pa nima strategije in »laissez faire« politika se ne obnese.

Vечно vprašanje je dvotirni sistem ideološko ločenih kulturnih ustanov, ki podvaja dejavnost. Sistem financiranja je konservativen, nujna je prevetritev preobsežne kulturne infrastrukture. V raznih športnih sredinah je pogovorni jezik italijanščina, včasih pa ni vizije o tem, kdo so uporabniki. Pri medijih intervjuvanci cenijo raznolikost: prav je, da je medijev več, po-

Miran Komac in Sara Brezigar z Inštituta za narodnostna vprašanja

KROMA

zorni pa morajo biti na jezik.

Nad (ne)vođenjem slovenske manjšine vlada veliko nezadovoljstvo. Nekateri so obupali, saj ni sistema odločanja, ki bi se hitro odzval na spremembe. Vezni centri moči so šibke, »zlasti v Rimu, kjer nas nihče ne pozna«, menijo nekateri. Družbeno gospodarstvo je bled spomin, o katerem nima smisla razmišljati, slovenski podjetniki pa ne uporabljajo jezika v marketinške namene: ne

stavijo na slovensko »eksotiko«. Predvsem v kmetijstvu se mnogi bojijo. »Kakšna pa je naša samopodoba?« se je vprašala avtorica.

A ni vse tako črno. Delati je treba na razvojnih perspektivah - vidna dvojezičnost, a tudi poučevanje slovenščine na italijanskih šolah in krepitev jedra narodne skupnosti. Šola in kultura terjata strategijo, zagotoviti je treba znanje jezika. Konkreten predlog je odprtje jezikovne-

ga centra z usposobljenim osebjem, ki bi bilo v oporo učiteljem in snovalo strategije za vključevanje Neslovencev v šole.

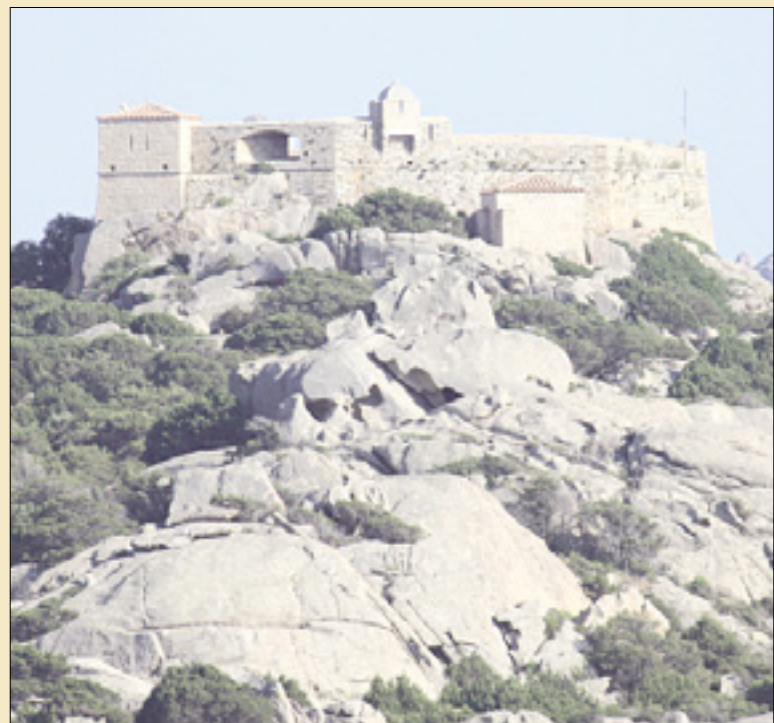
Ob koncu se je raziskovalec Miran Komac (INV) pogovarjal z Matejko Grgič (znanstvena direktorica Slovika), Edijem Krausom (tržaški občinski odbornik za gospodarski razvoj) in Jurijem Paljkom (odgovorni urednik Novega Glasa). Grgičeva je dejala, da nas jezik ločuje od Italijanov, vse bolj pa tudi od Slovencev v matiči. »Lahko se odločimo, da je tako prav. Čez nekaj desetletij bomo mikro-lokalna skupnost, ki govori čudno zmes slovenščine in italijanščine. Če tega nečemo, moramo takoj ubrati drugo pot. Najprej pride strokovna služba, vse drugo bo sledilo,« se je strinjala z Brezigarjevo.

Edi Kraus je o jeziku govoril z vidika podjetnika. V podjetjih se jeziki stalno izmenjujejo, prevladuje angleščina. »Drugo vprašanje zadeva kulturo. Najuspešnejši tuj podjetnik dobro pozna kulturo, običaje in mišljenje domačega naroda. Mladim moramo privzgojiti spoštovanje do različnosti.« Jurij Paljk je opozoril, da »slovenščino poučujejo tudi ljudje, ki je ne obvladajo«. V raziskavi ga je presenetilo, »da osebe na vodilnih mestih mislijo približno enako. Potem pa se nič ne zgodi«.

Aljoša Fonda

RIM - Santo Stefano pri Ventoteneju

Naprodaj Pertinijev in Sardočev otok

Kaznilnica na otoku Santo Stefano, katerega del hočejo prodati

RIM - Otok Santo Stefano (Dežela Lazio) je na prodaj, z izjemo območja, kjer še vedno stoji kaznilnica. Otoček v bližini večjega otoka Ventotene je znan po tem, da je fašizem tja konfiniral mnoge znane antifašiste, med njimi Sandra Pertinija, bodočega italijanskega predsednika. Od znanih Slovencev je na otoku skoraj tri leta prisilno prebival Dorče Sardoč, ki je bil na drugem tržaškem procesu proti slovenskim antifašistom obsojen na smrt, nato so ga spremenili v dosmrtni zapor. Sardoč, rojen v Slivnem pri Trstu, je bil na otoku Santo Stefano zaprt do kapitulacije Italije 8. septembra 1943.

Kot poročajo italijanski mediji naj bi otok prodajal neki neapeljski notar, ki ni jasno, če je neposredno lastnik ali pa le predstavnik lastnika. Dežela Lazio je le-

ta 2005 hotela razlastiti otok in ga spremeniti v naravni park, stvar pa je zaradi birokratskih zapletov običala na mrtvi točki. Takratni predsednik republike Carlo Azeglio Ciampi je razmišljal, da bi otok Santo Stefano razglasili za nacionalni spomenik, a je stvar ostala le pri besedah in obljubah.

Tokrat so se oglasili zeleni, katerih vsedrjavni glasnik Angelo Bonelli poziva predsednika Giorgia Napolitana, naj prepreči prodajo in naj proglasi otok za javno dobro. To bi bil znak spoštovanja do naravne znamenitosti otoka in obenem do tistih, ki so zaradi ljubezni do svobode tam prisilno prebivali tudi več let, podarja Bonelli. Na otoku Santo Stefano antifašisti niso bili na dopustu, kot je pred leti zaničevalno dejal tedanji ministrski predsednik Silvio Berlusconi.

11. - 13. oktober 2013

Pomorska postaja v Trstu

bubblingstyleonshow

Med vikendom Barcolane »Prosecco, bubbling style on show«:
degustacija stotine različnih znamk na tržaškem nabrežju

Urnik za operaterje

11. oktobra: 10.00 - 18.00

12. oktobra: 10.00 - 13.00

Urnik za javnost

11. oktobra: 18.00 - 22.00

12. oktobra: 13.00 - 22.00

13. oktobra: 11.00 - 20.00

Prisedili:

Prispevali:

www.proseccoshow.it

Registrirajte se na spletni strani www.prosecco.show.it za vstopnico po znižani ceni

OBČINA TRST - Župan Roberto Cosolini odlikoval priljubljenega slovenskega duhovnika

»Jakomin, župan Škednja«

Ne vem, če je bila sinja dvorana tržaškega županstva kdaj tako polna ljudi kot včeraj dopoldne, ko je župan Roberto Cosolini odlikoval škedenjskega duhovnika Dušana Jakomina. Župan ga je predstavil kot človeka, ki povezuje in združuje ne samo Škedenjce, temveč tudi Tržačane italijanske in slovenske narodnosti. »Gospod Jakomin je tudi moj kolega, saj ga lahko imamo za župana Škednja,« je še povedal Cosolini.

Uradni povod za podelitev občinske brnaste kolajne je bila 60-letnica Jakominovega duhovništva, v resnici pa je šlo za priznanje zelo dragocenemu delu, ki ga odlikovanec vsak dan opravlja v korist skupnosti, ne samo škedenjske. Skratka priznanje duhovniku, družbenemu delavcu in človeku, ki se razdaja za druge. Slavnost na županstvu je bila zelo kratka in enostavna, saj - kot je poudaril župan - Jakomin nikoli ni maral retorike in visoko donečih besed.

»Jakomin je tako povezan s svojo škedenjsko skupnostjo, da je težko izpostaviti vrstni red dejavnosti, ki mu ležijo pri srcu,« je povedal Cosolini. Izrecno je omenil Jakominovo skrb za škedenjski etnografski muzej, ostalo je izpustil, da ne bi kaj ali koga pozabil. Po županovem prepričanju si Jakomin zasluži priznanje tudi zato, ker je v teh kriznih časih znal združiti Škedenjce, pri čemer je Cosolini imel v mislih železarno, s katero se duhovnik ukvarja, odkar se je iz rojstne Istre preselil v Škedenj.

Cosolini je, kot rečeno, proglasil Jakomina za župana Škednja. »Njegovo županovanje bi lahko bilo za zgled vsem nam županom, čeprav Jakomin ni bil nikoli izvoljen. Če bi kandidiral, bi gotovo vsakič zanesljivo zmagal,« je prepričan pravi župan, ki se je pošalil na račun politikov, ki ocenjujejo, da sta dva zaporedna županska mandata prekratka za uresničitev vseh predvolilnih obljub. Če bi se zgledovali po škedenjskem duhovniku, bi lahko bili italijanski župani izvoljeni kar dvanaajstkrat zapored ...

Župan Roberto Cosolini in Dušan Jakomin KROMA

Prireditve na županstvu so se udeležili številni javni upravitelji ter politiki slovenske narodnosti, cerkveno skupnost je zastopal škedenjski župnik Carlo Gamberoni, medtem ko ima Jakomin uradni naziv kaplana. Kar je dalo nenavaden in živahen značaj pobudi, pa je bila množična navzočnost Jakominovih prijateljev in faranov iz Škednja, s Kolonkovca, od Sv. Ane ter drugih mestnih in predmestnih četrti ter iz Brega. Navadna protokolarna (in tudi siva) prireditve se je prelevila v manjši praznik za duhovnika, ki je precej več kot dušni pastir.

Sandor Tence

OBČINA TRST - Zahvala Dušana Jakomina

»Sem grubo kontient, hvala, ker me prenašate«

Odlikovanja je na županstvo spremljalo veliko prijateljev in faranov

KROMA

»Sem grubo kontient, kar v škedenjskem narečju pomeni, da je zelo zadovoljen.« Dušan Jakomin se je kratko in jedrnat zahvalil županu Robertu Cosoliniju za bronasto odličje mesta Trst. Priznanja ni pričakoval, tudi zato, ker bi si takšno priznanje zaslužili tisti, ki ga prenašajo, je dejal vedno mladostni duhovnik.

Škedenj po Jakominovih besedah ni noben srečni otok. Duhovnik ni našel kriznih žarišč, ki jih v glavnem vsi poznamo, temveč je omenil stvari in pobude, ki se mu zdijo pomembne in zlasti povezovalne. Imenoval je kulturno društvo Ivan Grbec, Ljudski dom Zo-

re Perello in društvo Servola respira, zelo obzirno je dodal cerkveno skupnost, ki je - kot vemo - ena od duš škedenjske skupnosti. Jakomin je izrazil upanje, da bo železarna ostala in da bo obenem rešila okoljske probleme, ki tako žulijo Škedenjce in ne le njih.

»Tudi v najhujših trenutkih mora človek ostati optimist in delati na tem, da se stvari spremenijo na boljše,« je svoj kratki zahvalni nagovor sklenil Jakomin. Rokoval se je z vsemi, ki so iz raznih krajev, prišli na odlikovanje. Bilo jih je res veliko.

S.T.

POKRAJINA TRST - Zaradi kroničnega pomanjkanja finančnih sredstev

Gradbena prenova šolskih poslopij vse zahtevnejši izziv

Pomanjkanje finančnih sredstev za gradbeno prenovalo tržaških višjih šol je težava, s katero se dokaj uspešno sooča tržaška pokrajina, ki je na včerajšnjem srečanju z novinarji predstavila poročilo o šolskih gradbenih delih. Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat je uvodoma dejala, da bi za prenovitev dotrajanih šolskih stavb v tržaški pokrajini potrebovali kar 41 milijonov evrov, ki pa jih zaradi pakta stabilnosti ne morejo zagotoviti. Kljub tej težavi je v zadnjem obdobju pokrajinski upravi uspelo v nekaterih višjih srednjih šolah izpeljati prve faze prenovitvenih del.

Bassa Poropatova je povedala, da šole predstavljajo prioriteto, vendar pa njihov položaj ostaja zelo kompleksen. V primerjavi z ostalimi pokrajinami v naši regiji so pri nas šole v najslabšem stanju, je bilo slišati na včerajšnji predstavitvi poročila, ki ga je pristojno pokrajinsko odborništvo izročilo tudi Deželnemu šolskemu uradu in prefekturi v Trstu. Predsednica Pokrajine je optimistično napovedala, da potekajo resni pogovori o morebitni obnovi skladišč 19 in 20 v starem pristanišču, kjer bi svoj sedež lahko dobili različni šolski zavodi. Po mnenju govornice so pogosti protesti staršev in šolarjev zaradi dotrajanih stavb upravičeni, vendar pa je pomanjkanje denarja

MARIA THERESA BASSA POROPAT

osrednji osrednji krivec za stanje v naših šolah.

Pokrajinska odbornica za šolsko gradnjo Mariella Magistri De Francesco je izpostavila dobro sodelovanje z drugimi ustanovami, s katerimi iščejo denar za nadaljevanje začetih del. Po oceni odbornice bi pri prenovitvenih delih morali nujno upoštevati tudi trajnostni razvoj, ki bi na dolgi rok znižal tudi stroške za vzdrževalna dela. Pokrajina namreč letno za vzdrževalna dela zapravi 600 tisoč evrov, kar se odbornici zdi čista potrat. Po njenem mnenju bi lahko ogromno prihranili, če bi se v šolah, ki so dotrajane, naredili radikalni posegi.

Kljub kroničnemu pomanjkanju denarja pa je pokrajini vseeno uspelo prenoviti nekatera poslopja. Šole Volta, Deledda in Max Fabiani so bile deležne nekaterih del, za nadaljnje

MARIELLA MAGISTRI DE FRANCESCO

faze pa denar še ni zagotovljen. To velja tudi za nov sedež slovenskih zavodov Zois in Štefan na trgu Canestrini. Vrednost celotnega "slovenskega" projekta, do zdaj pa je Pokrajina Trst prispevala sredstva v višini 2,5 milijona evrov. Nadaljevanje gradbenih del pa je odvisno od stabilnosti pakta, ki prepoveduje kakršnokoli zadolževanje, tudi za šolske ustanove, so poudarili včeraj. Manjših obnovitvenih del so bile deležne tudi šole Tartini, Petrarca in Galilei, v številnih šolah pa bo treba izpeljati še drugo in tretjo fazo del, s katerima bodo dosegli višji bivalni standard. Vse to bo mogoče izpeljati le, če bodo iz pakta stabilnosti izvzeli gradbeno obnovitvena dela šolskih poslopij, je včeraj večkrat poudarila odbornica Mariella Magistri De Francesco. (sč)

UL. SALE - Odprli delavnico Trieste LaBora Izložba za izdelke ustanov, ki v Trstu skrbijo za invalide

V Ul. Sale so v sredo dopoldne predali namenu novoustanovljeno stalno delavnico umetniških obrtniških izdelkov in spominkov Trieste LaBora, kjer bodo obiskovalci lahko kupili izdelke, ki jih izdelujejo v okviru številnih krajevnih ustanov, ki delujejo na področju sociale ter pomoči osebam v tiski oz. s posebnimi potrebami, poleg tega pa bodo lahko tudi v prvi osebi prisostvovali nastanku izdelkov v okviru delavnic keramike, mozaika, ši-

vanja, slikanja, izdelovanja ogledal in okvirjev, torb, mil, božičnih okraskov idr. Obenem bo mogoče tudi kupiti spominke, kot so razglednice, koldarji, magneti in druge predmete. Zasluzek od prodaje bodo vložili v sam projekt, katerega cilj je po eni strani spodbuditi razvijanje kognitivnih sposobnosti in ročnih spretnosti invalidov, po drugi pa spodbujati družbeno promocijo preko razširjanja izdelkov na teritoriju.

PROSECCO - Predsednik Kmečke zveze Franc Fabec in deželni odbornik Sergio Bolzonello

Kaj je z obljubami Dežele?

Fabec: Predsednica FJK Serracchianijeva med volilno kampanjo obljubila pozornost, a doslej še nič
Bolzonello: V prihodnjih dneh srečanje s KZ glede zaščite Krasa in upravljanja zaščitene območij

Polemike okrog udeležbe oziroma neudeležbe nekaterih kraških slovenskih vinogradnikov na prireditvi »Prosecco: bubbling style on show« so lahko razumljive in upravičene. Toda pomembno je ohranjati dobre odnose in imeti odprta vrata za predstavnike deželne vlade. Deželna predsednica Debora Serracchiani je namreč med volilno kampanjo obljubila, da bo namenila posebno pozornost Krasu in torej tudi vprašanju izvajanja protokola o vinu »Prosecco Doc«. Škoda le, da se doslej še ni oglasila, kot tudi deželni podpredsednik in deželni odbornik za kmetijstvo Sergio Bolzonello še ni uradno odgovoril na zahtevo po srečanju s slovenskimi kmetovalci.

To nam je povedal predsednik Kmečke zveze Franc Fabec, ki smo ga včeraj vprašali za mnenje glede neizvajanja sporazuma oziroma o pogovorih z deželno upravo. Problem je namreč ravno v tem, da pristojno ministrstvo in Dežela FJK ne izvajata sklenjenega dogovora. Protokol med drugim predvideva omilitve omejitev za posaditev novih vinogradov na Krasu, izdelavo načrta za razvoj podeželja, financiranje projekta za promocijo in ovrednotenje kraških vin in praznik »Prosecca«. Skratka, prejšnja deželna desnosedinska vlada Renza Tonda ni storila nič; zdajšnja levosredinska je mnogo obljubila, a konkretnih ukrepov še ni bilo, pravi Fabec.

Sicer so nastalo polemiko delno sprožili novinarji, je ocenil predsednik KZ. Vendar je dejstvo, da nekateri slovenski vinogradniki že od nekdaj nasprotujejo praz-

SERGIO BOLZONELLO

FRANC FABEC

niku »Prosecca«. Nesprejemljivo je namreč, da lokalni kmetovalci ne smejo proizvajati tega vina, drugi pa bogatijo na ta račun. KZ zato pričakuje konkretne ukrepe, je poudaril Fabec. Predsednica Serracchianijeva je med volilno kampanjo obljubila posebno pozornost, pomoč je ponudila tudi poslanka Tamara Blažina: toda omenjene pozornosti nismo še bili deležni, je še povedal. Kmečka zveza je zato pisala Serracchianijevi in Bolzonellu ter zahtevala nujno

srečanje. Nihče ni odgovoril, je dejal Fabec, baje sta oba zasedena ...

V primerjavi z obdobjem Tondovega predsednikovanja se ni torej položaj spremenil, je dodal Fabec in poudaril, da so vrata pri KZ vsekakor odprta. Kmečka zveza je namreč vselej pripravljena na dialog in na soočanje, a brez sogovornika ostane vse na mrtvi točki.

Zakaj še ni prišlo do srečanja, smo zato vprašali neposredno deželnega odborni-

ka Bolzonella. Povedal je, da je v resnici že prišlo do nekaterih srečanj, čeprav neuradnih. Deželna vlada ne namerava oškodovati nikogar, je dejal Bolzonello in napovedal, da bodo v prihodnjih dneh in morda že prihodnji teden priredili sestanek s KZ. Na njem bodo poglobili vprašanje načrta za zaščito Krasa oziroma načrta za upravljanje zaščitene območij ZPS. Srečanja se bo poleg Bolzonella udeležila tudi deželna odbornica za infrastrukturo in prostorsko načrtovanje Mariagrazia Santoro. Kaj pa vprašanje izvajanja protokola o vinu »Prosecco Doc«? Skušali bomo poglobiti tudi to vprašanje, je odgovoril Bolzonello.

Sicer bo Bolzonello sodeloval na posvetu o zaščiti italijanskih proizvodov, ki bo danes v okviru prireditve »Prosecco: bubbling style on show«. Posvet bo ob 17. uri v veliki dvorani tržaške Trgovinske zbornice in bodo na njem uvodoma govorili tržaški župan Roberto Cosolini, pokrajinski podpredsednik Igor Dolenc in Bolzonello. Sledila bodo poročila predsednika TZ Antonia Paollettija, predsednika konzorcija za zaščito vina »Prosecco Doc« Stefana Zanetteja, generalnega sekretarja Interpola Roberta Manriqueza, pokrajinskega generalnega poveljnika finančne straže Pier Luigija Mancusa, pokrajinskega poveljnika gozdne straže iz Benetk Adolfa Faidige, svetovalca zveze FederDop Simoneja Frusce in ustanovitelja blagovne znamke Eataly Oscarja Farinettija. Srečanje bo povezoval novinar Aldo Trivellato.

Aljoša Gašperlin

TERMINAL SIOT - Predstavili štiri plovila

»Angeli varuhi« proti onesnaževanju

Pri naftnem terminalu družbe SIOT bodo od 21. oktobra dejavna štiri nova plovila za preprečevanje onesnaževanja morja (*na sliki Kroma*), ki sta jih dala na razpolago družbi Ocean in Labromare. Ladje San Giusto ter Ocean 1, 2 in 3 bodo po besedah pobudnikov pravi »angeli varuhi«, ki bodo s pomočjo napredne tehnologije bdeli nad tankerskim prometom in varovali vode Tržaškega zaliva.

Ladje so včeraj predstavili pooblaščenim upravitelj Michela Cattaruzza (Ocean), Nicolò Poggiali (Labromare) in Ulrike Andres (SIOT) ob prisotnosti predstavnikov krajevnih uprav, Dežele FJK in škofa Giampaola Crepaldija. Največja ladja je San Giusto (28,4 metra dolžine), glavni nalogi štirih plovil pa bosta nadzor nad zalivskimi vodami in hiter odziv na morebitno onesnaženje - s termokamerami, sistemi za omejevanje madežev goriva v morju ter drugimi napravami. V lanskem letu je v naftnem terminalu SIOT pristalo 409 tankerjev, pretovorili so 35 milijonov ton surove nafte.

MESTNO NABREŽJE - Prometna nesreča

Pristal na zelenici

Trčenje med štirimi vozili, vpleteni brez resnejših telesnih poškodb

Pri Bazovici še trinajst pribežnikov

Pred dnevi so mejni policisti pri Banih odkrili skupino pribežnikov, v sredo popoldne pa so na trinajst le-teh naleteli blizu Bazovice. Patrulja jih je opazila, ko so hodili ob deželni cesti št. 14 - šlo je za državljane Eritreje, Somalije in Sudana, stare od 17 do 49 let. Med njimi je bilo eno mladoletno dekle (odpeljali so jo v primeren center), žensk je bilo vsega skupaj šest. Vse polnoletne pribežnike so odvedli na urad za priseljevanje tržaške kvesture. Eni so povedali, da so zjutraj prispeli z dostavnim vozilom, ki je krenilo iz Srbije, drugi so bili strpani v furgonu.

Nočne tatvine v kletih v Ul. Grego

Prijatelji tuje lastnine so preteklo noč vdrl v kleti stanovanjske hiše v Ulici Grego. Vlomilci so »preiskali« kar petnajst kleti, ki se nahajajo v petem (zadnjem) nadstropju stavbe. Po prvih podatkih kaže, da so ukradli nekaj oblek in tudi gorsko kolo.

Na tržaškem mestnem nabrežju je včeraj dopoldne nastal večji prometni zastoj, potem ko so med seboj trčili štirje avtomobili. Do prometne nesreče je prišlo ob 10.45 na Trgu Duca degli Abruzzi (pred gledališčem Miela), in sicer v smeri proti Velikemu trgu ter Sv. Andreju.

V četverici vpletenih avtomobilov jo je najhuje skupil peugeot - prevrnil se je in na strehi pristal na zelenici (*na sliki Kroma*), ki ločuje vozna pasova. Voznika je osebje službe 118 odpeljalo na pregled v katarinsko bolnišnico, resnih poškodb pa ni utrpel. Ostali so bili nepoškodovani. Tržaški občinski policisti so promet začasno preusmerili na stranske ulice, nato se je položaj počasi izboljšal.

Terminal: SKP nikakor ne verjame rimski vladi

Stranka komunistične prenovе nikakor ne verjame, da bo tržaški uplinjevalnik izpadel iz evropskega seznama prednostnih energetskih projektov, kot so poročala nekatera občila v Italiji in Sloveniji. Italijanska vlada je glede tega vprašanja zelo dvoumna in nedorečena. Po mnenju vodje okoljske komisije pri SKP Lina Santora bi bilo najbolje, ko bi Rim nemudoma uradno razveljavil okoljevarstveni odlok iz leta 2009 (Berlusconijeva vlada), ki je dejansko odprl vrata žavelskemu plinskemu terminalu. Vlada bi morala enostavno razveljaviti svoj dekret, morebitni umik ukrepa bi namreč dal možnost španski družbi Gas Natural za odškodninske tožbe, meni Santoro.

Jutri tudi v Trstu za obrambo ustave

Vzporedno z rimsko vsedrjavno manifestacijo bo tudi v Trstu jutri popoldne poulična pobuda za zaščito republiške ustave. Shod na Borznem trgu se bo odvijal od 16. do 18. ure. Glavni pobudniki rimske prireditve so Stefano Rodotà, Gustavo Zagrebelski, Luigi Ciotti, Lorenzo Carlassare in Maurizio Landini. Sestavili so ljudsko petico, ki jo je na pobudo dnevnika Fatto Quotidiano podprlo več kot pol milijona Italijank in Italijanov.

Predstavitve knjige o židovskem zdravniku

V knjigarni Ubik v galeriji Tergesteo bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo z naslovom »Autopsia di una vita«, ki govori o življenju in delu tržaškega zdravnika židovskega porekla Uga Samaja. To ni samo njegova biografija, temveč tudi prikaz zgodovine tržaške judovske skupnosti, meni zgodovinarica Silvia Bon, ki je knjigo uredila. Bonova bo spregovorila na današnji predstavitvi skupaj z Dariom Matiussijem, tajnikom goriškega centra Gasparini, ki je knjigo izdal. Odlomke iz dela bo brala Lucia German.

Danes in jutri vodeni obisk Sartoria

Od danes do nedelje so na sporedu vodeni obiski muzeja Sartorio, ki se nahaja na Trgu papeža Janeza XXIII. Danes in jutri bosta vodena obiska ob 16. uri, v nedeljo pa ob 11. uri. Vodeni obiski, kot sporoča mestna uprava, sodijo v sklop vzporednih pobud ob Barcolani.

Koncert za ljubitelje jazzovske glasbe

V hidrodinamični centrali (staro pristanišče) bo drevi ob 20.45 koncert skupine Ragtime Jazza Band, ki izvaja glasbo iz klasičnega jazzovskega repertoarja. Ni vstopnine. Prireditelji koncerta (sponzor je banka Mediolanum) sporočajo, da si bo od 20. ure dalje mogoče ogledati zgoraj omenjeno centralo.

Razstava fotografij v starem mestu

V knjigarnah Knulp in Drogheria 28 ter v pekarni-slaščičarni Romi bodo od danes do konca oktobra na ogled fotografije Luce Belocchia, Marcusa Gabriela, Stefana Grazianija, Giannija Palcicha ter Marca Spanoja. Otvoritev ob 18.30 v knjigarni Drogheria 28 v Ul. Ciamician 6.

JUBILEJ - Slavljenka je po rodu iz Prebenega

Križ: nona Marija praznovala sto let

V Križu je preteklega petega oktobra slavila častitljivih sto let gospa Leonarda Kermez Fon, ki jo vsi družini kličejo nona Marija. Slavljenka, ki devet let živi v Križu skupaj s hčerko Majdico, je doma iz Prebenega v dolinski občini, kjer jo poznajo kot Marijo Lojzno ali Marijo z Žgrubelc. Potem ko je zapustila rojstno vas, je, vedno s hčerko, nekaj let živila v Ul. Moreri v Rojanu in nato še v Saležu.

Na rojstnodnevni praznik v kriško ribjo restavracijo je gospa Majdica povabila številne mamine prijateljice ter znanke iz Križa. Vzdušje je bilo zelo prijetno, slavljenka je na družabnosti pripovedovala o svojem življenju, na koncu pa je tudi sama zapela in s tem dodatno popestrila slavlje.

Gospa Marija ni bila nikoli zaposlena, je pa vedno trdo delala in se posvečala družini (rodila je štiri otroke) ter gospodinjstvu. Kot dekle je iz Prebenega nosila mleko v Trst, vse življenje se je ukvarjala s šivanjem in s čipkarstvom, s čimer se ukvarja še danes.

Slavljenka Leonarda Kermez (po domače nona Marija) s hčerko Majdico

PRAPROT - SKD Vigred Danes odprtje 18. Oktoberfešta

Danes bo na prireditvenem prostoru v Praprothu ob 18.30 otvoritev tradicionalnega jesenskega praznika Kraški oktoberfešt, ki ga letos že osemnajstič prireja SKD Vigred. Pri otvoritvi bodo glavno besedo imeli otroci in mladi: otroška pevka skupina Vigred, mladinska glasbena skupina Vigred-Kraški Fenomeni, mladinski orkester godbenega društva Nabrežina, mažoretke iz Prvačine in mažoretna skupina Kras iz Doberdoba.

Večer se bo nadaljeval s koncertom dalmatinskih pesmi v izvedbi moškega pevskega zbora Vesna iz Križa in skupine tamburašev; zbor je s tem repertoarjem doživel že veliko uspehov. Danes zvečer bodo pevci prvič zapeli nekaj dalmatinskih pesmi ob spremljavi Kraških ovčarjev, ti bodo potem igrali še pozno v noč za ples. Novost letošnjega Oktoberfešta je razstava užitnih in strupenih gob v organizaciji gobarskega društva Sežana. Tudi če bo vreme kislo, deževno in hladno, bo zagotovo v Praprothu pod šotorom veselo in toplo.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 11. oktobra 2013
MILAN

Sonce vzide ob 7.16 in zatone ob 18.27 - Dolžina dneva 11.11 - Luna vzide ob 13.53 in zatone ob 23.43

Jutri, SOBOTA, 12. oktobra 2013
MAKS

VREMEVČERAJ: temperatura zraka 16,2 stopinje C, zračni tlak 1011,1 mb ustaljen, vlaga 87-odstotna, veter 8 km na uru jugovzhodnik, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,9 stopinje C.

Lekarne

Od danes do sobote, 12. oktobra 2013
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
Ul. Cavana 11 - 040 302303, Oširek Osoppo 11 - 040 410515, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30
Ul. Cavana 11, Oširek Osoppo 11, Ul. Settefontane 39, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Settefontane 39 - 040 390898.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnice: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Šolske vesti

NA DTZ ŽIGE ZOISA, Ul. Weiss 15, bo v torek, 15. oktobra, srečanje staršev vseh dijakov. Ob 18. uri predstavitev dokumentarca o lanskim ekskurzij v BiH, ob 19. uri srečanje z razredniki in volitve v razredne svete. Računamo na polnoštevilno udeležbo.

Izleti

OMPZF.BARAGA vabi na romarski izlet v soboto, 12. oktobra, na Koroško: Tinje, Gospa Sveta in gosposvetsko polje, Celovec in Vetrinj. Vpis in vse ostale informacije čim prej na tel. št. 347-9322123.

TREBČE - Mladinski krožek Brezplačna vožnja avta za višješolce

Mladinski trebenski krožek želi omogočiti višješolski mladini prvo brezplačno poskusno vožnjo, pri čemer bo celotno pobudo spremljala ekipa avtošole Bizjak z izkušenimi inštruktorji, ki bodo nadzorovali potek vožnje, poleg tega pa bodo vsi sodelujoči avtomobili opremljeni z dvojnimi krmili, kar zagotavlja stoo odstotno varnost.

Pobuda, ki jo MTK prireja skupaj z avtošolo Bizjak in pod pokroviteljstvom podjetja Red Bull, bo v soboto, 19. oktobra, na strehi nakupovalnega središča Torri d'Europa v Trstu. Sodelovanje je možno s predčasno brezplačno vpisnino z oddajo dovolilnice, ki jo je mogoče prenesti s strani na spletni skupnosti Facebook ali pa s klicem na telefonsko številko 0039-348-3288130, kjer je mogoče zaprositi tudi za katerokoli informacijo. Informacije nudita tudi urada avtošole Bizjak v Trstu in na Opčinah. Dijaki višjih srednjih šol lahko prosijo za informacije referente društva Greto Kralj na liceju Prešeren v Trstu, Karin Kralj na liceju Slomšek v Trstu in Samuela Kralja v višješolskem centru v Gorici.

Na dan prireditve bodo predstavniki podjetja Red Bull delili osvežilne pijače, predstavniki avtošole Bizjak pa bodo nudili informacije o tečajih za pridobitev voznškega dovoljenja.

DRUŠTVO KMEČKIH ŽENA vabi na izlet v London od 26. do 29. oktobra. Vse informacije na tel. št. (00386)31-479882 (Marija).

KRU.T vabi na izlet v Avstrijo od 6. do 8. decembra, z vožnjo preko Salzburga v Linz, na ogled božičnih sejmov in samostana Kremsmünster, na povratku postanek v mestecu Styr. Dodatne informacije in prijave na sedežu v Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Osmice

DRUŽINA ŠUC je odprla osmico, Briščiki 18. Tel. 339-2019144.
FRANC IN TOMAŽ FABEC sta v Mavhinjah odprla osmico. Vljudno vabljeni! Tel. št. 040-299442.
OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel. št.: 040-327104.
OSMICO sta odprla na cesti za v Slivno Corrado in Roberta. Tel. št.: 338-3515876.
PRI DAVIDU v Samatorci št. 5 je odprta osmica. Vabljeni! Tel.: 040-229270.

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA SALEŽ
46 je odprt do 20. oktobra.
Tel. 040-229439

**Društvo
Finžgarjev dom
Opčine**

vabi na prvo predavanje iz niza o pozitivnem odnosu do sebe, do družine in do družbe

**dr. CHRISTIAN
GOSTEČNIK**

**Kako ohranjati zdrave odnose
v družini in v družbi**
(Izzivi tradicionalnih in
netradicionalnih tipov družin)

**Finžgarjev dom,
SOBOTA, 2. oktobra ob 20.30
VABLJENI VSI!**

Čestitke

Vsi poznamo tvojo skrivnost: v žilah ti teče večna mladost. Vedno pozitiven in nasmejan, vsepovsod raznašaš dober dan. Kot Highlander po svetu potuješ, delaš, uživaš in praznuješ. Iz Bazovice v Križ si prišel in Plavi e, e, e te je ujel! Srečno DAMJAN! B.F.C. Plavi

Danes naš DAMJAN FONDA 50 let slavi in na fešto v Bito smo vabljeni vsi. S kapljico vina bomo nazdravili na še mnogo lepih, veselih in pojočih dni, to ti kriška klapa želi!

Eno leto je minilo odkar se nam je pridružil naš zlati, srčkan MARKO. V veselje bratrancem Janu, Petri, Eriku, Emilu, Evanu in v ponos mami Martini in očku Milanu ter vsem notom. Marku vso srečo v življenju!

Danes naša draga JASMIN 4 svečke na torti gasi, bratec Matej se bo navdušeno z njo zavrtel, ker zelo rada pleše. Vsi njeni se z njo veselimo in koš poljubčkov ji podarimo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.40, 18.20, 20.10, 22.00 »Cattivissimo me 2«.

CINEMA DEI FABBRI - 17.00, 20.00 »Rom 237«; 18.30, 21.30 »Fedele alla linea«.

FELLINI - 17.45 »Vado a scuola«; 16.15, 19.00, 20.30 »Sacro Gra«; 22.10 »Rush«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Gloria«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.10 »Diana - La storia segreta di Lady D«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Anni felici«.

KOPER - PLANETTUŠ - 22.45 »2 na muhi«; 15.40, 16.20 »Avioni«; 16.10, 18.30, 20.30, 22.40 »Čefurji raus!«; 17.50 »Diana«; 21.10 »Drzna igra«; 16.15, 18.20 »Jaz, baraba 2 - 3D«; 15.35, 16.50, 17.45 »Jaz, baraba 2«; 20.40 »Jaz, baraba 2 - OV«; 18.25, 20.20, 22.35 »Maceta ubija«; 18.55, 20.40, 23.00 »Malavita«; 20.10, 22.30 »Samo bog odpušča«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.15, 22.15 »Gravity«; 18.30, 20.20, 22.15 »Lo sconosciuto del lago«; Dvorana 2: 16.30 »Bling Ring«; 18.10, 20.00, 22.10 »Il cacciatore di donne«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Aspirante vedovo«; 18.00 »Cattivissimo me 2 3D«; Dvorana 4: 16.45 »I puffi 2«; 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Oltre i confini del male - Insidious 2«.

SUPER - Film prepovedan mladim izpod 18. leta starosti.

THE SPACE CINEMA - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Cattivissimo me 2«; 17.10, 19.20, 21.30 »Cattivissimo me 2 3D«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Aspirante vedovo«; 16.40, 19.10, 21.40 »Oltre i confini del male - Insidious 2«; 19.00, 21.30 »Rush«; 16.45 »I Puffi 2«; 16.10 »Bling Ring«; 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Gravity 3D«; 19.00, 21.45 »Anni felici«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 20.15, 22.10 »Cattivissimo me 2«; Dvorana 2: 17.45 »Diana - La storia segreta di Lady D«; 19.50 »Cattivissimo me 2 3D«; 22.10 »Anni felici«; Dvorana 3: 18.00, 20.30, 22.15 »Gravity 3D«; Dvorana 4: 18.00, 20.00, 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«; Dvorana 5: 17.30, 20.10, 22.00 »Aspirante vedovo«.

Poslovni oglasi

SLOVENSKO PODJETJE MESI D.O.O. IŠČE komunikativno in odgovorno osebo za prodajo medicinskih naprav na italijanskem trgu. Delo zahteva pridobivanje kontaktov, predstavitev, koordinacijo dostave. Zaželena je ekonomska ali medicinska izobrazba in izkušnje v prodaji oziroma z delom z ljudmi.

CV poslati na jobs@mesi.si.

Mali oglasi

RESEN IN ZANESLJIV FANT, star 21 let, ki je dokončal 5-letno mehansko smer na zavodu J. Stefan, išče zaposlitev. Tel. št.: 329-3831585.

IŠČEM DELO - z lastno kosilnico in motorno žago kosim travo ter obrezujem tako drevesa kot živo mejo. Tel. 333-2892869.

1 MESEC IN POL stare psičke, majhne rasti, podarimo ljubiteljem živali. Tel.: 040-231855 ali 040-213821.

IŠČEM DELO za gospodinjstva opravlja 1x/2x tedensko, z lastnim prevoznim sredstvom. Tel. št.: 331-7659986.

IŠČEM KNJIGO za 4. letnik oddelka za geometre na zavodu Ž. Zois »Zaporedja - diferencialni in integralni račun« zbirka vaj DZS. Tel. št.: 338-1492876.

PEČ NA DRVA iz keramike, temno-rdeče barve, malo rabljeno, prodam. Mere: 93x41x43, cena: 350,00 evrov. Tel.: 338-4288100.

PODARIM novo inox in leseno stojalo za 60 cd-jev. Tel.: 348-4462664.

POSOJAM na dom napravo za merjenje radona v stanovanju in kleteh. Tel: 339-8201250.

PRODAM otroško kolo, od 4 do 8 let, rdeče barve. Cena: 30,00 evrov. Tel. 338-4288100.

PRODAM fiat 600 fire, letnik 2001, tehnični pregled in taksa veljavna do leta 2015, nove zimske in letne gume. Cena 900,00 evrov, tel. 333-8370328, ob uri obedov.

PRODAM otroške smuči (75 cm) in palčke (70 cm) za 20,00 evrov ter nove roza-bele pancerje št. 28 in 1/2 za 20,00 evrov in oranžne tecnica št. 28 za 10,00 evrov. Tel. št.: 347-7387623.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA pedagoške fakultete pomaga pri pisanju domačih nalog in utrjevanju slovenskega jezika osnovnošolskim otrokom in/ali varstvo predšolskih otrok. Tel. št.: 346-1080342.

Loterija 10. oktobra 2013

Bari	24	85	84	87	75
Cagliari	38	57	6	25	15
Firenze	26	7	58	85	42
Genova	27	74	6	61	43
Milan	50	47	85	32	64
Neapelj	36	33	49	83	32
Palermo	53	18	36	12	87
Rim	9	22	40	73	8
Turin	44	78	8	34	46
Benetke	9	14	64	21	70
Nazionale	20	55	52	81	5

Super Enalotto št. 122

3	7	12	20	48	55	jolly 26
Nagradni sklad						18.533.778,73 €
brez dobitnika s 6 točkami						– €
brez dobitnika s 5+1 točkami						– €
31 dobitnikov s 5 točkami						7.916,36 €
2.307 dobitnikov s 4 točkami						107,33 €
58.893 dobitnikov s 3 točkami						8,37 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
21 dobitnikov s 4 točkami	10.733,00 €
328 dobitnikov s 3 točkami	837,00 €
3.236 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
15.510 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
28.179 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Tržaška knjigarna in založba Mladika

vabita danes na

predstavitve knjige

Borisa Pahorja

In mimo je šel spomin

V Tržaški knjigarni,
Ulica svetega Frančiška 20**Začetek ob 17.30****Obvestila**

SLOVENŠČINA ZA ODRASLE - ŠC Melanie Klein prireja 1x tedensko 20-urne tečaje: začetniški tečaj od 22. oktobra, ob torkih 19.15-20.45; nadaljevalni tečaj od 24. oktobra, ob četrkih 19.15-20.45. Info in prijave: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. 345-7733569.

DPZ KRAŠKI SLAVČEK-KRASJE bo začel s pevskimi vajami ob petkih zvečer v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini. Nove navdušene pevke, višješolci in univerzitetne študentke, sprejemamo na avdicijo. Info: 339-1115880 ali 333-1435318.

PILATES - Skupina 35-55 in vaditeljica Sandra sporočata, da danes, 11. oktobra, uvajalni tečaj odpade. Od torka, 15. oktobra, bo vadba po sledečem urniku: 18.30-19.30 Pilates body tehnika, 19.30-20.30 Pilates I.

TABORNIKI RMV vabijo vse tržaške osnovnošolce na gusarski lov na zaklad, ki bo danes, 11. oktobra, v Dijaškem domu »Srečko Kosovel«. Zbirališče ob 14.45, zaključek je predviden ob 16.45. Taborniški srečilo!

18. KRAŠKI MUZIKFEŠT: srečanje godcev in pevcev bo v Praprotnu pod šotorom v nedeljo, 13. oktobra, ob 16. uri. Vabljeni so muzikanti, ki igrajo na katerokoli glasbilo (od dua do številne skupine), dobrodošli so tudi pevci. Srečanje je razdeljeno v dve kategoriji: otroci do 14. leta in odrasli. Skupina je lahko tudi mešana. Srečanje je netekmovalnega značaja, udeleženci bodo prejeli simbolično priznanje. Prijave do sobote, 12. oktobra, tel. 380-3584580, tajnistvo@skdvigred.org.

AŠZ JADRAN obvešča, da bodo v prodaji abonmaji za domače tekme prvenstva državne C-lige v košarki. Informacije in rezervacije na tel. 333-9888277 (Lara), 340-3470977 (Nina) in 338-6985052 (Damian).

GLEDALIŠKA DELAVNICA za osnovnošolske otroke - informativno srečanje pri SKD Barkovlje, Ul. Bonafata 6, v soboto, 12. oktobra ob 11. uri. **TABORNIKI RMV** se pripravljamo na novo sezono. V dolinski občini bodo letos sestanki potekali ob sobotah, 15.00-16.00; na Opčinah bodo osnovnošolci imeli sestanke ob sobotah 10.00-11.00, srednješolci pa 11.00-12.00; na Proseku bodo srečanja ob sobotah 14.00-15.00, v zgonski občini pa bodo sestanki potekali vsak 2. in 4. torek v mesecu 18.00-19.00. Dodatne info: www.tabornikirmv.it.

TTPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 12. oktobra, ob 9.00 odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Portorožu; v torek, 15. oktobra, ob 20.45 na sedežu na Padričah pevska vaja; v soboto, 19. oktobra, ob 14.30 odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Žireh (ob 19.00).

18. POHOD »NA KRASU JE KRASNO«, v organizaciji SKD Vigred, vaške skupnosti Tublje, jamarskega društva Grmada, Razvojnega društva Pliska, planinskega odseka SK Devin bo v nedeljo, 13. oktobra, z zbirališčem od 9.00 do 9.45 v Praprotnu.

AŠD BREG obvešča, da bo jutranja telovadba za odrasle ob torkih in četrkih, 8.30-9.30.

AŠD BREG sporoča, da bo telovadba ob sobotah 9.30-10.30 za osnovnošolske otroke, 10.30-11.30 za otroke, ki obiskujejo otroški vrt.

Zveza cerkvenih pevskih zborov**10. REVIIJA ZBOROV OPENSKE DEKANIE****bo v soboto,
12. t.m., ob 20. uri
v cerkvi sv. Janeza Krstnika
pri Sv. Ivanu v Trstu
Toplo vabljeni!**

GLEDALIŠKA SKUPINA za otroke in mlade bo delovala letos v Finžgarjevem domu na Opčinah vsak četrtek 16.30-17.30 (osnovnošolci) in 17.30-18.30 (srednješolci in višješolci). Vabljeni novi člani!

PIHALNI ORKESTER RICMANJE ponuja skupinski pouk glasbe, primeren za otroke do 8. leta, ki deluje v sklopu glasbenih tečajev. Prijave in informacije: 320-4511592 ali po.ricmanje@yahoo.it. Toplo vabljeni!

SKD TABOR ZA OTROKE - plesna delavnica za velike iz vrtca, 1. in 2. razred OŠ z Jelko Bogatec, ob sredah 17.30-18.15. Vabljeni!

SKD VIGRED obvešča, da se bodo tedenska srečanja »Mi se gremo gledališče« (za otroke in mladince, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca, osnovno in srednjo šolo) odvijala v Štali v Šempolaju vsako sredo, 16.00-17.00. Info: tajnistvo@skdvigred.org, tel. 380-3584580.

SKD TABOR - Prosvetni dom: Krožek ob pletenju in še kaj: prvo srečanje v ponedeljek, 14. oktobra, 15.00-17.00. **ADMINISTRACIJA** za ločeno upravljanje juserskega premoženja obvešča vse upravičence, da lahko predložijo prošnje za sečnjo in pobiranje suhih drv na juserskih površinah do 15. oktobra, na sedežu odbora - Prosek št. 159. Info: tel. 040-251241 ali 349-6161023, fax 040-2528069.

HATHA YOGA - SKD Škamperle v sodelovanju z vaditeljem Janom, organizira tečaj Hatha Yoge. Tečaj bo potekal v društvenih prostorih na stadionu 1. maj ob torkih in petkih, 20.00-21.30. Vabljeni!

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini z društvenimi učitelji ob sobotah popoldne od oktobra do decembra. Info: info@skdevin.it, tel. 340-2232538.

SKD DRAGO BOJAN Gabrovec organizira tečaj slovenščine za začetnike. Informativni sestanek bo v torek, 15. oktobra, ob 20. uri v prostorih društvene gostilne.

AMBULANCE ROOM - Društvo za kulturo o emergenci organizira srečanje v četrtek, 17. oktobra, od 18.30 dalje v prostorih razstavne dvorane ZKB na Opčinah, Ul. Ricreatorio 2. Govorili bomo o pravih ukrepih pri srčnem zastoji in o uspešnosti defibrilacije. Vstop za javnost je prost. Info: www.ambulanceroom.it.

AŠD MLADINA organizira tečaje, ki se bodo odvijali v bivšem rekreativnem centru v Križu: Tai chi chuan - vodi inštruktorica Vladimira Gustin. Dan odprtih vrat v četrtek, 17. oktobra, ob 19.30. Info 349-3136949.

KROŽEK STRANKE KOMUNISTIČNE PRENOVE občine Dolina vabi člane in simpatizerje v četrtek, 17. oktobra, ob 19. uri v dvorano v 1. nadstropju gledališča Prešeren v Boljuncu na aktiv. Sledi praznik včlanjevanja.

RADI IN LEPO POJETE? MePZ Rdeča zvezda vabi k sodelovanju nove pevce. Pevske vaje ob torkih in četrkih od 20.30 dalje v društvenih prostorih v Saležu. Pridružite se nam, družbi prijetnih in veselih ljudi.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi srednje in višješolce na Contemporary dance; vsak ponedeljek in četrtek 18.00-19.00 v društvenih prostorih na Štadionu 1. Maja. Koreografija bo predstavljena na Festivalu plesne ustvarjalnosti. Vodi Daša Grgič. Prvo srečanje v četrtek, 17. oktobra. Info: 333-8139018.

Alpinistični odsek SPDT

vabi na

PREDAVANJE

Dušana Jelinčiča**3x8000****DANES ob 20.00****v Gregorčičevi dvorani
v Trstu**

Toplo vabljeni vsi ljubitelji gora!

POSKUS VOŽNJE BY MTK - Mladinski Trebenski Krožek prireja brezplačen poskus vožnje za mlade med 14. in 18. letom. Prireditve bo potekala v nedeljo, 19. oktobra, na strehi veleblagovnice »Le Torri d'Europa« ob 14.00. Info in vpisovanje na 348-3288130 (tajništvo) ali mtk.trebce@gmail.com.

ASD CHERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih 17.00-18.00 in 18.00-19.00 v prostorih M. Čuk na Repentabski ul. 66. Info in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 346-1852697 (Petra).

ASD CHERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; cheer skupina mladinke (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet 20.00-21.30; osnovna motorika za najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Repentabska ul. 66). Vpis in informacije: info@cheerdancemillemium.com, 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan).

UNINT - Šola Umetnosti - MFU obvešča, da prireja obisk na »Bienalo sodobne umetnosti - Enciklopedična palača« v Benetke, v nedeljo, 20. oktobra. Info: 338-3476253 ali 040-2602395.

KRU.T obvešča, da bo v ponedeljek, 21. oktobra, ob 15. uri stekla na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, delavnica »Izražanje preko barve« z umetnico in likovno terapevtko Luiso Tomasettig. Dodatne informacije in prijave na društvenem sedežu, tel. 040-360072, krut.sv@tiscali.it.

KD SLOVANSKI PADRIČ organizira v sodelovanju s KD Skala tečaj slovenščine za začetnike in nadaljevalce. Informativni sestanek bo v torek, 22. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu Skala v Gropadi. Za vpisovanje in informacije: jan.grgic@alice.it ali pa 349-7386823 (v večernih urah).

JUS KONTOVEL sklicuje redni občni zbor v sredo, 23. oktobra, ob 20.30 v telovadnici na Kontovelu. Občni zbor je volilne narave.

ČEBELARSKI KONZORCIJ za Tržaško pokrajino obvešča, da bo sedež v Repnu št. 20 odprt v petek, 25. oktobra, 18.00-19.30. Info: cons.apicoltristrieste@gmail.com.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - kulturni center Krasa in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti objavlja javni razpis za 4. festival otroške popevke Brinjevka. Če si star/a do največ 13 let in nam želiš pokazati kako lepo poješ, se prijavi do 31. oktobra na Brinjevko. Vse informacije na www.kosovelovdom.si.

PROGRAM ZA DIJAKE - Dijaški dom S. Kosovel in Slov.I.K. organizirata od 8. novembra dalje program »Podjetništvo v slovenščini... od A do Ž«, ki združuje različne vsebine (podjetništvo, dizajn, računalništvo, nastopanje v javnosti, kreativnost...), potekal bo ob petkih popoldne. Rok za prijavo je 31. oktober. Program in prijavnica: www.slovik.org. Info: info@slovik.org ali 040-573141.

PROSTOVOLJNA CIVILNA SLUŽBA za mlade od 18. do 29. leta: do 4. novembra, se lahko prijaviš na razpis in kandidiraš za sodelovanje na projektu »CreAttivaMente« v trajanju enega leta. Info na Zvezi slovenskih kulturnih društev, Ul. San Francesco 20, tel.: 040-635626, www.zskd.eu od ponedeljka do petka 9.00-13.00, v torek in sredo 14.00-17.00 oz. na Arci serviziu civile, Ul. Fabio Severo 31, tel.: 040-761683, www.arciserviziocivile.it 9.00-11.00.

Prireditve

18. KRAŠKI OKTOBERFEŠT od danes, 11., do 13. oktobra pod šotorom v Praprotnu. Danes: 18.30 otvoritev z mažoretkami (Prvačina), OPS in ml. glasn. skupino Vigred, mlad. orkestrom godb. društva Nabrežina, mažoretno skupino Kras. Ob 20.00 koncert dalmatinskih pesmi z MPZ Vesna in tamburaši, ples s Kraškimi ovčarji; sobota, 12. oktobra: 15.00 odprtje kioskov, ex tempore, turnir šaha in briškole, taborniški kotiček, 16.00-18.00 plesna delavnica, 18.30 AŠKD Vipava z muzikalom Mamma mia, ples s skupino Ne bojsega; nedelja, 13. oktobra: 11.00 odprtje kioskov, 13.00 ples z Domačimi Zvoki, 15.30 kabaret (Tatjana Malalan, Irene Pahor), 16.00 Muzikfešt, ples s Kraškimi muzikanti, nastop orientalskih plesov z Yasmin Anuby in skupino Il tempio della luna. Vse dni na ogled razstava gob v organizaciji gobarskega društva Sežana.

MFU - Magna Fraternitas Universalis vabi na predavanje »Nebo je velika odprta knjiga od božje ljubezni do človekovega razuma« - dr. Guido Marotta, danes, 11. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti - Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN ZALOŽBA MLADIKA vabita danes, 11. oktobra, na predstavitve knjige Borisa Pahorja »In mimo je šel spomin«, ki je izšla pri založbi Mladika v Trstu. Z avtorjem se bo pogovarjala urednica založbe Nadia Roncelli. Srečanje bo ob 17.30 v prostorih Tržaške knjigarne v Ul. Sv. Frančiška 20.

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na 1. predavanje iz ciklusa o pozitivnem odnosu do sebe, družine in družbe. Predavatelj bo znani strokovnjak na področju zakonske in družinske terapije, doktor klinične psihologije in teologije Christian Gostečnik. Predavanje bo izjemoma na soboto, 12. oktobra, ob 20.30.

KD RIBIŠKI MUZEJ Tržaškega Primorja vabi v soboto, 12. oktobra, ob 11. uri na predstavitev knjige Bruna Volpija Lisjaka »Lo zoppolo - čupa del Golfo di Trieste e le piroghe«, Magazzino delle idee, Corso Cavour (vhod z morske strani).

REVIIJA ZBOROV OPENSKE DEKANIE - Zveza cerkvenih pevskih zborov vabi na 10. revijo zborov openske dekanije v soboto, 12. oktobra, ob 20. uri v cerkvi sv. Janeza Krstnika pri Sv. Ivanu v Trstu. Nastopili bodo MeCPZ Sv. Jernej, CPZ Sv. Ivan, ŽePZ Prosek Kontovel, MeCPZ Rojan, MePZ Mačkole in Združeni zbor ZCPZ.

SKD F. PREŠEREN in Skupina 35-55 iz Boljunca vabita v društveni bar na G'rici na ogled razstave domače likovne ustvarjalke »Zdenka Ota v svetu barv«.

ZADRUGA NAŠ KRAS vabi do nedelje, 13. oktobra, v Kraško hišo v Repen na ogled likovne razstave »Repen 31. Razgledna točka« goriškega umetnika Ivana Žerjale, ob urnikih odprtja muzeja (nedelje in prazniki 11.00-12.30/15.00-17.00). Za skupine možni tudi drugačni termini. Info: info@krahahisa.com.

DRUŠTVO SLOVENSkih IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 14. oktobra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu. O kriznih pojavih tako v slovenski Cerkvi kot v širšem slovenskem prostoru bo razmišljal profesor moralne teologije in družbene

ga nauka Cerkve na Teološki fakulteti v Ljubljani, direktor Zavoda Antona Martina Slomška v Mariboru, prodorni publicist in predavatelj dr. Ivan Štuhec. Začetek ob 20.30.

KRU.T IN NŠK vabita v sklopu Vseživljenjskih aktivnosti na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki bo v ponedeljek, 14. oktobra, ob 17. uri v čitalnici NŠK v Ul. S. Francesco 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

SKD IGO GRUDEN vabi v ponedeljek, 14. oktobra, ob 16. uri v kavarno Gruden na otvoritev skupinske razstave »Od pike do slike«, ki so jo oblikovali gojenci Vzgojno-zaposlitvenega centra v Sesslanu. Vabljeni!

UNINT - Šola Umetnosti - MFU vabi na predavanje »Beneška bienala: kar nam pripoveduje današnja umetnost«. Predava umetnik Leonardo Calvo, v ponedeljek, 14. oktobra, ob 17.30 v knjigarni Borsatti-Libreria del Centro, Ul. Ponchielli 3, Trst. Info: 040-2602395.

SKD LIPA IN KROŽEK FOTOVIDEO TRST80 sta razpisala fotonatečaj »4 letni časi v Bazovici«. Fotografije morajo biti oddane do 15. oktobra na naslov SKD Lipa Bazovica - Ul. Igo Gruden 72/1, 34149 - Trst. Pravilnik natečaja je objavljen na www.trst80.com. Info: 329-4128363 (Marko).

SKD VIGRED vabi v sredo, 16. oktobra, ob 20.30 v Štalco v Šempolaju na predstavitev knjige Alimentazione spontanea (Samorastna prehrana) z avtorico Gaio Viola.

UNINT - Šola Umetnosti - MFU vabi na predavanje: Risanje in slikanje stimilirano obe možganski poluti. Predava umetnik Leonardo Calvo, v sredo, 16. oktobra, ob 19.00 na sedežu šole, Ul. Mazzini 30, 5. nadstropje Trst. Info: 333-4784293 ali 040-2602395.

OBČINA ZGONIK in Tržaško ornitološko društvo vabita na 25. ornitološko razstavo »Brez meja«, ki bo v prostorih OŠ Lojzeta Kokoravca - Gorazda v Saležu v soboto, 19. oktobra, 10.00-19.00 in v nedeljo, 20. oktobra, 9.00-16.00.

COROVIVO - deželno zborovsko tekmovalje v organizaciji USCI FJK in ZSKD bo v nedeljo, 27. oktobra, v tržaškem Kulturnem domu z dvema tekmovalnima koncertoma, in sicer prvim ob 14.30, drugim ob 17.30. Od skupno 11 zborov na deželni ravni bo tekmovalo tudi 5 slovenskih: MePZ Lipa iz Bazovice in MoPZ Jezero iz Doberdoba (na 1. koncertu) ter OPZ Fran Venturini iz Domja, MePZ F.B. Sedej iz Števerjana in ŽPS Stu ledi iz Trsta (na 2. koncertu). Ob 20.45 bo gala zaključni koncert z razglasitvijo rezultatov in nastopom najboljših zborov ter podelitvijo 3. velike nagrade »Gran Premio Corovivo«. Več informacij: www.zskd.eu.

Prispevki

Namesto cvetja na grob bratranca Drejca Terčona daruje Marinka 50,00 evrov za AŠD Sokol.

V spomin na Drejca Terčona daruje Niko Pertot z družino 50,00 evrov za AŠD Sokol.

Namesto cvetja na grob Drejca Terčona daruje sestrčna Rožica 50,00 evrov za nabrežinsko cerkev.

V spomin na Julka in Ivana Puriča daruje Karla 50,00 evrov za KRD Dom Briščiki.

Ob obletnici rojstva drage mame daruje Anica Daneu 50,00 evrov za MoPZ Tabor, 50,00 evrov za Knjižnico P. Tomažič in tovariši in 50,00 evrov za negovanje spomenikov padlim v NOB na Opčinah.

V spomin na Doro Knez vd. Prašelj darujeta Majda in Dunja 30,00 evrov za Sklad Mitja Čuk.

V spomin na Drejca Terčona darujeta Vida in Mirko Pahor 20,00 evrov za MoPZ Fantje izpred Grmade.

V spomin na Drejca Terčona darujeta Mira in Robi Franko 30,00 evrov za S.K.D. Igo Gruden.

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA - Dvojezično antologijo pripravila prof. Fedora Ferluga Petronio

Izbor Gradnikovih pesmi v italijanskem prevodu

Z leve prof. Miran Košuta, prof. Fedora Ferluga Petronio, Paolo Bortolussi in Danijel Malalan

KROMA

Pesnik Goriških brd je vsaj za hip stopil v ospredje v Trstu. V četrtek popoldne je v prostorih tržaške knjigarne Lovat namreč potekala predstavitev dvojezične antologije Gradnikove poezije Eros – Thanatos. Publikacijo je uredila prof. Fedora Ferluga Petronio, ki je v italijanščini napisala tudi spremna besedila. Sama je prevedla izbor skoraj petdesetih Gradnikovih pesmi, ki so v knjigi razdeljene na pet poglavij. Ob vsaki prevedeni pesmi je objavljen tudi njen izvirnik v slovenščini.

Literarni dogodek je potekal v italijanščini, uvedla ga je Martina Kafol, urednica Založništva tržaškega tiska, ki je knjigo izdalo. Gre za prvi knjižni naslov ZTT-ja v tej sezoni. O antologiji, o Gradniku ter o literarnem in zgodovinskem ozadju nastanka njegovih pesmi je številnemu občinstvu spregovoril prof. Miran Košuta.

V svoji poglobljeni predstavitvi je govornik orisal lik Alojza Gradnika, sodnika v kraljevini Jugoslaviji in sina zemlje ob meji: mati mu je bila namreč Furlanka, oče pa Slovenec. Verjetno je tudi to spodbudilo njegovo bogato prevajalsko dejavnost. Gradnik je prevedel številna dela, med temi tudi kitajske in Tagorejeve verze,

še zlasti pa je prevajal italijanske avtorje. »Žal nimamo veliko italijanskih prevodov tega tako pomembnega slovenskega pesnika,« je med drugim izjavil Košuta.

Ravno o prevodih, ki so z novo antologijo nadoknadili večdesetletno vrzel, je spregovorila njihova avtorica Fedora Ferluga Petronio, profesorica južnoslovanskih književnosti na Univerzi v Vidmu, ki je na Gradnika izjemno navezana. Podlaga zbirke je nastala na posvetu Alojza Gradnika (1882-1967), pesnik Goriških brd, ki ga je priredila leta 2007 v Vidmu. Ferlugova je postavila raznolikost tematik Gradnikove poezije, ki gredo od rodnih Brd in trpkih zgodovinskih izkušenj njegove zemlje, kot je bil Tolminski punt, vse do ljubezenskih pesmi, ki se skozi celoten opus prepletajo s tematiko smrti, od konkretnih do mističnih razsežnosti. »Pesmi so po obliki klasične, npr. soneti,« je nadaljevala Ferlugova, »zato jih je dokaj težko prevajati.«

Nekaj pesmi sta ob zaključku predstavitve prebrala v slovenščini Danijel Malalan, v italijanskem prevodu pa Paolo Bortolussi. Zbirko bodo predstavili tudi na Gradnikovih večerih, ki bodo potekali na gradu Dobrovo 28. in 29. novembra. (mlis)

ŠOLSTVO - Za profesorje zavodov Zois in Stefan

Ekskurzija na Gorenjsko

Pobuda Zavoda za šolstvo Republike Slovenije in zlasti pedagoške svetovalke Andreje Duhovnik

Skupina profesorjev tehničnih zavodov Žiga Zois in Jožef Stefan se je udeležila strokovne ekskurzije, ki jo je zanje pripravil Zavod za šolstvo Republike Slovenije. Po lanskem obisku Štajerske je bila letos na vrsti Gorenjska. Iz Trsta smo se odpeljali do Opčin, kjer je v avtobus vstopila glavna udeležencev, potem pa nas je pot vodila proti Ljubljani, točneje proti Črnučam, ki so bile prva točka na našem programu. Tu je namreč Prodajni center podjetja Gorenje, ki izdeluje vsakovrstne gospodinjske stroje.

Prijazni vodič nam je razkazal razstavne prostore, kjer smo si ogledali predvsem kuhinje, in potrpežljivo odgovarjal na različna vprašanja. Žensko komponento skupine so posebno zanimali 8 in 9-kilski pralni stroji nove generacije, ki preko vgrajenega senzorja lahko zaznajo težo perila in izberejo najustreznejši program pranja. Tako lahko prihranimo vodo, elektriko in čas. Ravno tako so našo pozornost pritegnili najnovejši kombinirani hladilniki, ki delujejo po principu jonizacije (hrana se v takem hladilniku ohrani sveža bistveno dlje kot v tradicionalnem).

Pot smo nadaljevali proti Kranju. Vodička nas je obvestila, da je program ekskurzije nekoliko spremenjen: prvotno naj bi si ogledali grad Strmol v Cerkljah, ker pa je bil ta trenutno zaseden zaradi protokolarnega obiska, so nam organizatorji pripravili obisk gradu Brdo. Mlada in prijazna vodička Tjaša nas je popeljala v stavbo, ki je bila najprej v lasti družine Zois, nato so jo prevzeli drugi lastniki in končno predvojna Jugoslavija, ko je postala ena od rezidenz kralja Aleksandra. Po drugi svetovni vojni se je v njej mudil jugoslovanski predsednik Tito, danes pa spada med najpomembnejše protokolarne objekte Republike Slovenije. Okoli gradu se razprostira velik park, bogat z jezeri in jezerci, ki skozi vse leto ponuja obiskovalcem lepa doživetja: uredili so namreč 10 km sprehajalnih poti, tu je še golf igrišče, pa tudi konjušnica s preko 20 konji, saj je na Brdu jahalna šola, ki ob jahanju ponuja tudi vožnjo s kočijo.

Po daljšem sprehodu po gradu in parku smo bili že pošteno lačni, zato se

Udeleženke in udeleženci profesorske ekskurzije zavodov Stefan in Zois

nam je daljši postanek s kosilom v Avsenikovi gostilni v Begunjah še kako prilegel. Vreme, ki je bilo celo jutro nekoliko kislo (k sreči brez dežja) in hladno, se je počasi razjasnilo, tako da smo se po okusnem kosilu polni dobre volje odpravili še do zadnjega postanka našega izleta, in sicer do Čebelarkega muzeja v Radovljici. Tu smo pod strokovnim vodstvom izvedeli marsikaj zanimivega o čebelarstvu in tradiciji na Slovenskem od njenih začetkov do danes. Postanek v Čebelarstvu muzeju je bil zanimiv, saj smo tudi tisti, ki smo v muzeju bili že večkrat, tudi tokrat odkrili marsikaj novega.

V poznem popoldnevu smo še zadnjič vstopili v avtobus in se polni lepih vtisov odpeljali domov na Tržaško. Ekskurzija je vsestransko uspela, za kar se iskreno zahvaljujemo Zavodu za šolstvo, predvsem pa naši dolgoletni pedagoški svetovalki dr. Andreji Duhovnik, ki nam je s svojo pobudo prijetno popestrila začetek šolskega leta.

Mara Žerjal

KONCERT - Pevci z Opčin in od Domja

Naša pevška zbora skupaj v Ljubljani

V začetku oktobra sta združena moška zbora Tabor z Opčin in Fran Venturini od Domja pela na 38. srečanju upokojenskih pevskih zborov Slovenije v Cankarjevem domu v Ljubljani. Na to srečanje je zbora povabilo Društvo upokojencev iz Kopra. Pevci obeh zborov so seveda povabilo z veseljem sprejeli.

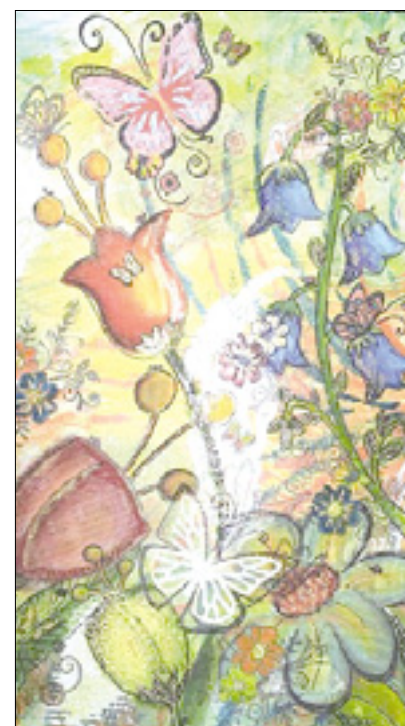
Na srečanju so nastopili upokojenski zbori iz vse Slovenije. Vsak zbor je zapel dve pesmi. Združena zbora Tabor in Venturini sta zapela dve pesmi, Pjet milijonov, ki jo je napisal v narečju bivši pevec MoPZ Tabor Aleksander Jerič in ki jo je nalašč za openski zbor uglasbil primorski skladatelj Ubald Vrabec in Prešernovo

Zdravljico, ki jo je tudi uglasbil Ubald Vrabec. Prvo je dirigiral David Žerjal, drugo pa Ivan Tavčar. Obe skladbi so poslušalci, ki so do kraja napolnili Linhartovo dvorano, pozdravili z dolgim in bučnim aplavzom.

Ko so vsi zbori odpeli svoj program, smo vsi pevci skupaj zapeli še venček slovenskih narodnih pesmi. Za vsakega pevca je bilo to res lepo doživetje. Za lep pevski večer se zahvaljujemo Društvu upokojencev iz Kopra in še posebej gospodu Pavlinu za povabilo na srečanje in pa gospe Pierini, ki vodi krožek KRUT iz Trsta za odlično in brezhibno organizacijo.

Armando Škerlavaj

KAVARNA GRUDEN V Nabrežini razstavlja Urška Sinigoi

V kavarni Gruđen v Nabrežini razstavlja svoja najnovejša dela, mlada umetnica Urška Sinigoi. Njene slike nas presenetijo predvsem z barvitostjo in razponom barv, ki zajemajo bodisi nežne atmosfere, kot globino sočne intenzivnosti. Na barviti podlagi slike nastajajo po plasteh, ki jih umetnica z različnimi tehničnimi prijemami in raznolikimi materiali nalaga postopoma z meditativnim razmišljanjem, tako da slike s svojo večplastnostjo ustvarijo premik dimenzij in pričarajo vibracijo čarobnosti, duhovne atmosfere.

V tej pravilni dimenziji, ki razkrija prisotnost magičnih bitij, živali in rastlin, pa prebiva bleščeča moč bele svetlobe upanja in dragoceni utrinki čustvenega razpoloženja narave. Če pa slike gledamo še z notranjim pogledom lahko občutimo tudi pokončno gibanje čarobnega izvora, prodiranje tenkočutne dimenzije, usmerjanje k svetlobi, valovanje ritma narave, zavest kreativnih silnic in poglobitev v celostno zaznavanje pretoka vitalne linije. Razstava je na ogled še do 14. oktobra od 8. do 13.30 in od 16. do 24. ure.

Doslej 818 vpisanih

Kdor se je v večernih urah sprehodil po nabrežju, je najbrž opazil, da pomole okrog Velikega trga že polnijo jadrnice. Včeraj je med velikankami kraljevala hrvaška Shining, in pa supermaxi MenoMale +38, na kateri bosta skupaj jadrata znani italijanski krmar Francesco De Angelis in italijanski igralec regbija Andrea Lo Cicero. Že jutri pa bo na nabrežju najbrž prijadrala tudi Esimit Europa 2. Do včeraj se je na Barcolano prijavilo 818 jadrnic.

Linea Blu na Barcolani o Barcolani

Barcolani se bo posvetila tudi znana televizijska oddaja Linea Blu, ki je na ogled po prvi mreži državne televizije RAI. Oddajo bodo predstavili danes ob 12. uri v Areni Barcolane (v slučaju slabega vremena pa v tiskovnem središču), ob tej priložnosti bodo podali tudi prve ocene o vplivu jadrnega praznika na gospodarsko tkivo Trsta. Govorili bodo Donatella Bianchi, voditeljica oddaje, Guido Corso (direktor deželne sedeža RAI), Vincenzo Spina (predsednik Barcolane) in Edi Sommariva (generalni direktor deželne agencije za turizem).

Devin-Nabrežina predstavlja dinozavra

Občina Devin-Nabrežina bo drevi ob 20. uri v svoji stojnici na nabrežju (številka 111) predstavila dinozavra Antonia (domuje v Ribiškem naselju) v digitalizirani obliki. Predstavitev bo vodil Flavio Bacchia, zastopnik zadruga Gemina, ki upravlja strukturo v Ribiškem naselju.

Posebni vlaki za Barcolano

Ob Barcolani bo v Furlaniji-Julijskih krajini na voljo nekaj posebnih železniških povezav s Trstom. Posebne vlake je finančno omogočila deželna uprava, vozili pa bodo danes, jutri in v nedeljo. Tako bo vse tri dni iz Vidma ob 9.34 odpotoval poseben vlak za Trst, kamor bo prispel ob 10.50. Iz Trsta pa bo ob 0.52 odpotoval poseben vlak za Videm, kamor bo pripeljal ob 2.17. Danes, jutri in v nedeljo bo poseben vlak odpotoval ob 7.40 iz Portogruara proti Trstu, kamor bo dospel ob 8.46. Iz Trsta pa bosta proti Portogruaru odpeljala posebna vlaka ob 23.44 in 1.05. Na cilj bosta prispela ob 0.51 oz. ob 2.12.

Na krilih vetrov in drugo

Na sedežu Societa' Tristeina della Vela bo danes ob 14.30 srečanje navtičnih izvedencev Na krilih vetrov (Sulle ali del Vento). Med gosti bo tudi **Michele Stroligo**, član ekipe Oracle. Ob 17.30 bodo v stojnici Mudipharma gostili igralca regbija **Andrea Lo Cicera**, ki bo nastopil na jadrnici MenoMale +38. V sklopu sklopa Barcolana di Carta pa se bo Giovanni Marzini ob 18.00 v Areni Barcolana pogovarjal s pisateljem **Mau-ro Corono**.

Spremembe avtobusnih prog

Ker bo nabrežje med trgom Tommaseo in ulico Mercato Vecchio zaprto za promet danes od 21. ure dalje, jutri pa od 20. ure dalje, je prevozno podjetje Triestetrasporti vneslo nekaj sprememb v avtobusne proge števil 8, 9, 24, 30 in A. Progi številka 42 in 44 pa bosta v nedeljo od 8.00 dalje iz mesta do Proseka vozili po Furlanski cesti, v mesto pa se bosta vračali po Opčinah.

BARCOLANA - Predstavitev projekta NO-borders team

Štirje župani iz treh držav

Ob različnih projektih sodelovanja, za kar je Barcolana bržkone najboljša vetrina, sodi tudi projekt NO-Borders team. Pred petimi leti se je na Barcolani predstavil kot razpoznavni znak Občine Zgonik, pred tremi leti je dobil čezmejno razsežnost, saj se je pridružila še Občina Sežana, letos pa se je še dodatno okrepil. Ideji »brezmeja« sta se letos pridružila še dva partnerja. Slovensko stran je okrepila Občina Piran, v projekt pa se je vključila tudi hrvaška Občina Rab. Ime projekta se je torej povsem uresničilo, to pa v pristnem evropskem duhu. Tako bo tudi na krovu 16-metrške jadrnice, na kateri bodo jadrli štirje župani – Mirko Sardoč, župan Občine Zgonik, Davorin Terčon, župan Občine Sežana, Peter Bossman, župan Občine Piran in Rosanda Krstinić Guščić, županja Občine Rab, ki bo hkrati prva ženska na krovu ene izmed jadrnic NO-borders teama. Posadko, ki jo bo vodil lastnik jadrnice Peter Franceschini, bodo sestavljali še predstavniki pokroviteljev ZKB, Motomarine, Idrosystem in SBgroup. Projekt so včeraj predstavili v stojnici Pokrajine Trst, saj je ravno tržaška javna uprava pokroviteljica letošnjega nastopa na Barcolani. »Letos smo se odločili za bolj promocijski pristop, zato smo povabili tudi Občino Rab, ki je z nami že pobratena,« je pojasnil Terčon. Župana Bossmana sicer ni bilo na predstavitvi, gotovo pa bo prisoten na nedeljski regati. Za županjo Raba bo to krstni nastop na Barcolani, regati, ki jo Rab zavida Trstu. Iz otoka se je pripeljala tudi Klapa Kristofer, da so pod platni stojnice Pokrajine Trst zadonele hrvaške pesmi. Duša projekta župan Sardoč se je na glas spominjal, kako je projekt razvijal. Lani je z Maxi Jenom bržda dosegel športni višek, zdaj pa se seli na manjšo jadrnico, ideja pa kljub temu ostaja: »Četudi vetrovi niso najboljši, je važno, da vztrajamo in nadaljujemo po tej poti.« Da je bila lanska zgodba na Maxi Jeni vsekakor pristna, je potrdila tudi prisotnost Mitje Kosmine, krmar-

Zastavo NO-borders team dvignili predsednica Pokrajine Poropat in županja Raba

ja Maxi Jene, ki je včeraj stopil med »nobordeje« in z njimi nazdravil na letošnjo Barcolano.

Jadranica bo tudi letos tekmovala pod zastavo Čupe, kar je predsednika Čupe Roberta Antonija zelo razveselilo. Zastava kluba in projekta sta po predstavitvi tudi zaplapolali na jadrnici, ki je privezana nedaleč od velikank, za stojnico Pokrajine Trst nasproti Velikega trga.

Projekt NO-borders team, ki vsako leto zaživi na Barcolani, želijo predvsem pri nas poudariti, da se lahko sodelovanje med javnimi upravami in gospodarstveniki vrne spet na teritorij, predvsem kot prispevek kulturi in športu. Lani so na primer z neporabljenimi finančnimi sredstvi podprli Čupina jadalca Simona Sivitza Košute in Jaša Farnetija. Letos pa je sodelovanje na Barcolana povod tudi za globlje sodelovanje štirih občin, saj nameravajo vsi štirje župani predstaviti skupen evropski projekt Geopark, s katerim naj bi pridobili sredstva za valorizacijo ozemlja in turistično promocijo. (V.S.)

LJUBLJANA Predsednik Pahor sprejel posadko Esimita

LJUBLJANA - Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je v Kristalni dvorani predsedniške palače sprejel ekipo jadrcev Esimita Europa 2, ki tekmuje za Jadrno zvezo Slovenije in edina na svetu pluje pod evropsko zastavo. Vizija, strast in predanost ideji so botrovali nastanku enega najuspešnejših evropskih projektov Esimit Europa, ki na edinstven način povezuje Evropejce na področju športa, diplomacije in gospodarstva. Simbol tega projekta, katerega ustanovitelj je Igor Simčič, je Esimit Europa 2, ki velja za formulo 1 v svetu jadrnja.

»Čestitke ekipi, ki je z oznako SLO 1001 na svojem glavnem jadrju kot prva prevozila ciljno črto na vseh, tudi najzahtevnejših regatah v Evropi. S tem je ime Slovenije z zlatimi črkami zapisala v zgodovino jadrnja in to v močni konkurenci jadrnic iz držav z dolgoletno prevlado v tem športu,« je ob tej priložnosti povedal predsednik Pahor.

NASELJE BARCOLANA - Letos približno 150 razstavljalcev

Za vse okuse

Vrveža ob uri kosila še ni bilo. Opazni so bili predvsem uradniki, v temnih oblekah, ki so najbrž zaposleni v bližnjih uradih. Uro kosila so tokrat preživeli v naselju Barcolana. Najbrž je tudi nje omamila vonj gastronomskih specialitet, ki jih ponujajo v stojnicah – nekatere so sicer vključene v naselje Barcolana, druge pa stojijo na pomolu pri Pomorski postaji. Ob uradnikih v temnih oblekah so se za mizami pred stojnicami posedli še drugi gostje. Nekateri so si po kosilu privoščili še kozarec vina, tudi tistega slovenskih proizvajalcev. Nato je najbrž marsikoga privabil udoben rdeč naslanjač v stojnici znanega avtomobilskega podjetja. A kaj, ko so morali že odkorakati nazaj v urad ...

Kdor bo v naselje vstopil pri četrtem pomolu, bo lahko po nekaj korakih oboagal svojo slovensko turistično kulturo. Cela vrsta stojnic promovira turistične destinacije Slovenije. Med drugim tudi obalno regijo, bližnji Kras in Brkine, kot po tekočem traku pa si sledijo stojnice slovenskih termalnih centrov: »Pri nas je res veliko italijanskega prometa, Barcolana je za nas pomemben promocijski dogodek,« nam je zaupal Dejan iz Term Dobrna. Terme prav zato od letos ponujajo celo organiziran prevoz s tržaške železniške postaje. Da je italijanskega prometa v slovenskih termah vse več, kaže tudi promocijski material: na stojnicah namreč delijo izključno italijanskega.

Če še niste pomorski izvedenec, si svoje znanje lahko obogatite na stojnici knjigarn Minerva in Nero su bianco. Med različnimi knjigami o morju in jadrnju boste lahko prelistali tudi italijansko verzijo turističnega vodnika po slovenskem Trstu, ki jo je izdal ZTT. Knjižne prvence avtorjev iz naše dežele, ki se v literarnem svetu šele preizkušajo, pa promovira kulturno združenje IrReale narrativa km0.

Edino prisotnost Slovencev v Trstu promovirajo stojnice javnih uprav. Svojo (samostojno) stojnico je letos postavila samo Občina Devin Nabrežina (z dvojezičnim reklamnim materialom), nekaj promocije ostalih okoliških občin pa smo zasledili na stojnici Promotrieste. Z večjo

stojnico je na Barcolani prisotna tudi Občina Trst, kjer se lahko vsakdo brezplačno poveže na internet. Med promocijskim materialom je včeraj visel tudi slovenski plakat servisnega podjetja AcegasAps »Oddajam odpadke v zbirne centre«, med reklamnimi sporočili na mizi pa je bilo še nekaj slovenskih sporočil. Pod istim platnom gosti Občina tudi Zdravstveno podjetje. »Želimo predvsem ozavestiti ljudi o pomembnosti oživiljanja. Tu lahko vsakdo preizkusi zunanjo masažo srca, med vsemi pa bomo izžrebali 12 srečnežev, ki bodo lahko brezplačno sodelovali na tečaju oživiljanja in uporabe električnega defibrilatorja,« nam je povedala bolničarka Chiara. Zdravstveno podjetje se je letos pridružilo vsedržavnemu projektu Viva!, ki želi ozavestiti ljudi o pomembnosti prve

Levo zgoraj in desno zgoraj: naselje Barcolana so včeraj obiskali prvi obiskovalci, desno: stojnica Krasa in Brkinov z gastronomsko ponudbo

KROMA

pomoči, boter akcije pa je tudi olimpijski prvak, kajakaš Daniele Molmenti, ki bo v soboto in nedeljo prisoten na Barcolani.

Univerza v Trstu predstavlja na Barcolani Ottocottero, letečo napravo, ki iz zraka fotografira in snema. Pri goriški igralnici se lahko vsakdo sprosti v igranju

rulete, seveda le za hec. Nakupovalno mrzlico pa lahko predvsem ženske obiskovalke potešijo v številnih stojnicah, ki ponujajo športno in drugo opremo. Skratka, Barcolana je tudi letos za vse okuse.

Nekatere stojnice so bile včeraj sicer še prazne, večina javnih uprav, podjetij, trgovin in organizacij pa se je vanje že udobno namestila. Letos razstavlja na Barcolani približno 150 razstavljalcev, od katerih je 20 % tujcev iz Slovenije, Avstrije in Nemčije. V primerjavi z lansko izvedbo jih gotovo ni manj, so nam potrdili organizatorji. »Veseli nas predvsem, da smo letos razširili krog razstavljalcev s področja pomorstva, nekateri so povabili sprejeli, čeprav so bili do pred kratkim vpreženi na sejmu v Genovi. Želimo si, da bi povečali ravno ta pomorski del sejma, s tem pa nikakor nečemo, da bi Barcolana izgubila svoje bistvo,« nam je pojasnila Annalisa, odgovorna za marketinški del Barcolane. (V.S.)

KNJIŽEVNOST - Kanadčanka je mojstrica kratke proze

Nobelova nagrada pisateljici Alice Munro

Nobelovo nagrado za literaturo je prejela kanadska avtorica Alice Munro, je včeraj v Stockholmu sporočila Kraljeva švedska akademija. Po pisanju tujih tiskovnih agencij je Munrojeva, ki jo je žirija opisala kot mojstrico kratke proze, nagrado prejela za zgodbe, ki se osredotočajo na človeško krhkost. Žirija je v ob razložitvi zapisala, da Munrojeva piše v "izjemno izdelanem stilu, ki ga zaznamujeta jasnost in psihološki realizem".

Munrojeva, rojena 10. julija 1931 v majhnem mestecu v Ontariu, si je literarno slavo prislužila z opisovanjem podeželskega življenja v domači provinci, zaradi česar so jo poimenovali tudi "ontarijski Čehov". V slovenščino sta prevedeni njeni deli Preveč sreče: zgodbe in Sovražji me, rad me ima, dvori mi, ljubezen da, mož in žena sva.

"Njene zgodbe so pogosto postavljene v majhna mesta, kjer se želja po družbeno sprejemljivem obstoju pogosto izrazi v težavnih odnosih in moralnih dilemah - težavah, ki izvirajo iz generacijskih razlik in različnih ambicij v življenju," so še zapisali v žiriji.

Da bo postala pisateljica, se je odločila že v mladosti: "Morda mi je uspelo, ker nisem nadarjena za nič drugega. Ni-

ALICE MUNRO

ANSA

sem izjemna intelektuala. Gospodinjstvo mi še nekako gre, ampak ne odlično. Tako me pravzaprav nič ni oviralo pri tem, da sem lahko počela to, kar počnem," je Munrojeva dejala pred nekaj leti.

Prvo delo "The Dimensions of a Shadow" je izdala leta 1950, ko je še študirala na univerzi v zahodnem Ontariu. Za svoja dela je prejela številne nagrade, med drugim tudi priznana britansko nagrado man Booker leta 2009. Zgodbo "The Bear Came Over The Mountain" so v režiji Sarah Polley leta 2006 priredili v film "Away from Her" (Daleč od nje).

Navkljub uspehu in nagradam, ki jih je prejela v zadnji 40 letih, pa Munrojeva ostaja skromna kot liki v njenih zgodbah. Običajno piše o ženskah, ki ne ustre-

zajo stereotipom prelestnih heroin, kar morda izvira iz puritanske vzgoje v mladih letih. "Ni salonski lev. Pravzaprav se v javnosti le redko pojavi, tudi literarnih turnej ne pripravlja," je o pisateljici dejal ameriški kritik David Homel. Poleg tega Munrojevo pogosto opisujejo kot popolno nasprotje druge velike dame kanadske literature Margaret Atwood.

Z največ dobitniki Nobelove nagrade za literaturo, kar 15 doslej, se lahko pohvali Francija. Velika Britanija in Združene države Amerike beležijo 11 literarnih nobelovcev, Munrojeva pa je Kanadi prinesla prvo Nobelovo nagrado za literaturo. Prestižno nagrado ji bodo izročili 10. decembra v Stockholmu, na dan, ko je leta 1896 umrl Alfred Nobel, po katerem je nagrada poimenovana. Letos je nagrada vredna osem milijonov švedskih kron (916.000 evrov).

Švedska akademija Nobelovo nagrado za književnost podeljuje od leta 1901. Doslej so jo podelili 105-krat, prejelo pa jo je 109 avtorjev, saj sta si nagrado štirikrat delila dva pisatelja. Nagrado je doslej prejelo le 12 žensk, odklonila pa sta jo Boris Pasternak leta 1958 in Jean Paul Sartre leta 1964. Lani jo je prejel kitajski pisec Mo Yan. (STA)

glasba@primorski.eu piše Rajko Dolhar

NA VES GLAS

PRISLUHNI HITU!

Our Own Masters

Valient Thorr

Hard rok, Heavy metal
Volcom Entertainment, 2013

Ocena: ★★★★★★

Valient Thorr je brezkompromisni bend, o tem ni nikakršnega dvoma. Ko zavrtiš katerokoli ploščo ameriške skupine, dobro veš, čemu boš prisluhnil. Dolgobradi fantje pošteno žagajo že več kot deset let in v tem obdobju so izdali kar šest plošč. Zadnjo so ameriški rokerji posneli junija letos.

Our Own Masters je torej že šesti album benda iz North Carolinae. Ploščo je izdala neodvisna glasbena založba Volcom Entertainment, sestavlja pa jo dvanajst komadov. Zasedba je tudi tokrat poskrbela za zbirko hitrih hard rok in metal ritmov, ponekod pa se je spustila v še hitrejšo pank in hardkor rife.

Valient Thorr sestavljajo lider in pevec benda Valient Himself, kitarist Eidan Thorr, basist Dr. Professor Nitewolf Strangers, drugi kitarist Sadat Thorr in bobnar Lucian Thorr. Ameriški kvintet, ki na mednarodni underground sceni slovi tudi zaradi izrednih nastopov v živo, ploščo začenja s krajšim kitarskim rifom, ki se takoj nato spremeni v prvo pesem Immaculate Consumption. Sledi kratka in res hitra, skoraj trash metal pesem Master Collider, nato pa rahlo počasnejša Manipulation, z zanimivo solo kitaro. No Strings Attached je komad, ki bi ga lahko brez skrbi zasledili na kateri izmed plošč ameriških Foo Fightersov, medtem ko je Life Hands You Demons trideset sekundni histerični izpad pevca Valienta Himselfa. Nekatere na polovici plošče lahko prisluhnemo dobremu hard komadu Torn Apart, nato pa že omenjenim pank in hardkor ritmom pesmi Cerberus (za trenutek me komad popelje v čase Jellota Biafre in njegovih Dead Kennedysov). S pesmijo Crowd Pleaser se spet približamo hitrejšim rifom (člane benda prav gotovo navdihuje boter rokenrola Lemmy Kilmister). Nervous Energy je v bistvu »nervozno energična« skladba, zaključna Call of the Dogs pa hote ali ne hote namiguje uspešnici benda Queens of the Stone Age No One Knows. Valient Thorr nam torej ponujajo dvanajst novih komadov, med katerimi sicer ne izstopa nobeden, ki pa bodo nedvomno še bolj razigrali njihove energične nastope.

KRIŠKA OPERNA AKADEMIJA - Pogovor z glasbenikom Aleksandrom Švabom, izumiteljem posrečene formule

Vabilo otrokom ... na oder!

Šolska vrata so odprta, učenci in njihovi vzgojitelji se soočajo s projekti, ki bodo obogatili pouk: med temi ima pobuda, ki jo že štiri leta vodi Operna akademija iz Križa (Ragazzi...all'opera! - Otroci ... na delo!), posebno mesto, saj izpolnjuje veliko vzgojno-izobraževalnih smotrov. Kriški basist Aleksander Švab, izumitelj formule, ki je vsako leto vpegljala v operno umetnost veliko število slovenskih in italijanskih dijakov, je v teh dneh obiskal šole, ki so se v prejšnjih letih odzvale njegovemu vabilu in si tudi letos obeta množično udeležbo.

Upam, da bomo tudi letos podarili otrokom veliko lepega, zabavnega in koristnega. Naš projekt ima podporo Deželne šolskega urada in odbornišva za šolstvo Dežele FJK, ki sta spoznala resnost našega dela, navdušenje otrok in zadovoljstvo staršev pa nas spodbujata, da nadaljujemo po tej poti. Ob tem bi se rad zahvalil vsem, ki so nas doslej podprli: pokroviteljem, v prvi vrsti pa učiteljem, profesorjem in družinam, ki so s svojim delom in finančno podporo omogočili uspeh. Porajali so se tudi dvomi čes, saj niso vsi otroci nadarjeni za glasbo, pa tudi neupravičena pričakovanja, da bodo malčki po vrsti postali operni pevci, zato staršem in vzgojiteljem razlagam, da so naši smotri zelo jasni in realistični: želimo, da bi otroci vzljubili petje, spoznali čar operne predstave, z nastopom na odru pa se naučili premagovati sramežljivost in pridobiti samozaupanje. Ob delu, ki na šolah traja skoraj celo šolsko leto, otroci razumejo, da stoji za vsakim uspehom resen študij, da je treba za vsak rezultat vlagati veliko energije, to pa je vzgojni aspekt, ki jim bo služil tako na šolski kot na delovni poti.

V lanskem šolskem letu ste zaposlili približno štiri tisoč otrok s Seviljskim brivcem, kaj pa letos?

Spet smo izbrali komično opero, tokrat je na vrsti Donizettijev Don Pasquale. Tudi letos računamo na veliko število slovenskih in italijanskih šol iz naše dežele in se dogovarjamo tudi z nekaterimi šolami iz Slovenije in Veneta, ki so lani spoznale naše delo. Imeli smo veliko nastopov, ne samo v naši deželi, marveč tudi v Sloveniji, Venetu in Avstriji, kar nam je prineslo dodatno vidljivost, vse to pa je tesno povezano z že vpeljšano dejavnostjo Kriške operne akademije, saj z otroci nastopajo pevci, ki obiskujejo naše izpopolnjevalne tečaje.

Kaj je novega na tem področju?

Dogaja se kar veliko: naš projekt »Italijanski bel-

ALEKSANDER ŠVAB
IN PRIZOR IZ
IZVEDBE
SEVILJSKEGA BRIVCA

canto preko meja - Il belcanto italiano oltre i confini«, ki ga podpira Dežela FJK, se uspešno razvija ter utrjuje vezi z Rusijo, ki postaja naš glavni partner; kmalu pa bomo vključili tudi Kitajsko, Japonsko, Brazilijo in ZDA. V New Yorku živi slavna sopranistka Martina Arroyo, čigar mož je imel kriške korenine: pred leti je obiskala našo Akademijo in se nad našim delom tako navdušila, da je obljubila sodelovanje svoje Martina Arroya Foundation, kar je za nas velika čast, saj bo umetnica letos za svoje delo prejela od predsednika Obame priznanje Kennedy Center Honors.

Lepa skupina izvrstnih ruskih pevcev, ki že tretje leto obiskujejo Akademijo, je letos poleti nastopila v izboru iz Verdijevega Rigoletta, ki smo ga uprizorili v dveh vinskih kletah, Ščurek pri Medani in Polje blizu Krmina, podobno pobudo pa smo z Donizettijevim Ljubezenskim napojem izpeljali v kletah Blasic in Keber. Zahvala za oboje pobudi gre g.Eleni Orzan, ki nam je pomagala v okviru programa čezmejnega sodelovanja Interreg: naše občinstvo se je premikalo po teritoriju in spoznavalo njegovo bogastvo, vse to ob podpori Ministrstva RS za gospodarski razvoj in tehnologijo, sorodnega italijanskega ministrstva in goriške Pokrajine.

Vem, da te v Rusiji že dolgo snubijo in dobivaš vabila iz raznih glasbenih institutov: se name-ravaš preseliti?

Preveč mi je pri srcu Kriška operna akademija, preveč truda in energij sem vložil, da bi to delo opustil, čeprav se moram vsakodnevno spopadati s kupom problemov, ne samo finančnih. Zelo sem bil počaščen, ko mi je rusko Ministrstvo za izobraževanje in znanost poklonilo priznanje, neke vrste diplomu honoris causa, ki mi omogoča poučevanje na

vseh ruskih akademijah in univerzah. Rusijo bom v bližnji prihodnosti kar večkrat obiskal, mojstrske tečaje bom vodil v Moskvi, Sankt Peterburgu, Petrozavodsku, Samari, bom tudi predsednik žirije na mednarodnem pevskem tekmovanju Orlov, obiskal pa bom tudi Poljsko: v Krakow me je povabila Suzana Ferfolja, organistka iz Doberdoba, ki živi tam; pel bom v Faurejevem Requiemu in vodil mojstrski tečaj, v Varšavi pa bom srečal rektorja univerze Chopin. Rad bi tudi izpeljal načrt o pobratenju otroških zborov, kar bi pomenilo, da bi tu v Trstu gostili ruski otroški zbor, naši malčki pa bi šli v Rusijo.

Delo z otroki te očitno zelo veseli.

Ja, saj sem bil tudi poleti polno zaposlen s kampusom, ki je potekal v Miramaru od 10. junija do 5. julija. Nadzornik urada za spomeniško varstvo Luca Caburlotto nam je izkazal veliko zaupanja, saj smo lahko vadili in živeli v pravljicnem okviru, imeli smo na razpolago celo grajsko kuhinjo, poleg prestolne dvorane, kjer smo vsak petek oblikovali nastop, in parka, kjer smo se lahko sprostiti. Oddolžili smo se z nastopom na ploščadi pred gradom, ko smo v znak hvaležnosti, pa tudi ekološke osveščenosti, podarili osemsto cvetličnih sadik. Otroci so se naučili veliko pesmic v različnih

jezikih, opera tokrat ni bila protagonistka, razen dveh zborčkov iz Carmen in Boheme, ki so bili izrecno spisani za otroke. Z nami je sodeloval otroški zbor Fran Venturini od Domja, ki je že več let soudeležan pri naših projektih, saj se z odlično zborovodkinjo Suzano Zeriali zelo dobro razumeva. Gostili smo tudi skupino rusko-izraelskih umetnikov, ki so spoznali tipično domačo kuhinjo in naša odlična vina, ki nam jih je za priložnost podaril Andrej Bole.

Predstavljam si, da je organizacija vseh teh dogodkov zelo zamudno in kompleksno delo, ki ti jemlje veliko časa: imaš dobro ekipo ob strani?

Vse naše pobude zahtevajo profesionalen pristop in sem kar ponosen, da smo v tem kriznem obdobju zaposlili - vsaj začasno - kar osem mladih glasbenikov, ki si nabirajo dragocene izkušnje. O posrečenosti in vrednotah naše formule priča tudi dejstvo, da se tu na Tržaškem, pa tudi v Furlaniji, pojavljajo posnemovalci ... smo pač v režimu tržnega gospodarstva, konkurenca je prosta in etika pri tem ne igra nobene vloge. Lahko samo upam, da bodo odnosi, ki smo jih zgradili z našim delom, še naprej podprti z zaupanjem.

Katja Kralj

RIM - Gibanje 5 zvezd včeraj v popolnem kaosu

Glede priseljencev oster spor med Grillom in dvema senatorjema gibanja 5 zvezd

RIM - Voditelj gibanja Pet zvezd Beppe Grillo je na blogu opozoril, da Italija ne more več odpirati vrat migrantom. Ob tem je javno kritiziral dva senatorja Petih zvezd, ki sta v sredo predlagala spremembe priseljske zakonodaje, v skladu s katerimi nezakoniti prihod v Italijo ne bi bil več kaznivo dejanje. Odbor italijanskega senata za pravosodje je v sredo zvečer kljub nekaj pomislekom sprejel amandma, ki sta ga predlagala dva senatorja Petih zvezd, podprla pa ga je tudi vlada premiera Enrica Lette. Spremembe zakonodaje, s katerimi bi ukinili zločin nelegalne imigracije, mora sicer potrditi še celoten senat.

Grillova senatorja sta sicer trdila, da bi z reformo lažje izgnali nezakonite migrante, saj jih ne bi potrebovali več sodno preganjati. S tem bi tudi zaščitili italijanske ribiče pred obtožbami zaradi morda nujno potrebne pomoči nelegalnim priseljencem.

Grillo je včeraj ostro napadel svojega senatorja. »Ta amandma je povabilo migrantom iz Afrike in Bliznjega vzhoda za plovbo v Italijo,« je bil oster na svojem blogu. Poudaril je, da njegovo gibanje na zadnjih volitvah ne bi osvojilo 25 odstotkov glasov, če bi predlagalo takšno politiko.

Enotni pa niso bili niti predstavniki koalicije. Senator Roberto Speranza iz Demokratske stranke je Grillo obtožil, da »žali žrtve Lampeduse, ter se zavzel za spremembo zakonodaje. Senatorka Ljudstva svobode Daniela Santanche pa se s tem ni strinjala. Po njenem »lahko razpravljamo o določenih točkah (priseljske zakonodaje), a nikakor ne o zločinu nezakonite migracije«. Do sprememb zakonodaje so kritični tudi v Severni ligi.

»Vprašati bi se morali, zakaj že sedaj toliko ladij z migranti pristane na italijanski obali,« je poudaril prvi mož stranke Roberto Maroni in dodal, da so v časih, ko je bil on notranji minister, ob obalah patrolirale ladje italijanskih oblasti.

V avli senata je ob tem vprašanju narasla napetost, za katero so poskrbeli

ligaški senatorji z dviganjem transparentov. Na Grilla in Casaleggia so medtem deževali kritike z vseh strani. Voditelj Sel Nichi Vendola je med drugim dejal, da je Grillova verodostojnost utonila v bližini Lampeduse. Župan Firenc Matteo Renzi pa je govoril o zapravljeni priložnosti. Gibanje 5 zvezd se je proglašalo kot prostor svobode in sodelovanja, vendar se v praksi izkazuje ravno obratno.

Medtem na Lampedusi poskušajo rešiti problem prenatrpanega sprejemnega centra, v katerem je mogoče nastaniti 250 ljudi, trenutno pa jih je tam več kot 1000. 124 ljudi naj bi kmalu premestili na Sicilijo in v regijo Apulija na peti italijanskega škornja. Guverner Sicilije Rosario Crocetta se je zavzel tudi zato, da bi Sicilija v skrbništvo sprejela 41 preživelih otrok zadnjega brodoloma pred Lampeduso.

Komik in voditelj gibanja 5 zvezd Beppe Grillo

ANSA

TRIPOLI - Ali Zeidan po izpustitvi pozval k modrosti

Nejasne okoliščine začasne ugrabitve libijskega premierja

TRIPOLI - Libijski premier Ali Zeidan je po včerajšnji nekajurni ugrabitvi pozval k »modrosti in racionalnosti«. Incident je označil za del »političnih prerivanj, ki ne bodo vplivala na varnost v Libiji«, poroča nemška tiskovna agencija dpa. »Upamo, da bo zadeva rešena z modrostjo in racionalnostjo, kot ju narekuje nacionalni interes,« je v izjavi v vladnih prostorih povedal premier. »Varnostne

agencije izvajajo svoje naloge za zaščito varnosti naših državljanov in tujcev,« je še poudaril in izrazil upanje, da ne bo prišlo do eskalacij.

Sicer pa Zeidan ni izdal ničesar o identiteti svojih ugrabiteljev, domnevno nekdanjih libijskih upornikov proti pokojnemu diktatorju Moamerju Gadafiju. Ob nagovoru medijem je bil videti dobrega počutja. Okoliščine ugrabitve Zeidana včeraj zgodaj zjutraj iz hotela Corinthia v Tripoliju ostajajo nejasne. Dve celici revolucionarjev sta trdili, da sta ga aretirali v skladu z zapornim nalogom, katerega obstoj pa je generalno državno tožilstvo kasneje zanikalo.

Ugrabitve Zeidana je mednarodna skupnost obsodila. Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon jo je označil za »budnico« in izpostavil potrebo po ponovni vzpostavitvi politične stabilnosti in vladavine prava v Libiji. Italija je izrazila »odločno zahtevo po hitri vzpostavitvi zakonitosti v državi in začetku učinkovitega dialoga med različnimi deli libijske družbe«.

Francoski predsednik Francois Hollande je medtem »najostreje« obsodil ugrabitve in znova izrazil podporo libijski vladi. Alžirija, libijska zahodna sosedica, pa je izrazila »zaskrbljenost« zaradi zadnjih dogodkov. Vse strani so pozvali, naj »morebitne razlike rešujejo v okviru obstoječih državnih institucij«.

Do ugrabitve je prišlo pet dni potem, ko so ameriške posebne enote v Libiji ujele domnevnega vodjo teroristične mreže Al Kaida Abuja Anasa al Libija. Libija trdi, da gre za kršitev njene suverenosti. (STA)

Začasno ugrabljeni libijski premier Ali Zeidan

ANSA

RIM - Počastili 200-letnico skladateljevega rojstva

Dan v znamenju Verdija

RIM - Včeraj so se ob dvestoletnici rojstva na številnih manifestacijah spomnili na italijanskega glasbenega velikana Giuseppea Verdija (1813-1901). V avli senata, kjer je za neko obdobje sedel tudi Verdi, se ga je z začenjenim govorom spomnil predsednik Piero Grasso. Spominska svečanost je potekala tudi pred monumentalnim spomenikom skladatelju v Parmi, kjer so, tako kot vsako leto 10. oktobra zapeli njegov znameniti Nabucco.

Verdi velja za najpomembnejšega italijanskega opernega skladatelja in enega glavnih predstavnikov romantične opere. Opero je povzdignil v veliko glasbeno dramo, polno napetosti, v kateri ima petje osrednji pomen. Verdi se je rodil v kraju Le Roncole (zdaj Roncole Verdi) blizu Busseta.

Osnovno glasbeno izobrazbo si je pridobil v Bussetu, od leta 1832 pa se je šolal v Milanu pri Vincenzu Lavignu. Uveljavil se je z opero Na-

bucco (1842), delom, v katerem je izražena želja Italijanov po svobodi in zedinjenju. Kot velik domoljub je tudi sam podpiral gibanje za združeno Italijo.

Verdi je bil umetnik neizčrpne ustvarjalne domišljije, zanosne, spevne melodike in glasbene karakterizacije ter izvrsten poznavalec glasu kot izraznega sredstva. Njegove ope-

re so danes jedro repertoarja vseh opernih hiš po svetu. Najpomembnejše so opere Ernani, Macbeth, Luisa Miller, Rigoletto, Trubadur, Traviata, Siciljanske večernice, Simon Boccanegra, Ples v maskah, Moč usode, Don Carlo, Aida, Otello in Falstaff.

Umetniško zrelost je Verdi dosegel z opero Rigoletto. Opera po svoji dramski pretresljivosti in enovitosti prekaša druga dela iz Verdijevega srednjega ustvarjalnega obdobja. S to opero se je v njegovi zbirki del tudi začelo obdobje, v katerem skladateljeva dela označujeta večja muzikalna doslednost in močnejši individualni značaj v primerjavi s katerokoli opero njegovih italijanskih predhodnikov.

Rigoletto in Traviata sta trenutno na repertoarju tako ljubljanske operno-baletne hiše, kjer je sočasno na na programu še opera Nabucco, kot tudi SNG Maribor. V slednji za konec novembra napovedujejo še premierno Verdijeve Aide.

Portret Giuseppea Verdija

Madagaskarju grozi epidemija kuge

ATANANARIVO - Madagaskarju grozi epidemija kuge, če mu ne bo uspelo omejiti širjenja bolezni, so opozorili strokovnjaki. Rdeči križ in Inštitut Pasteur svarita, da so še posebej ogroženi jetniki v prenatrpanih in umazanih zaporih na otoku. Število primerov kuge se sicer v tem času veča, saj vroče in vlažno vreme privlači bolhe, ki širijo bolezen. Na Madagaskarju so lani zabeležili 256 primerov kuge in 60 smrti zaradi te bolezni, kar je največ med vsemi državami sveta.

Bubonska kuga, drugače znana kot črna smrt, je po ocenah v srednjem veku pomorila 25 milijonov ljudi, dandanes pa je načeloma zelo redka. Rdeči križ in Inštitut Pasteur sta od februarja lani sodelovala z lokalnimi zdravstvenimi skupinami na Madagaskarju pri kampanji za izboljšanje higiene v zaporih. Organizaciji opozarjata, da bi, če kuga pride v zapore, to lahko vodilo v katastrofalen izbruh bolezni.

Težava pri zaporih je, da jih preplavljajo podgane, ki širijo okužene bolhe v hrano, oblačila in posteljnino. Če bi se kuga razširila v zaporih, bi težko preprečili njeno širjenje izven zaporov, saj »zapori niso popolnoma zaprti prostori«, opozarjajo pri obeh organizacijah.

Da bi preprečili prehod okuženih bolh z enega na drugega gostitelja, morebiti človeka, je treba pobiti te žuželke ter tudi vse glodavce. Po ocenah strokovnjakov v Afriki, še posebej na Madagaskarju in v Demokratični republiki Kongo, zabeležijo več kot 90 odstotkov vseh primerov kuge, poroča britanski BBC.

Umrli bivši belgijski premier Martens

BRUSELJ - V starosti 77 let je ponoči na svojem domu umrl dolgoletni belgijski premier in vodja Evropske ljudske stranke (EPP) Wilfried Martens. Med letoma 1979 in 1992 je bil Martens z le nekajmesečno prekinitvijo na čelu kar devetih različnih vlad. Leta 1990 je prevzel vodenje EPP in na tem položaju ostal do smrti, poročajo tuje tiskovne agencije. Potem ko je moral avgusta in v začetku septembra v bolnišnico, je v torek sicer sporočil, da bo vodenje največje politične skupine v EU prepustil drugim. Začasno je nato na čelo EPP stopil vodja njene poslanske skupine v Evropskem parlamentu, Francoz Joseph Daul. Martens se je rodil 19. aprila 1936. Zakaj točno je umrl, za zdaj ni znano, naj bi pa imel že dolgo težavo s srcem.

GORICA - V mestu preveč zapuščenih poslopij

Študentje načrtujejo prihodnost vile Louise

Vila Louise (levo) in Marta Lombardi

BUMBACA

Vila Louise je ena številnih goriških stavb, ki pričajo o tem, da je goriško mestno jedro vse bolj zapuščeno. Vila na koncu Ulice Diaz oziroma Trga Culiata je namreč zaprta, življenje se je iz nje izselilo že pred mnogimi leti. Zgradbi so nekoč pravili palača Studeniz, po priimku češke družine, ki jo je začela graditi že leta 1676. Skozi stoletja se je je oprijelo ima vila Louise; danes je last neprofitne fundacije Coronini Cronberg, v soboto, 26. oktobra, pa se je bo življenje ponovno dotaknilo ... čeprav le za nekaj ur.

Marta Lombardi je Goričanka, ki že nekaj let preučuje zapuščene stavbe. Svojo magistrsko nalogo, ki jo je zagovarjala na mestni fakulteti za arhitekturo, je posvetila popisu enatridesetih goriških objektov: vsak popis je

opremila tudi z grobo ekonomsko analizo stroškov, potrebnih za obnovo. Med njimi je bila tudi vila Louise. Mlada asistentka na arhitekturni fakulteti in profesorica zgodovine umetnosti oziroma risanja na liceju Gregorčič sicer priznava, da bi bili stroški v primeru vile Louise visoki. »Višina stroškov je lahko različna, odvisno od bodoče namembnosti vile, že samo za minimalno obnovo, ki bi dovoljevala njeno ponovno uporabo, pa bi potrebovali več milijonov evrov.« V svojo magistrsko nalogo pa je kljub temu vključila tudi načrt. »Zamislila sem si, da bi v vili uredili mednarodni center za restavracijsko, po zgledu centra, ki deluje v vili Manin v Passarianu. V goriškem centru bi se lahko posvečali posegom na področju arhitekturnega restavracijskega.

Delo, ki ga je nakazala v svoji magistrski nalogi, sedaj razvija in nadgrajuje z bodočimi arhitekti, ki obiskujejo laboratorij restavracijskega profesorja Sergia Pratalia Maffeia. »V akademskem letu 2012-13 smo s študenti tretjega letnika obdelali eno od zapuščenih goriških stavb. Tudi na predlog župana Romolija je prva izbira padla na Vilo Louise, saj je pogled na opuščeno stavbo v mestnem središču posebno boleče.«

V laboratoriju je nastalo 23 načrtov, ki bodo od jutri na ogled v nekdanjih konjušnicah palače Coronini Cronberg. Odprtje je predvideno ob 17. uri, razstava pa bo na ogled do 25. oktobra (od srede do nedelje med 10. in 13. ter med 14. in 18. uro). »Na ogled bodo številne fotografije in zgodovinski doku-

menti, predvsem pa posamezni načrti za obnovo vile Louise. Študentje so si zanj zamilili zelo različne namembnosti, od Hiše knjige do večnamenskega centra za mestna društva, od kulinarično-enološkega centra do hiše, v kateri bi se bivši jetniki pripravljali na povratek v družbo.«

Goriški obiskovalci bodo lahko glasovali za tiste načrte (največ tri), ki jim bodo najbolj všeč. »Zmagovalca bomo razglasili 26. oktobra v vili Louise, prejel pa bo manjšo denarno nagrado, ki so jo dali na razpolago razni mestni sponzorji. Del vile bo v ta namen izjemoma odprt med 9. in 12. uro; meščani bodo imeli edinstveno priložnost, da si jo ogledajo.«

Razstava, ki jo bodo odprli jutri, nosi naslov Pozabljena Gorica 1 in uživa pokroviteljstvo številnih javnih ustanov, na čelu z ministrstvom za kulturno dediščino. V načrtih organizatorjev pa so še mnoge druge. Nena zadnje je v Martini magistrski nalogi še 30 zapuščenih goriških zgradb ... (pd)

Aretirali so ga pri Štandrežu

Ob nekdanjem mejnem prehodu pri Štandrežu so v sredo zvečer aretirali 33-letnega ukrajinskega državljan V.L., ki se na kombiju skupaj s sedmimi sodržavljanji peljal proti Sloveniji. Policisti so ugotovili, da je sodišče iz Benetk zoper 33-letnika izdalo zaporni nalog decembra lanskega leta. Moški je bil obsojen na zaporno kazen zaradi tihotapljenja cigaret.

Nora Gregor v Novi Gorici

Letošnji začetek nove sezone Filmskega gledališča je obogaten z dvema večeroma, ki ju mestna občina Nova Gorica in Ustanova Silvana Furlana prirejata v sodelovanju z novogoriškimi Kulturnim domom v okviru Leta Silvana Furlana. Tako so se minuli petek gostje dotaknili goriške filmske ponudbe, filmske vzgoje in pogleda v prihodnost. Drugi večer pa se bo zgodil danes ob 20.15 v mali dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici. Na ogled bo film Pravilo igre (La Règle du jeu) francoskega režiserja Jeana Renoirja, ki po mnenju mednarodnih filmskih kritikov velja za enega najboljših filmov vseh časov. Kot direktor Slovenske kinoteke se je Silvan Furlan med drugim zavzemal za trajni nakup mednarodnih filmskih mojstrov, med katerimi je tudi omenjeni film. V njem je glavno žensko vlogo odigrala Nora Gregor, gledališka in filmska igralka, rojena v Gorici leta 1901. Besedo o Nori Gregor bo v uvodnem delu večera prispeval Igor Devetak, novinar Primorskega dnevnika in soavtor knjige o Nori Gregor »L'imperfezione della bellezza« (Nepopolnost lepote). Vstop je prost. (km)

Pohod po Gregorčičevi poti

Četrti pohod po Gregorčičevi poti bo potekal jutri. Prijave udeležencev bodo zbirali od 9. ure pri prvi spominski tabli ob spomeniku renškim zidarjem v Renčah; ob 9.30 začetek pohoda iz Renč mimo Oševjeka na Gradišče do Gregorčičevega hrasta na Cinkovcu s povratkom do Arčonov. Ob slabem vremenu pohod odpade. (km)

Julius na Barcolani

V naselju Barcolana na tržaškem nabrežju bodo danes ob 19.15 predstavili čezmejni projekt Julius, v katerega je vključena tudi občina Tržič. Občinska uprava bo v sklopu seminarja, posvečenega čezmejnemu turizmu, predstavila krajši video posnetek o rezultatih projekta.

Tares in ogrevanje v Tržiču

V teku desetih dni bodo prebivalci tržiške občine prejeli na dom položnice za plačilo novega davka za odpadke Tares, ki je nadomestil davek Tarsu. Da bi občanom olajšala delo, se je občina tako kot pri uvedbi davka IMU odločila za predizpolnjene položnice. Z davkom Tares se bodo stroški v povprečju zvišali za 20 odstotkov; zato je uprava predvidela olajšave za družine v stiski. Z včerajšnjim dnevom je tudi na območju tržiške občine dovoljeno ogrevanje stanovanj in drugih objektov. Do 15. oktobra, ko bo ogrevanje dovoljeno s polnim režimom, lahko kurjavo vključijo štiri ure dnevno.

GORICA - Nesreča Zdrs pred letališčem

Avtomobil zapeljal v jarek

Punto v obcestnem jarku FOTO A.V.

Spolzko cestišče je po vsej verjetnosti botrovalo prometni nesreči, ki se je zgodila včeraj okrog 13. ure pred goriškim letališčem. Moški je izgubil nadzor nad avtomobilom tipa Fiat punto, ki je zdrsil v obcestni jarek. Moški se v nesreči ni poškodoval, tako da je lahko sam izstopil iz svojega avtomobila in klical na pomoč. Na kraj so prišli prometni policisti, ki so poskrbeli za urejanje prometa, za njimi pa še vlečna služba, ki je odpeljala poškodovani Punto.

TRŽIČ - Zveza ANMIL ob dnevu žrtev nesreč na delovnem mestu »Delovnim invalidom je treba zagotoviti dostojno preživetje«

»Tudi po zaslugi delavcev, ki so v nesrečah na delu izgubili življenje, se je na področju varnosti na delovnem mestu marsikaj izboljšalo.« Tako je poudaril tržiški občinski odbornik Fabio Gon med včerajšnjo svečanostjo pred ladjedelnico v Tržiču, kjer so se ob 63. dnevu žrtev nesreč na delovnem mestu zbrali na pobudo pokrajinskega odbora zveze delovnih invalidov ANMIL. Gon je opozoril, da se nesreče na delu na žalost še vedno pre pogosto dogajajo, poleg tega pa bi bilo treba po njegovem mnenju večjo pozornost nameniti tudi materialu, ki jih uporabljajo v najrazličnejših proizvodnih procesih. Gon je pri tem omenil azbest, ki je na Tržiškem povzročil toliko smrtnih žrtev. V imenu pokrajinske uprave je spregovorila pokrajinska odbornica za delo Ilaria Cecot, v imenu zveze ANMIL pa njen pokrajinski predsednik Emil Jelen. Tudi on se je spomnil številnih tržiških delavcev, ki so zboleli, ker so v ladjedelnici dolga leta vdihovali strupena azbestna vlakna. Jelen je povedal, da se je od januarja do začetka oktobra v Italiji smrtno ponesrečilo 318 delavcev, 610 je bilo hudih nesreč, med katerimi se je ena pripetila 5. oktobra na delovišču nakupovalnega središča Tiare v Vilešu. Hudo poškodoval se je 19-letni domačin.

V zadnjih mesecih se je število nesreč na delu znižalo, je bilo še povedano na včerajšnjem srečanju, vendar je znižanje vezano na splošno gospodarsko kri-

Slovesnost v Tržiču

BONAVENTURA

zo. Manj je dela, manj je nesreč. Jelen je ugotavljal, da še ni prave kulture varnosti na delovnem mestu, po zaslugi katere bi bilo število nesreč še nižje. Pokrajinski predsednik zveze ANMIL je hkrati opozoril, da je treba čim bolj poskrbeti tudi za delavce, ki so se tako hudo poškodovali, da so postali invalidi. »Zagotoviti jim je treba dostojno preživetje,« je poudaril Emil Jelen.

Zveza ANMIL bo na potrebe in težave delovnih invalidov opozorila še v nedeljo, 13. oktobra, s pokrajinsko manifestacijo, ki jo prirejajo v Gorici. Udeleženci se bodo zbrali ob 10. uri na Travniku, ob 10.30 bo slovesnost v dvorani Fundacije Goriške hranilnice.

Kršil hišni pripor tik pred njegovim koncem

Kršil je hišni pripor tik pred njegovim koncem, vendar so ga ronški karabinjerji izsledili in prijavili goriškemu sodišču. 38-letni moški iz Ronk - sicer stari znanec sil javnega reda - bi moral biti doma do petka, 4. oktobra, ko bi se hišni pripor zaključil natanko opolnoči. Moški je verjetno mislil, da se lahko nekaj ur prej odpravi zdoma, vendar se je uštel, saj je med svojim pohajkovanjem naletel na karabinjerje; iz-

vajali so ravno poostreni nadzor nad osebami v hišnem priporu. 38-letni moški je bil zaprt v goriškem zaporu zaradi raznih krajev in prekupčevanja z mamili do 21. septembra; takrat so mu na goriškem sodišču zaradi brezhibnega obnašanja v zaporu nekoliko skrajšali kazen in odločili, da bo zadnje obdobje zaporne kazni preživel v hišnem priporu. Moški se pa zadnji dan ni držal kazni, saj so ga karabinjerji okoli 20. ure izsledili v Ulici Roma v Ronkah, le nekaj kilometrov stran od njegovega doma in le štiri ure pred koncem pripora.

NOVA GORICA - Kolesarska pot Solkan - Plave

Odprtje bo spomladi 2015

Čez deset dni bo znano, ali je odločitev Direkcije Republike Slovenije za ceste o izbranem naročniku pravnomočna

V ponedeljek, 21. oktobra, bo znano, ali je odločitev Direkcije Republike Slovenije za ceste (DRSC) o izbranem naročniku za ureditev kolesarske poti na odseku Solkan - Plave pravnomočna. To pomeni, da se bo urejanje težko pričakovane kolesarske poti - ene najslikovitejših v Sloveniji - končno lahko začelo. Če se seveda nihče od neizbranih konkurentov v tem času ne pritoži.

DRSC je že konec avgusta odločila, da bo dobrih 9 kilometrov kolesarske poti uredilo komunalno stavbno podjetje Kostak iz Krškega. Kot smo že poročali, bo sedanja makadamska pot, ki je pravzaprav za ključena trasa vodovoda Mrzlek - Prelesje, preplastena z asfaltom. Posamezno vozišče pa široko 1,25, se pravi skupaj 2,5 metra. Vzdolž celotne dolžine poti bo na desni strani nameščena ograja za kolesarje in pešce. Potok Sopot bo premoščen z brvjo razpona 4,5 metra. Za zaščito pred padajočim kamenjem bodo postavljene loviline ograje v dolžini približno 1.700 metrov. Zgrajeno bo počivališče za kolesarje ter vsa ostala potrebna dela, so odvodnjavanje, podporni ukrepi, prometna oprema poti in javna razsvetljava.

Omenjeno traso že sedaj uporablja mnogo kolesarjev, tekačev in popotnikov, saj ponuja res slikovite poglede na smagadno Sočo. Toda predvsem kolesarjenje po grobem makadamu ni nič kaj prijetno, zato uporabniki že komaj čakajo na prijaznejšo asfaltno preobleko, ki ne bo več luknjala zračnic.

Potem, ko je DRSC med prispelimi ponudbami konec avgusta izbrala omenjeno podjetje iz Krškega, je prejela obvestilo enega od neizbranih ponudnikov o nedoslednih navedbah v ponudbi podjetja Kostak. »V izogib dvomom je Direkcija RS za ceste razveljavila svojo odločitev in opravila dodatno preverjanje dokumentacije, ki jo je izbrani ponudnik predložil,« so včeraj za Primorski dnevnik pojasnili na DRSC. Očitno pa je bilo z dokumentacijo vse v redu, saj v nadaljevanju pojasnili DRSC navaja: »Po preverjanju navedb je Direkcija RS za ceste sprejela sklep, s katerim je odloči-

Kolesarska pot ob Soči

FOTO K.M.

la, da se javno naročilo odda ponudniku Kostak komunalno stavbno podjetje Krško za vrednost 3 milijone evrov.« Na odločitev DRSC se sicer kateri koli izmed treh preostalih neizbranih ponudnikov lahko pritoži v roku 8 delovnih dni od dneva, ko je prevzel sklep. Ali je odločitev DRSC postala pravnomočna, bo tako znano predvidoma 21. oktobra.

Projekt, ki je v celoti vreden 4,9 milijone evrov, bo iz evropskega sklada za regionalni razvoj sofinanciran v višini 3,4 milijona evrov. Začetek izgradnje kolesarske poti se je doslej zaradi raznih okoliščin že večkrat zamaknil, pritožba katerega od neiz-

branih ponudnikov bi lahko pomenila dodaten zamik in ogroženo črpanje evropskega denarja. Na DRSC sicer zagotavljajo, da sofinanciranje iz Evropskega sklada za regionalni razvoj zaenkrat ni ogroženo.

»Tako ko bo odločitev pravnomočna, bo naročnik pristopil k podpisu pogodbe, po podpisu pa izvajalca takoj uvedel v delo. Pogodbeni rok dokončanja je 18 mesecev,« na DRSC odgovarjajo na vprašanje, kdaj se bodo dela začela in kdaj je predviden zaključek. Če bo torej šlo vse po sreči, bo nova kolesarska pot zaključena pozno pomladi leta 2015.

Katja Munih

OBČINA - Pojasnilo podžupana Sartorija Slovenski učenci ostajajo v telovadnici na Rojcah

Goriška občina ne želi povzročati nevšečnosti učencem slovenskih šol. Ampak v času, ko morajo javne uprave paziti na vsak cent, je ustvarjanje nepotrebnih stroškov neprimerno, za računsko sodišče pa nesporeljivo. Osnovnošolci slovenskih šol Oton Župančič iz Gorice in Josip Abram iz Pevme bodo zato v letošnjem šolskem letu še dalje telovadili v telovadnici PalaBrumatti na Rojcah, ki je v občinski lasti. V prihodnjem šolskem letu pa se bodo, če se bodo okoliščine spremenile, lahko vrnili v Kulturni dom. Tako nekako bi lahko strnili besede podžupana Roberta Sartorija, na katerega smo se obrnili, da bi izvedeli, kako se bo občinska uprava odzvala na svetniško vprašanje Walterja Bandlja, Marilke Korsič in Božidarja Tabaja (SSK-DS). Zaskrbljenosti svetnikov nad pomanjkanjem dvojezičnosti v telovadnici PalaBrumatti ni želel komentirati, zagotovil

pa je, da bo v kratkem lahko posredoval izračune, s katerimi bo podkrepil odločitev uprave, da prekine pogodbo s Kulturnim domom: to naj bi namreč narekovala izključno potreba po varčevanju.

Kot smo že poročali, so se za prekinitve pogodbe odločili po selitvi italijanske srednje šole Ascoli v Ulico Diaz; njeni dijaki so doslej telovadili v PalaBrumatti na Rojcah, po selitvi pa se poslužujejo bližnje telovadnice UGG. »PalaBrumatti je torej po novem manj zaseden, zato si občina preprosto ne more dovoliti, da bi plačevala najemnino Kulturnemu domu. Računsko sodišče bi ji namreč očitalo, da povzroča škodo državnim blagajnam. Pogodba s Kulturnim domom je bila letna, zato jo bomo ob koncu letošnjega šolskega leta, ko se bo šola Ascoli - upam - vrnila v stavbo v Ulici Mascagni in torej tudi v PalaBrumatti, lahko obnovili.« (pd)

JAMLJE - Arhitekture neznanega

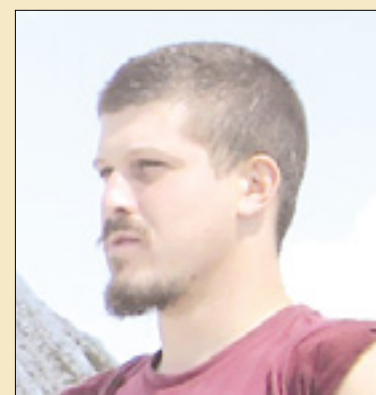
Kraške glave

Na kmetiji Drejče razstavlja mlad doberdobski likovnik Cristian Lavrencic

Cristian Lavrencic in eno od razstavljenih del

Arhitekture neznanega = Kraške glave. Tako se imenuje razstava, ki si jo je mogoče ogledati na turistični kmetiji Drejče v Jamljah. Razstavljeni dela so plod desetih let »plavanja v tušu« mladega doberdobskega likovnika Cristian Lavrencica, ki je postavil na ogled perorisbe iz svojega zgodnjega ustvarjalnega obdobja (2000-2006).

»Vsaka risba je v moji domišljiji svet zase, vsak prostor na listu ima svoj edinstven pomen, vsaka pika je živ organizem, ki se počasi spreminja v črto, iz črte v lik, iz lika v predmet in iz predmeta v žive arhitekture. V notranjosti občutim pravo stopnjo sproščenosti samo takrat, ko nastane na listu edinstvena harmonična celota, ko zares spremljam rojstvo in rast vseh likovnih oblik,« pravi Lavrencic, ki so mu pri srcu različne teme. »Od surove ljubezni do trpljenja človeške narave, od kraške melanholije do toskanskih pisanih razgledov; razpoloženje, ki ga nosim v notranjosti, skušam vedno preliti s tušem na papir,« pojasnjuje mladi doberdobski likovnik, ki med risanjem uporablja zelo malo barv. Večkrat mu za izražanje svojega razpoloženja zadoščata samo bela in črna, saj skuša iz kromatične preprostosti venomer ustvarjati gole in trajajoče

kontraste, ki silijo v iskanje popolnosti in odkrivanje neznane.

»Večkrat primerjam svoje slike okrašenim vetratam gotških katedral. Iz zunanosti namreč se zdijo tako brez pomena, medtem ko iz notranjosti odkrijemo njihovo pravo svetlobno preobleko, njihovo pravo naravo, njihov pravi namen. Na tak način delujejo tudi moje perorisbe, človek se zaveda njihovega sporočila samo takrat, ko pozabi na zunanji dekorativizem in se utopi v notranjost, kajti preko njihove notranjosti, njihovih skritih simbolov, govori moja psiha,« pravi Cristian Lavrencic. Datum zaprtja razstave še niso določili, tako da bo na ogled še nekaj mesecev.

OSLAVJE - Vinogradnik Dario Prinčič

Priznanje iz Amerike

Revija Wine&Spirits iz San Francisca je njegovo klet uvrstila med sto najboljših na svetu

Brda od nekdaj slovijo po odličnih vinih, ki tudi na mednarodnih lestvicah kakovosti dosegajo visoke ocene. To se dogaja predvsem v zadnjih desetletjih, ko je briška kapljica različnih sort našla vidno mesto ob prestižnih vinih iz legendarnih francoskih ali italijanskih vinorodnih okolišev. Briški vinarji, tudi slovenski rojaki, ki vinsko trto gojijo na italijanski strani meje, so velikokrat deležni laskavih ocen in priznanj uglednih strokovnih ustanov na evropski in celo svetovni ravni.

Prav pred nekaj dnevi je v javnost prišla vest, da je ugledna ameriška revija Wine&Spirits iz San Francisca med 100 najboljših klet uvrstila tudi dve slovenski: domačijo Kabaj iz Šlovrenca pri Dobrovem in vinogradnika Daria Prinčiča z Oslavja.

Prinčiča smo obiskali na domu in v kratkem klepetu nam je z obilico ponosa obrazložil, zakaj je prejel priznanje. Prinčičeva kmetija posluje s kakimi 20 državami, tudi oddaljenimi, med katerimi so ZDA, Japonska, Avstralija in Nova Zelandija. »Oslavska vina so tam zelo cenjena, škoda le, da je naša proizvodnja razmeroma majhna za tako veliko tržišča,« pravi oslavski vinogradnik, ki ima v vseh omenjenih državah

uvoznike, ki skrbijo za distribucijo njegovih vin na tržišču. Ameriški uvoznik je posebni komisiji ponudil v pokušino tri Prinčičeva vina: Cabernet 2001, Sivi Pinot in Jakot (nekdanji Tokaj). Strokovna komisija je ta vina očitno ocenila kot prvovrstna in Prinčičevo klet uvrstila med 100 najboljših klet na svetu. Za izbrane vinogradnike bo v San Franciscu 15. oktobra priredila velik praznik, na katerem bo zmagovalcem podelila prislužena priznanja. Zaradi visokih

stroškov potovanja pa se Dario Prinčič praznika ne bo udeležil in bo priznanje zanj dvignil ameriški uvoznik. Razveseljiva je tudi vest, da je prestižna britanska revija Decanter pred časom objavila intervju z znamenitim someljejem in vinskim trgovcem Galom Zoharjem, Britancem izraelskega rodu, ki je novinarju povedal, da je bil Prinčičev jakot najboljšo vino, ki ga je kdajkoli pil. Letošnja ameriška nagrada je torej prišla v prave roke. (vip)

Dario Prinčič

FOTO L.P.

JEREMITIŠČE - Na sKulturi Aleksander Starc in Michele Petruz

Vojna in mir v lesu

Aleksander Starc (levo); Michele Petruz (desno)

FOTO VAS

Na delovišču pred Makučevo domačijo na Jeremitišču je ustvarjalnost kljub muhastemu vremenu v ospredju. Iz zaselka Rumitarjev se daleč v okolico razlega melodično udarjanje kladiv. Skulpture v teh dneh že dobivajo svojo dokončno podobo. Organizator 7. izvedbe kiparskega bienala, ki se ga udeležuje dvanajst umetnikov iz Italije in Slovenije, je štandreško kulturno združenje sKultura 2001 v sodelovanju z goriško pokrajino ter občino Gorica in Šempeter-Vrtojba. Nezanemarljiva je tudi podpora cele vrste krajevnih sponzorjev.

Na prizorišču mednarodne kiparske kolonije smo med dvanajsterico ustvarjalcev, ki se pretežno ukvarja s kamnito materijo, poiskali še dva kiparja, ki delata v lesu: Aleksander Starc s Kontovela in Michele Petruz iz Doberdoba. Vezna nit in vodilo obeh kiparjev

je tema vojne in miru v luči skorajšnje obojeleženja stoletnice začetka prve svetovne vojne.

»Izbral sem si cedrovo deblo z ustreznim razvejiščem. Ta naravna značilnost debla me je že na prvi pogled navdušila. Skulptura predstavlja figuro vojaka z razpetimi rokami, ki ga granatna eksplozija zaluča v zrak,« pravi Starc, ki s precizno uporabo motornih orodij obdeluje dobra dva metra visok leseni kip. Ljubiteljski kipar se tudi profesionalno ukvarja z umetniškim oblikovanjem, saj v gledališču Verdi v Trstu izdeluje scenografske elemente iz stiropora.

Svojevrstno pot je na simpoziju ubral Michele Petruz, ki se je na Jeremitišču vrnil, potem ko je že sodeloval na prejšnjih izvedbah bienalnega simpozija. Iz razpolovljenega cedrovega hloda in iz ostankov bodečih žic prve svetovne

vojne je izdelal konceptualno umetniško instalacijo. Sestav lesenega in železnega elementa uprizarja simbol človekovega trpljenja v vojni vihuri.

Ustvarjalce pri delu je mogoče obiskati še danes med 10. uro in 12.30 ter med 14. in 17. uro. Zastor nad enote-denskim kiparskim simpozijem bo padel jutri z zaključnim dogodkom, ki bo ob 19.30 pred Makučevo domačijo na Jeremitišču. Pobljize si bo mogoče ogledati posamezne skulpture. Le-te namerava po organizatorji v prihodnosti umestiti v vaški prostor. (VaS)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V FARI
BACCHETTI, Ul. Dante 58, tel. 0481-888069.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER
VISINTIN, Ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

»ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN 2013« organizira PD Štandrež v župnijski dvorani Anton Gregorčič v Štandrežu: 20. oktobra ob 17. uri komedija »Mandrakola« (Nicola Macchiavelli), nastopa KD Kontrada - Kanal, v režiji Blaža Valiča; 3. novembra ob 17. uri ljudska drama »Razvalina življenja« (Fran Saleški Finžgar), nastopa KUD Polzela, v režiji Matjaža Jeršič; 17. novembra ob 17. uri komedija »Ne zdaj, srček...« (John Chapman - Ray Cooney), nastopa DPD Svoboda - Loška Dolina, v režiji Boruta Zakovška; 8. decembra ob 18. uri komedija »Lahkokrilec« (Pavel Lužan), nastopa KUD Svoboda - Zalog, v režiji Jožeta Valentiča; 25. januarja 2014, ob 20. uri premiera »Trije vaški svetniki« (Max Real - Peter Militarov), nastopa dramski odsek PD Štandrež, v režiji Jožeta Hrovata, abonmajski ponovitev bo 26. januarja, ob 17. uri. Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija

sedeža pri blagajni v nedeljo, 13. oktobra, od 11. do 12. ure in eno uro pred vsako predstavo; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

SLOVENSKO NARODNO GLEDALIŠČE NOVA GORICA: danes, 11. oktobra, ob 18. uri dobrodelna predstava »Mala čarovnica, ki ni mogla biti zlobna«, gostuje Center za korekcijo sluha in govora Portorož; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

SODOBNEGA OSTRŽKA bodo v soboto, 12. oktobra, ob 17.30 in v nedeljo, 13. oktobra, ob 11. uri, 15.30 in 17.30 pripeljali na oder Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici člani lutkovnega gledališča Teatro Umbro dei burattini, ki so Collodijevo pravljico prenesli v sedanji svet; informacije na spletni strani www.teatrodeiburattini.it ali na facebook strani gledališča Teatro Umbro dei burattini.

Kino

DANES V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«.
Dvorana 2: 17.50 - 20.15 - 22.10 »Gravity« (digital 3D).
Dvorana 3: 18.10 - 20.00 »Il Sacro GRA«; 22.00 »Diana - la storia segreta di Lady D.«.

DANES V NOVI GORICI

KULTURNI DOM: 18.00 »Mumini lovijo komet« - Finska, 2010 (Filmski vrtiljak, za otroke od 4. leta starosti); 20.15 »Pravilo igre« - Francija, 1939 (Leto Silvana Furlana).

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.15 - 22.10 »Cattivissimo me 2«.
Dvorana 2: 19.50 »Cattivissimo me 2« (digital 3D); 17.45 »La storia segreta di Lady D.«; 22.10 »Anni felici«.

Dvorana 3: 18.00 - 20.30 - 22.15 »Gravity« (digital 3D).

Dvorana 4: 18.00 - 20.00 - 22.20 »Oltre i confini del male - Insidious 2«.
Dvorana 5: 17.30 - 20.10 - 22.00 »Aspirante vedovo«.

Razstave

V GALERIJ SPAPZAPAN v Ul. Ciotti 51 Gradišču je na ogled razstava v počastitev Lojzeta Spacala z naslovom »La luna sul paese«; do 13. oktobra ob torkih, sobotah in nedeljah 10.00-19.00, ob sredah, četrtek in petkih 15.00-19.00.

FOTO KLUB NOVA GORICA vabi na odprtje razstav »Dia Primorska 2013« (digitalni posnetki) in »Fotografija 2013« (fotografije na papirju) danes, 11. oktobra, ob 18. uri v avli osnovne šole v Solkenu. Pripravili bodo tudi projekcijo nagrajenih in sprejetih del na »Dia Primorski 2013«.

V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici je v sodelovanju z Galerijo Rika Debenjaka na ogled razstava umetnika Božidarja - Teda Kramolca; do 12. oktobra ob ponedeljku do petka 17.00-19.00.

FOTOKLUB SKUPINA 75 vabi na ogled »15. Fotosrečanja« v Kulturnem domu v Gorici. Razstavljajo Jelena Blagović iz Hrvaške, Matej Pelhan, Tone Stojko in Foto klub Kamnik iz Slovenije ter Stefano Tubaro, Giovanni Viola in Miran Vižintin iz Italije; do 19. oktobra ob delavnikih 10.00-13.00, 16.00-18.00, več na www.skupina75.it.

RAZSTAVA, ki jo je društvo Kras Dol-Poljane postavilo na svojem sedežu na Palkišču in je posvečena Pavlini Komel, njeni družini in društvenemu delovanju, bo na ogled še do 19. oktobra. Na obisk vabijo tudi šole, informacije na tel. 338-3176605 (Katjuša Kosič).

Koncerti

»VIVACENTRO JAZZ« V TRŽIČU do 19. oktobra: danes, 11. oktobra, v restavraciji La Rocca na Trgu Republike 3 koncert tria Emanuele Grafitti (Emanuele Grafitti - kitara, Paolo Muscovi - tolkala, Alessandro Leonzini - bas).

Šolske vesti

»DOMAČE NALOGE: OTROKOVA ODGOVORNOST ALI STARŠEVSKA DOLŽNOST« je naslov srečanja za starše, ki ga organizira Dijaški dom v sklopu »Šole za starše« v sredo, 16. oktobra, ob 17.30 v Dijaškem domu. Na vprašanja kot so: čemu sploh domače naloge, ali je naloge preveč, koliko in kako naj sodelujemo starši, bo odgovarjala psihologinja, psihoterapevka in profesorica na srednji šoli Suzana Perrot. Poskrbljeno bo za varstvo otrok (po predhodni najavi); informacije po tel. 0481-533495 v popoldanskih urah.

Izleti

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA organizirajo v soboto, 19. oktobra, enodnevni avtobusni izlet v naravni rezervat lagune v Maranu z zakusko na ladji in kosilom v oazi. Po povratku bo ogled vinske kleti, kjer bodo ponudili narezek in pokašnjo vin; informacije in vpisovanje po tel. 0481-78398 (trgovina Mila), 0481-78000 (gostilna Peric) in 380-4203829 (Miloš). Avtobus bo ob 7.45 v Štivanu, ob 8. uri pred spomenikom v Jamljah, ob 8.15 v Doberdobi in ob 8.30 pred picerijo Al gambero v Ronkah.

SPDG organizira v nedeljo, 13. oktobra, izlet na Goličico (2108 m, zahtevno brezpotje-3 ure do vrha). V slučaju prenamočenega terena ali nizke oblačnosti bo izlet preusmerjen drugam. Odhod ob 7. uri s parkirišča pri Rdeči hiši; informacije po tel. 339-7047196 (Boris), boris@spdg.eu.

AŠKD KREMENJAK IN TD DREN prireja 18. Kraški krožni pohod Jamlje - Sela na Krasu - Jamlje v nedeljo, 20. oktobra. Ob 9. uri vpisovanje v večnamenskem centru v Jamljah, ob 10. uri začetek pohoda. Ob 13. uri kosilo v Jamljah, sledijo družabne igre za prehodni pokal in ples. Obvezen je veljavni osebni dokument. Ob slabem vremenu pohod odpade.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v soboto, 9. novembra, običajno martinovanje v gostišču pri Šterku v Ajševici v Novi Gorici. Prijave vpisujejo po tel. 0481-20801 (Sonja K.), 0481-882183 (Dragica V.), 0481-884156 (Andrej F.), 347-1042156 (Rozina F.).

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE je odprta ob torkih in četrtek med 15. in 18. uro. V dopoldanskem času je obisk knjižnice namenjen šolam in vrtcem. **KNJIŽNICA DAMIR FEIGEL** v Gorici je odprta po zimskem urniku od ponedeljka do petka 10.00-18.00.

SPDG obvešča, da je društveni urad odprt vsak četrtek med 19. in 20. uro.

CIVILNA SLUŽBA ARCI GORICA obvešča, da je odprt razpis za selekcijo 6 prostovoljcev, ki bodo leto dni sodelovali pri projektu »Attiva-mente 2«. Na razpis se lahko prijavijo mladi med 18. in 28. letom. Kandidati lahko oddajo prošnje na sedežu ARCI SC (Korzo Verdi 51, Gorica) do 4. novembra, do 14. ure. Več o razpisu in projektih na spletnih straneh www.serviziocivile.gov.it ter www.scn.arci.serviziocivile.it; informacije: ARCI SC Gorica, tel. 334-1520179 (ob sredah med 9. in 12. uro) ali na gorizia@ascmail.it.

DRUŠTVO TRŽIČ vabi vsak petek na hojo s palicami po Marini Juliji. Zbirališče na glavni plaži ob 10. uri.

TABORNIKI RODU MODREGA VALA obveščajo, da bodo v Gorici sestanki potekali ob sobotah od 14.30 do 16. ure v prostorih Dijaškega doma. De-

lovanje na Goriškem bodo zaokrožila še dvomesečna sobotna snidenja v Doberdobi od 15. do 16. ure, na Vrhu od 14. do 15. ure in še v Štandrežu v Domu Andreja Budala od 15.30 do 16.30; več na www.tabornikirmv.it.

KULTURNO ZDRUŽENJE NOI... DELL'ARTE iz Gorice prireja umetniški laboratorij za otroke med 6. in 12. letom starosti v prostorih Pinakoteke v palači Attems na Trgu de Amicis 2 v Gorici v soboto, 12. oktobra, med 14.30 in 16.30 z naslovom »Piccoli intrecci«; obvezna rezervacija po tel. 347-1733342.

VADBE V DOMU A. BUDAL V ŠTANDREŽU od 1. oktobra dalje; Pilates: ponedeljek, torek in četrtek 19.00-20.00; Pilates senior (za starejše): sreda 17.30-18.30; spinning: ponedeljek in sreda 20.00-21.00 in 21.00-22.00; zumba: torek in četrtek 20.00-21.00, sreda 19.00-20.00; trebušni plesi: torek 19.00-20.00 (od 15. oktobra dalje); joga obraza: urnik po dogovoru z vaditeljico; informacije in prijave: Pilates in zumba, tel. 00386-70-820453 ali suzana.komel@gmail.com; spinning, tel. 347-8800556 (Sara); trebušni plesi, tel. 340-3814478 (Antonella); joga obraza, tel. 347-0335969 (Petra).

LABORATORIJ MUZIKOTERAPIJE »SKUPAJ V KROGU« bo potekal za odrasle v športno-kulturnem središču v Pevmi; informativno srečanje bo v četrtek, 17. oktobra, ob 20.30.

Prireditve

SPDG vabi v nedeljo, 20. oktobra, na tradicionalno druženje ob kosanju.

V POKRAJINSKI MEDIATECHI UGO CASIRAGHI v Ul. Bombi 7 v Gorici bo v torek, 15. oktobra, ob 18. uri debatna okrogla miza na temo mestnih vrtov.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v soboto, 26. oktobra, ob 19.45 na tradicionalno »Bakladoc«. Povorko po doberdobskih ulicah bo spremljala godba na pihala Kras iz Doberdoba, ob zaključku baklade bo v župnijski dvorani popestril večer moški pevski zbor Jezero, sledila bo družabnost. Izkupiček bo namanjen hospicu »Via di Natale« v Avianu.

»GLEDALIŠČE V GALERIJ« je naslov niza prireditev ob 30-letnici občinskega gledališča v Trziču, ki poteka v Občinski galeriji sodobne umetnosti v Trziču ob razstavi »Lo sguardo dentro l'emozione« (na ogled do 10. novembra); danes, 11. oktobra, ob 18. uri srečanje z gledališkim kritikom Mariom Brandolinom z naslovom »Sognando il Teatro«. Vstop prost.

ZDRUŽENJE AHAIU EVENTI OLISTICI vabi na srečanja s prostim vstopom: danes, 11. oktobra, ob 20. uri na sedežu socialne zadruge Terranova v Ul. San Francesco 13 v Turjaku bo Liliana Visintin govorila o življenjski energijski tehniki Reiki.

ZSKD IN ALCI obveščata, da bo v soboto 12. oktobra, od 15. do 18. ure na sporedu delavnica Družinskih postavitel. Prijave na marisa@zskd.org, tel. 0481-531495 (pon.- pet. 9.00-13.00), ali SMS na tel. +393270340677.

»POJDI Z MENOJ - S PESMIJO PO SLOVENIJI« - Občina Sovodnje s podporo Sklada Goriške hranilnice vabi na predstavitev istoimenske knjige in zgoščenke, ki bo v torek, 22. oktobra, ob 18. uri, v občinski knjižnici v Sovodnjah. Knjigo in zgoščenko bodo predstavili Blaž Pucihar, avtor glasbenih priredb, Dušica Kunaver, avtorica besedil, Damijan Stepančič, ilustrator in Irma Toman, predstavница založbe Oka.

Pogrebi

DANES V TRŽIČU: 9.50, Danilo Doria iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja in na pokopališče; 11.20, Silvia Emilia Braida vd. Bianchi iz bolnišnice v cerkev Sv. Nikolaja, sledila bo upepelitev. **DANES V TURJAKU:** 11.00, Laura Menotti vd. Rossi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi v Turjaku in na pokopališču v Pierisu.

ŽARIŠČE

Sramotno zanemarjeni Titov Gulag

IVO JEVIČNIKAR

Na različnih srečanjih in svečanostih, ki so jih v Trstu in Ljubljani priredili ob njegovi stoletnici, je pisatelj Boris Pahor odločno postavil zahtevo po ohranitvi zgradb in njihove ožje okolice v nekdanjem fašističnem taborišču v Viscu pri Palmanovi. (Stari Simon Rutar ga je pred 120 leti imenoval Višek, podobno tudi slovenski interniranci med vojno.)

Območje, ki je bilo dolga leta po vojni vojašnica, naj bi muzejsko preuredili v kraj spomina. Zlasti mlade naj bi opozarjal na trpljenje internirancev, na zablode črnega totalitarizma, na posledice sovraštva in nasilja. Zahteva je dobila odmev na politični in diplomatski ravni. Dolgoletna prizadevanja prof. Ferruccia Tassina in somišljenikov so tako doživela krepko podporo.

Ne drži sicer, da je to edino ohranjeno fašistično taborišče. Nekdanje taborišče v vojašnici v predmestju Trevisa - v Monigu - je še vedno tako, kakršno je bilo med vojno, in v njem so še vedno vojaki. Nedavno je bila opuščena vojašnica, nekdanje taborišče, v predmestju Padove - v Chiesanuovi. A za našo deželo je Visco nedvomno zelo pomemben pomnik, ki bi lahko tudi zaradi svoje lege učinkovito uresničeval novo poslanstvo.

Ko govorimo o teh krajih trpljenja in spomina, med nami ni velikih razlik. Za naše ljudi so to posvečeni kraji. Dovolj je, da pomislimo, s kakšnimi čustvi stopamo na zanemarjeno in težko dostopno opensko strelišče, ali da se spomnimo na željo, da bi se ohranile nekdanje mučilnice Collottijeve tolpe v Ul. Cologna v Trstu (precej pa pozabljamo na celice »pri Jezuitih« in na »bunker« gestapa ...).

Nedavno sem se udeležil vodnega ogleda Golega otoka in sosed-

nega otoka Sv. Grgurja. Pripravil ga je Studijski center za narodno spravo iz Ljubljane. Dva avtobusa sta precej pisano družčino odpeljala do Punata na Krku, nakar se je pot nadaljevala na najeti ladji. Posebna dragocenost tega obiska sta bila spremljevalca, nekdanja slovenska zapornika na Golem otoku.

Magister strojništva in publicist Andrej Aplenc je nanj dospel kot dijak s prvim transportom julija 1949. Ko so ga po enem letu izpustili, je moral podpisati obvezo o molčečnosti in o sodelovanju z Udbo. Ker je ni spoštoval, je leta 1952 postal »dvomotorec«. Drugič je bil na otoku dve leti, nadaljnjim »zapletom« pa se je izognil le tako, da je emigriral v ZDA.

Dolgoletni predsednik Društva žrtev komunističnega nasilja Miha Cenc pa je bil aretiran kot univerzitetni študent leta 1952. Na Golem otoku je bil na prisilnem delu v kamnoseški delavnici. Marmornate plošče, ki so jih v njej oblikovali, so med drugim oblasti uporabile pri izgradnji spomenika žrtvam italijanskega fašističnega taborišča na sosednjem otoku Rab ...

Eno je brati v knjigah in intervjujih, kakšno je bilo neznansko poniževanje in trpljenje na Golem otoku, drugo je od pričevalca zvedeti, kje so prvi zaporniki do smrti pretepli deset črnogorskih tovarišev; kje so nove prišleke iz kasnejših transportov sozapravniki v dolgem špalirju pretepali do onemoglosti; kako je bilo z »bojkotiranci«, ki niso pristali na samoobtoževanje in na ovajanje drugih; kakšno je bilo delo v kamnolomih in delavnicah, pod soncem in v burji; kakšne fizične in psihološke posledice je

povzročalo golotoško »samoupravljanje«.

Statistične ocene o zapornikih in žrtvah Golega otoka se zelo razlikujejo. Preko njega naj bi šlo od 15 do 30 tisoč moških in žensk, od tega 300 do 600 Slovencev. Zaradi nasilja, lakote, bolezni, samomorov naj bi jih umrlo od nekaj sto do 4.000. Najnovejšo študijo je letos izdal etnolog in antropolog dr. Božidar Jezernik. Dal ji je naslov Goli otok - Titov gulag. On piše, da se je tam v letih najhujše represije (1948-53) zvrstilo nekaj več kot 15.000 zapornikov iz vse Jugoslavije, ki so prestajali zunajodno določeno kazen poprečno po dve leti, žrtev pa da je bilo okoli 400.

Goli otok ni bil uničevalno taborišče, namenjen je bil izničenju osebnosti, perverzni in grobo poniževalni »prevzgoji« resničnih in namišljenih nasprotnikov Titovega režima, večinoma komunistov. Koliko je bilo res Stalinovih privržencev, je veliko vprašanje. Saj v bistvu ni šlo za obrambo Jugoslavije pred Sovjetsko zvezo, temveč za brutalno utrjevanje sistema in ustrahovanje celotnega prebivalstva.

Žrtve Golega otoka so del naše skupne zgodovine. Tudi njihovo zgodbo je treba poznati, se iz nje učiti in izkazovati spoštovanje žrtvam, mrtvim in živim. Vsakršno teptanje človekovega dostojanstva in temeljnih pravic je treba obsojati.

Stavbe in naprave na Golem otoku in Sv. Grgurju pa sramotno razpadajo. Ne zaradi vremenskih nepravil, temveč zaradi brezbriznosti oblasti in dopuščanja neverjetnega huliganstva. Dve ali tri skromne spominske plošče niso dovolj. Tudi ta kraj trpljenja se mora uveljaviti kot kraj spoštljivega spomina.

ODPRTA TRIBUNA

»Das Kapital«

Čeprav se vse vrti okoli njega, je njegova speljanka »kapitalizem« beseda, ki se je mediji, teoretiki, govorniki najraje izogibajo. Iz slovarja jo je že davno med enim svojih križarskih pohodov (menda v rodno Poljsko) izbrisal Wojtila, ki je izjavil, da so svet prizadele tri tragedije: komunizem, fašizem in nacizem. Presenetljivo v trojki ni bilo kapitalizma. In vendar sta fašizem in nacizem le krajevni (folklorni) varianti kapitalizma, ki pa ga je treba prikrivati, ker gre za ideologijo, ki danes dela po svetu kar hoče. In če vzamemo v poštev dogodke, ki so v tesni zvezi z odmevnimi svetovnimi premiki, gre za sama hudodelstva.

V podrobnosti si nadaljni prostor vzamem za tragedijo pred otokom Lampedusa. Pravkar je bil tam Barroso (Letta je vsaj izkoristil isto letalo), dan prej je kraj obiskal notranji minister, dva dni prej evropska komisarka Ashton, tri dni prej ministrica s kongoskimi koreninami, štiri dni prej Ta in Ta itd. vse do dneva po usodnem dogodku. Poleti je vse prehitel kar papež in dal priseljevanju svoj blagoslov. Noben obisk pa ne bo služil rešitvi problema, ki je vsekakor v dometu človeštva, toda če se to odreče kapitalizmu.

Uradno se begunci v bogato Evropo zatekajo zaradi vojn, preganjanja, lakote. Kar nikakor ni res. K nam prihajajo, ker doma kljub vsej revščini pridno gledajo našo televizijo, ki prikazuje police polne hrane, hitre avtomobile, dolgokrake in malo oblečene ženske. Nikogar, ki bi kaj delal. Vse pade iz neba. Torej, gremo v to Koromandijo. In gredo. In pridejo. Res je Sahara na gosto posejana z okostnjaki, z napol ogledanimi telesi, s šakali, ki so se že udomačili ob smernicah upanja in gorja.

V Evropi bodo po zadnjih dogodkih sklenili, da je treba Italiji pomagati, da je treba odpreti nove zbirne centre. Največji skrajneži bodo zahtevali, da se vsem da streho nad glavo, delovno mesto, državljanstvo. Ali je ta Evropa kdaj vzela v roke majhen »De Agostini«, zemljepisni priročnik, ki izide vsako leto in prinaša osnovne podatke vseh držav sveta? Očitno ne!

Kitajcev je 1,3 milijarde in se zaradi demografskega načrtovanja (en otrok na družino) začnajo spraševati če jih ne bo v kratkem morda primanjkovalo. Indijci tekmujejo s severnim velikanom in se trudijo, da bi v tem stoletju dosegli poldrugo milijardo, medtem ko tretjina prebivalstva gladije in mnoge umrle na cesti zjutraj enostavno vržejo v tovarnjak za

smeti. Naša Afrika pa je tiho tiho preselila milijardo in kljub vsej krizi, lakoti, vojniam se hitro vzpenja s prirastki, ki bi v Evropi naježili lase. In od sedanje milijarde jih 800 milijonov danes želi v Evropo. Koliko zbirnih centrov bo morala Evropa zgraditi, koliko samostanov bo moral odpreti Francisek? Vedeti moramo tudi, da ti 800 milijoni ne znajo narediti ničesar.

Kaj sedaj? Rešitev je (na papirju) enostavna: najprej je treba zaježiti pritok, ker stalno ubadanje s čolni, reševanji, pokopi, obiski ministrov, odteguje sredstva za korenitejša posega.

Tiste, ki so že pri nas in ki se bodo izmuznili zaježitvi, je potrebno naučiti pisanja in branja in jih nato izučiti poklica.

Ko sta ta dva cilja dosežena vsi na ladjo ali letalo in domov. S pridobljenim znanjem bodo lahko ovrednotili domače okolje, čeprav je to včasih neprijazno. Nastala bo domača tržna ekonomija.

Ni pa dovolj. In tu pride znova v poštev kapitalizem. Po kaj prihajajo iz Eritreje, Somalije, Senegala, Nigra in drugod? Po tisto kar smo jim mi pokradli in jim še vneto krademo. In mi (Evropejci) smo svoj čas k njim prišli s puškami in opravili samo v Afriki več deset genocidov, ko so bili domačini napoti farmi, rudniku ali plantaži. Knjige sicer pišejo, da je šlo za civilizacijo.

Smo pa mi pripravljeni na pravičnejšo delitev imetja? To je sedaj veliko vprašanje. This is the question! Da bi lahko sto dečkov iz Nigra imelo šolo, bi se moral eden od nas odreči avtomobilu. Ne pride v poštev! Da bi v neki vasi podsaaharske Afrike dobili ambulantno, bi se moral eden od nas odreči vsej osebni elektroniki. Niti pod razno! Da bi v Afriki vsi dostojno jedli, bi morali mi zmanjšati zasebne zaloge masti. Fant je padel na cement!

Če se mi torej ne moremo odreči ničemur (v Italiji so izdelali geslo »vogliamo tutto e subito«), bodo še naprej prihajali in kljub vsemu haloju, nas ne bo smrt 200, 300 ali raje še več ljudi, prav nič ganila. Z enominutnim molkom na nedeljskih nogometnih tekmah bomo oprali svojo vest.

Ker si naš sistem (kapitalističen) želi vse. Smo v fazi »imperializma, končne faze kapitalizma«. Lenin je to tezo postavil ob priliki anglo-burskih vojn v Južni Afriki. Po več kot sto letih je znova aktualna. Pravzaprav je bila aktualna vseskozi, ker je kapital nenasičen.

Bruno Križman

TRUŠKE - Včeraj odprtje kleti Rodica

Slovenska Istra bogatejša za novo sodobno vinsko klet

KOPER - V vasi Truške v Slovenski Istri je včeraj odprla vrata nova vinska klet ekološkega vinogradništva Rodica. Marinko Rodica je investicijo, vredno 1,6 milijona evrov, lahko izvedel ob sofinanciranju iz razpisov kmetijskega ministrstva, pomeni pa nadgradnjo dosedanje vinogradniške dejavnosti, ki temelji na tradicionalnem, ekološkem pristopu. Za investicijo v novo vinsko klet je družinsko vinogradništvo uspešno kandidiralo na razpisu ministrstva za

kmetijstvo in okolje, za kar so dobili 60-odstotno financiranje gradnje ter 50-odstotno financiranje opreme, je na včerajšnji novinarski konferenci pred slovesnim odprtjem, ki se ga je udeležil tudi minister za kmetijstvo Dejan Židan, pojasnil Rodica.

Nova pridobitev bo omogočila nadaljevanje vinogradniške dejavnosti, ki se razprostira na 15 hektarjih, na katerih imajo okoli 60.000 trsov. Pri tem Rodica zagovarja pristop, ki se opira na tradicionalno oz. ekološko

pridelavo, ki predvideva čim manjšo uporabo »kemije« tako na grozdju kot kasneje med samim postopkom pridelave grozdja v kleti.

Tako so se načrtno odločili manj obremenjevati trte, kar sicer pomeni nižji pridelek, a tudi bolj zdravo trto, ki skoraj ne potrebuje škropljenja. Takšen pristop se nadaljuje tudi v kleti, kjer se izogibajo raznih encimov in kvasovk. Ekološki način pridelavi jim omogoča tudi posebna lega med griči koprskem zaledju.

Celovška založba Drava že trideseto leto prisotna na mednarodnem knjižnem sejmu v Frankfurtu

CELOVEC/FRANKFURT - V Frankfurtu, kjer še do 13. oktobra poteka 65. knjižni sejem na katerem svoje knjižne novosti predstavlja 7.100 razstavljavcev iz več kot 100 držav, so zastopane tudi vse tri slovenske založbe s Koroške - Mohorjeva Celovec, Wieser ter Drava. Slednja je že trideseti prisotna na tem največjem knjižnem sejmu v Evropi in se na sejmu predstavlja z liriko iz Bolgarije, prozo iz Slovenije, ter esei iz Bosne in Avstrije.

Mohorjevo založbo Celovec bo na knjižnem sejmu v Frankfurtu zastopal urednik Hanzi Filipič. To pa na stojnici avstrijske zveze knjigotržcev z Dunaja. Dodatno ima Mohorjeva založba Celovec tudi knjige na stojnici združenja »IG Autoren in Autorinnen« in na stojnici Zbornice knjižnih založnikov in knjigotržcev pri Gospodarski zbornici Slovenije.

Založnik Lojze Wieser pa bo na sejmu spregovoril med drugim o založniškem programu in novostih svoje založbe. V luči pozornosti pa bo tudi dobitnica Bachmannove nagrade 2012 Maja Haderlap – skupaj z avtorji, ki so zaradi različnih dosežkov v zadnjem obdobju postavljene v fokus. To so poleg Haderlapove še Nataša Kramberger, Maruša Krese, Miha Mazzini, Boris Pahor in Slavoj Žižek.

Častna gostja letošnjega sejma je Brazilija, ki se bo v Frankfurtu predstavila pod motom Dežela, polna glasov. V Nemčijo bo pripeljala okoli 70 avtorjev, poleg tega bodo na sejmu predstavili 260 novih izdaj, od tega bo 117 naslovov s področja beletristike. (il)

V Mariboru pomembno za Slovenijo

Danes bodo spet na vrsti kvalifikacije za nogometno SP 2014. Pred pomembno tekmo je Slovenija. V Mariboru bo gostila Norveško. Začetek tekme ob 20.45. Obojim pride prav le zmaga. Trener Katanec ne bo mogel računati na Birso, Iličiča in niti Jokiča, ki bo lahko morda igral prihodnji torek proti Švici. Italija bo igrala na Danskem. Tekma, ki se bo začela ob 20.15, je pomembna le za gostitelje. Italija je na kvalifikacijah za SP zadnjič izgubila leta 2004 v Sloveniji (1:0), sicer ima za sabo 18 zmag in sedem neodločenih izidov.

Bo Španija danes sploh igrala?

PALMA DE MALLORCA - Dve osebi sta bili huje ranjeni, ena pa lažje ob eksploziji generatorja za elektriko pred nogometnim stadionom v Palmi de Mallorci, kjer bo španska reprezentanca (na sliki selektor del Bosque) danes igrala kvalifikacijsko tekmo za SP 2014 z Belorusijo. Eksplozija je poškodovala tudi ostalo električno napeljavo na stadionu, zato odgovorni pri španski nogometni zvezi še ne vedo, ali se bo lahko tekma v začela ob predvideni uri (22.00).

KOŠARKA - Z Massimom Rasenijem o italijanski poklicni košarki

Kakovost pada

Najboljša vizitka za najvišje italijansko košarkarsko prvenstvo, ki se začne konec tedna, je ... reprezentanca. V Sloveniji je na evropskem prvenstvu s svojimi nastopi vzbudila pozornost, ki je klubi ne zbujajo več. Paradoks pa je v tem, da reprezentanca (še) ne sodi v evropskih vrh, večina njenih članov pa v domači ligi niti ne igrajo. So tujci tako močni? Niti ne. Če bi bili, bi Italija odigrala v Evropi pomembno vlogo, a je že nekaj let ne odigrava. Posebno zdaj, ko je finančno skoraj propadla tudi Siena, ki po desetletju dominacije doma in dobrih rezultatov v evroligi, morda prvič ne začne prve lige kot favorit.

O prvenstvu smo se pogovarjali s slovenskim agentom mnogih poklicnih igralcev in mladih upov Massimom Rasenijem, Tržačanom, ki sicer živi v Bielli. Med njegovimi varovanci je bil včasih tudi eden najboljših tujcev v Italiji zadnjih let McIntyre, »njegov« pa je tudi mladi up Awudu Abass, 20-letni temnopolti Italijan, ki bo nabiral izkušnje v Cantuju.

Kakšno bo letošnje prvenstvo?

Bo zelo izenačeno. Kvaliteta pada, vsako leto je slabše. Strinjam se s pisanjem Sergia Tavčarja, da je v košarki vedno več atletike in vedno manj tehnike. Košarka v Evropi gre po poti NBA lige. Če si dober atlet, lahko igraš v A-ligi, če si tehnično zelo dobro podkovan, a nisi atlet, te možnosti nimaš. Tako je sicer povsod po Evropi. Padla je tudi raven v Španiji, nekaj boljše je zdaj v Nemčiji in Turčiji, tudi v Franciji je boljše kot v Italiji. Edino lepo, pravo prvenstvo je zdaj evroliga. Da se v njej uveljaviš, moraš biti hkrati atlet in tehnično podkovan.

Kdo so favoriti?

Mislim, da vsi upajo, da bo zmagal Milan. Jaz imam sicer v tem moštvu tri svoje igralce (Toure, Samardo in Cerella, op.ur.), zato si odkritosrečno še posebej želim, da zmaga. Toda za košarko bi bila prava katastrofa, če bi jo zapustil tudi gospod Armani (znani stilist, op.ur.), kar bo zagotovo storil, če moštvo tudi v letošnji sezoni ne bo prvak. K sreči so sestavili boljše moštvo kot lani, Luca Banchi pa je pravi trener. Oni so sigurno favoriti. Mislim, da bi lahko zelo presenetili v Benetkah, kjer so po dolgih letih sestavili zanimivo ekipo, kar velja tudi za Reggio Emilio.

Kaj pa Siena?

Siena je sistem dela, ki funkcionira, a nimajo več igralcev. Lani so imeli 15 milijonov evrov predračuna. Koliko so res unovčili sicer ne vem. Letos znaša predračun manj kot dva milijona...

Kakšno je zdravstveno stanje klubov?

Katastrofalno. Kot povsod. Samo beograjski Partizan živi na proizvodnji lastnih igralcev, v drugih klubih namesto dela prevladuje trg. Tako je, ko imajo dvajsetletne igralce v rokah agenti. Jaz sem agent, a tako mladih nimam. Kjer jih imajo pa nima trenerjeva beseda nobene teže. Obvelja beseda agenta oziroma igralčeve mame ali očeta. Upubno je biti danes trener. Plače so slabe, odstavijo pa te lahko že po treh tednih. Tudi trenerje mladincev. Zato ni nobenega načrtova-

Massimo Raseni meni, da je Alessandro Gentile edini pravi vrhunski italijanski košarkar

KROMA, ANSA

nja: zaradi ekonomskih težav in zaradi hrepenenja po takojšnjem rezultatu in interesov posameznikov. Ni prave športne kulture.

V krizi naj bi najbolj pridobili domači igralci, posledično pa reprezentanca.

Samo na papirju. Ker za delo z mladimi Italijani ni trenerjev. Če so, pa je vprašanje, ali jim dovolijo delati. Redko kje je ta možnost. Italija je res evropski prvak under 20, člani v Sloveniji niti niso bili slabi, toda videli boste, da tile igralci v italijanskih ligah ne bodo igrali. Predvčerajšnjim sem se o tem pogovarjal z Gallinarijem: italijanskih igralcev letnikov 1985, 1986, 1987 in 1988 preprosto ni, ker namesto njih igrajo tujci. Od Italijanov igrajo stari, drugih ni. V B2-ligi še igra tudi Mario Boni (letnik 1963, nasprotnik »zlatega« Jadrana, op.ur.) Pravzaprav se to v Italiji dogaja celo z Američani. Starejši, kot McIntyre, ki sem ga predstavljal sedem let, zapirajo vrata mlajšim. Zato se Američani v moštvih menjujejo iz leta v leto, ni kontinuitete dela in gibanje zato ne rase. A je tako tudi v Španiji.

Ima Italija v perspektivi kakovostnega visokega igralca, ki so ga tako pogrešali na evropskem prvenstvu v Sloveniji?

Od tistih, ki so ostali, v Italiji je vrhunski italijanski igralec zdaj samo Gentile. Na nove bo treba počakati. Visok je Candussi (2,11 m), ki igra zdaj v Trstu, sicer pogodbeno vezan na Benetke. On je iz Foljana in je v bistvu slovenskega izvora, Je Kandut. Igral je proti ZDA v ekipi ostalega sveta, se je v zvezi z njim že omenjalo NBA-ligo, v pogodbi ima določilo »NBA escape«. A ne vem. Zdi se mi, da je že nazadoval. Saj ni dejansko nikjer še igral. Za razliko od Srbov igrajo Italijani kvečjemu med mladinci.

Tržačana Ruzzier in Tonut sta se izkazala na EP mladih, vrnila sta se z zlato medaljo. Ju čaka podobna usoda?

Oba bosta postala za italijanske razmere dobra igralca. Ruzzier je tudi karakter, Tonut je fizično v redu, roko ima dobro, je baje šibkejšega značaja. Igrata lahko 20 minut na tekmo. Problem Trsta je, da nima denarja. Dokaz o tem je, da so za drugega tujca najeli že odsluženege Hooverja. Hoover je over. Nekaj bo z izkušnjami dal ekipi, a ne vem koliko.. Finančni položaj je v Trstu zelo slab.

A. Koren

Reprezentanti, v domači ligi rezerve

Člani italijanske reprezentance v domači ligi redkokdaj pridejo do izraza. Sodeč po ocenah strokovnjakov mnogi izmed njih nimajo mesta v začetni postavi. Ta »privilegij« je domena le redkih. V ta krog sodijo Diener v Sassariju, Hackett v Sieni, Aradori v Cantuju (ne pa njegov soigralec Cusin), Cinciarini v Reggio Emiliji. Magro in Rosselli sta v Benetak rezervi, Melli in celo odlični Gentil pa se bosta morala v Milanu pri Armaniju pošteno potruditi za mesto pod soncem.

SPORED 1. KROGA (14.10. ob 18.15): Montepaschi Siena - Vanoli Cremona, Cimberio Varese - Grissin Bon Reggio Emilia, Pallacanestro Cantu' - Giorgio tes Group Pistoia, Pasta Reggio Caserta - Umana Reyer Venezia, Sidigas Avelino - Libertas Pesaro, Enel Basket Brindisi - EA7 Emporia Armani Milan, Sutor Montegrano - Acea Roma, Granarolo Bologna - Bando di Sardegna Sassari (13.10. ob 20.30, Tv raisport 1).

SAMO JAKA - Včasih še kar zajetna četica Slovencev v najvišji italijanski ligi je le še spomin. Edini, ki bo letos začel sezono v Italiji, je Jaka Laković v Avellinu. Tam bo z njim igral tudi Tržačan Daniele Cavaliero, medtem ko je njegov someščan Pecile dopolnil vrste Pesara

GORICA - Nesreča brez posledic

Tino Maze v Gorici zbila nepazljiva voznica

JADRANJE Simon in Jaš zdrknila na 6. mesto

V francoskem obmorskem kraju La Rochelle te dni merijo moči jadralci v olimpijskih razredih v sklopu Francoskega olimpijskega tedna. Čupina jadralca Simon Sivitzu Košuta in Jaš Farneti, ki v Franciji nastopata kot člana reprezentance, sta v razredu 470 zbrala 4., 14. in 16. mesto, zato sta na skupni lestvici zdrknila na 6. mesto. »V prvih dveh plovih nisva imela dovolj hitrosti, v zadnji pa sva zgrešila start. Greva pa naprej, že na zadnji regati sva pridobila na hitrosti,« je povedal krmar Sivitz Košuta. V olimpijskem razredu 470 nastopa 22 posadk.

CERKLJE NA GORENJSKEM - Tina Maze je pred olimpijsko sezono dobro pripravljena in motivirana, da ponovno poseže po najvišjih mestih. Pred tedni je imela nekaj smole pri vožnji z motorjem, saj jo je nepazljiva voznica v italijanski Gorici zbila, vendar jo je slovenska šampionka odnesla le z nekaj praskami. Mazejeva, ki je v minuli zimi postala skupna zmagovalka svetovnega

Trgajo se za Menneo

BARLETTA - Komu pripada zapuščina legendarnega sprinterja Pietra Mennee, ki je za posledicami neozdravljive bolezni umrl 21. marca letos? Sodeč po oporoki izključno ženi Manueli Olivieri, toda pokojnikovi bratje Enzo, Luigi in Giuseppe menijo, da je Pietrova lastnoročna oporoka ponaredek, češ da njihov brat zaradi močnih zdravil in hudih bolečin ni bil sposoben česar koli napisati v času sestave oporoke. Zaradi tega so zahtevali ekspertizo, da bi ugotovili, kdo je njen resnični avtor. Kaj je Mennea zapustil dedičem, ni znano.

Vstopnice gredo v promet

RIO DE JANEIRO - Po končani prvi fazi prodaje vstopnic za svetovno prvenstvo 2014 je povpraševanje precej višje od ponudbe. Do večeraj prejeli 6,14 milijona naročil za vstopnice iz 203 držav. Največ zahtev - na voljo bo sicer dobre tri milijone vstopnic - je Fifa dobila iz gostiteljice mundiala Brazilije (4,37 milijona oziroma 70,86 odstotka), na drugem mestu so ZDA (374.065), na tretjem pa Argentina (266.937).

Premislila sta si

VILNIUS - Selektor litovske košarkarske reprezentance Jonas Kazlauskas in predsednik litovske košarkarske zveze Arvidas Sabonis bosta nadaljevala svoje delo, čeprav sta dan po porazu proti Franciji v finalu evropskega prvenstva v Sloveniji odstopila zaradi pritiska medijev. Po odhodu generalnega sekretarja zveze Mindaugasa Balčiunasa sta se odločila, da bosta nadaljevala svoje delo.

Blestel v ZDA

PORTLAND - Slovenski košarkarski reprezentant in član najboljše peterke na letošnjem evropskem prvenstvu v Sloveniji Goran Dragić se je izkazal na prijateljski tekmi v Portlandu. Ljubljčan je bil najboljši strelec Phoenixa, v slabih 18 minutah je dosegel 19 točk ter prispeval pet podaj, njegova ekipa pa je zmagala s 104:98.

pokala v alpskem smučanju z rekordnim izkupičkom, je pozvala vse udeležence v prometu k pazljivosti in strpnosti. »V prometu moramo biti vsi zelo pazljivi, da se ne primerijo kakšne neprijetnosti ali hujše nesreče, ki nas lahko zaznamujejo za vse življenje,« je dejala smučarka, ki je kot vrhunška športnica zaposlena v slovenski policiji.

Smučarke bodo novo sezono začele 26. oktobra na tradicionalnem ledeniškem uvodu v Söldnu. »Veselim se ga. Dobro je, da po napornih pripravah končno začnemo novo sezono, ki z olimpijskimi igrami predstavlja še večji izziv. V Vancouvru pred štirimi leti olimpijski mi je nastop dobro uspel, vendar je vseeno manjkalo zlato, do katerega me je ločilo le nekaj stotink. Motivacija je gotovo velika. Se pa z medaljami ne mislim obremenjevati. Že lansko leto se nisem, sem pa se ukvarjala z mojim gibanjem med vratici in tudi tokrat ne bo drugače. To me najbolj zanima in zato bom skušala priti do svojega najboljšega smučanja, do perfekcije,« je napovedala Mazejeva.

KOŠARKARJI BREGA ŽE DREVI (TUDI PO TV)

Košarkarji Brega bodo tekmo 3. kroga deželne C-lige odigrali že drevi. V Pordenonu se bodo od 21. ure dalje pomerili z domačim moštvom Roraigrande, tekma pa bo tudi v neposrednem prenosu na TV postaji (in preko spleta) FVG channel. Po dveh krogih sta obe moštvi še brez točke. Če za Roraigrande ta podatek ni presenetljiv, saj se je vedelo, da stopa v prvenstvo oslabiljen (zanj ne igrajo več stebri Bellanca, Malfante in nekdanji prvotigaš Brusamarello), Bregova ničla, posledica nerodnega poraza doma proti Monfalconeju, že »zahteva« takojšnjo reakcijo. Breg bo v Pordenonu nastopil z vsemi igralci, razen s Ciglianijem, čigar okrevanje zahteva še nekaj tednov.

RUZZIER VETERANSKI PRVAK AVSTRIJE Z DRŽAVNIM REKORDOM

Na odprtem avstrijskem prvenstvu v hitri hoji na dunajskem zabavišču Prater je nastopil tudi lonjerski atlet Fabio Ruzzier. V mrzlem jutru z močnim stranskim vetrom, ki je večkrat prevračal reklamne panoje in odnašal stožce za signalizacijo proge, se je preizkusil na razdalji 30 km in osvojil končno 2. mesto za 30 let mlajšim Nemcem Andreasom Jankerjem. Ta je po 20 km že imel šest minut prednosti, ki jo je Ruzzier v nadaljevanju skoraj izničil. Junker je naposled zmagal v času 2.42:12, Ruzzier pa je dosegel čas 2.46:5. S tem izidom je za več kot 4 minute izboljšal lasten državni veteranski rekord, ki ga je dosegel maja letos na EP v čeških Upicah. Na tretje mesto se je uvrstil dvajset let mlajši Madžar Laszlo Venyercsan v času 2:54,22, medtem ko je med vsemi veteranskimi kategorijami Ruzzier premočno zmagal in osvojil naslov avstrijskega veteranskega prvaka.

MLADINSKI NOGOMET - Stanje na Goriškem

Dosti otrok, malo igrišč

Na Goriškem gojijo mladinski nogomet vsa tri naša društva. Pri Juventini in Sovodnjah so vpisali ekipe v skoraj vse mladinske kategorije. V obeh taborih nimajo le ekip mladincev. Pri Mladosti pa bodo tudi letos imeli zgolj moštvo cicibanov in malih prijateljev.

JUVENTINA - Začnimo (po abecednem vrstnem redu) pri Juventini, »ki - kot je poudarila odbornica **Maja Peterin** - ima enega najbolj številčnih mladinskih sektorjev na Goriškem«. »Letos imamo ekipo naraščajnikov, najmlajših, začetnikov, dve ekipi cicibanov ter več kot dvajset otrok pri nogometni šoli (mali prijatelji). Najbolj perspektivni so najmlajši. Lepo bi bilo, da bi v tej kategoriji osvojili prvenstvo in tako v prihodnji sezoni igrali v deželni prvenstvu. S tem bi bili prav gotovo bolj zanimivi za druge otroke, ki bi se nam še bolj številčno pridružili,« razmišlja Peterinova, ki je dodala, da problema s slovenskimi trenerji še niso rešili. »Trudimo se, ampak ni lahko, saj jih dejansko ni na razpolago.« Drugi problem so igrišča. »Štandreski športni center je postal pretesen za vse naše delovanje. Naraščajniki na primer igrajo domače tekme v Podgori. Članska ekipa pa trenira celo v Mošu, saj igrajo na našem igrišču z umetno travo med tednom tudi tekme turnirja Gorizia Cup,« je povedala Peterinova. Naraščajnike Juventine vodi Christian Surace, najmlajše Doriano Bucciol, začetnike Efren Battistin, cicibane Davnide Marena, male prijatelje pa Franco Vecchiato. Tehniko v vseh kategorijah dopolnjuje Lu-

Med mladinci sta Sovodnje in Juventina že odigrali derbi

BUMBACA

ciano Colenz. »Pri Juventini imamo skupaj s člansko ekipo okrog 150 nogometašev, kar ni malo,« je še dodala odbornica štandreskega društva.

MLADOST - Pri doberdobskem klubu imajo letos okrog 20 otrok. »Vpisali smo se v prvenstvo cicibanov in malih prijateljev,« je povedala koordinatorka mladinskega sektorja **Manuela Trampuz**, ki je priznala, »da mladinski sektor v Doberdobi doživlja krizo«. Dogovora o sodelovanju s Sovodnjami pa še ni na vidiku. »Veliko smo se sestajali in pogajali. Nismo pa dosegli dogovora, saj želimo biti enakovredni partner in ne v podrejenem položaju,« je dejala Trampuzeva. Ekipi Mladosti trenirata domačina Paolo Peric in Evgen Ferfoglija. Kar nekaj mladih nogometašev prihaja iz bližnjega Romjana in Laškega. »Letos otroke pripeljemo na treninge tudi s kombijem,« je še dodala odbornica Mladosti, ki nam je zaupala, da je tudi voznik kombija. »Pomanjkanje odbornikov je drugi problem pri našem društvu. Večina se zanima zgolj za člansko ekipo. Brez mladih pa nekega dne ne bomo imeli niti članskega moštva,« je še dodala.

SOVODNJE - V zadnjih letih je sovoedenjski mladinski selektor v velikem vzponu. »V prihodnji sezoni, pred zapadlostjo našega projekta (leto 2015 op. av.), ki ga bomo nadgradili in dodatno razvili, se bo-

mo vpisali tudi v prvenstvo mladincev. Letos pa nastopamo v kategorijah U16, U14, U12 (dve ekipe v prvenstvu 9:9), U10 (dve ekipe) in U8 (dve ekipe),« je povedal koordinatnik sovoedenjskega mladinskega sektorja in trener **Luka Cijan**. »Ambicije so velike. Želimo namreč postati referenčno slovensko nogometno društvo na Goriškem. Organizacijsko smo že boljši tudi od klubov iz bližnje Slovenije. Tekmovalno pa še zaostajamo. Naš cilj je, da izboljšamo kakovost predvsem ekip U16 in U14 ter si tako izborimo mesto v bolj kakovostnih deželnih prvenstvih. S tem bi postali bolj zanimivi za otroke celotne Goriške. V pomoč bi nam lahko prišli mladi nogometaši iz bližnje Slovenije,« načrtuje Cijan, ki je še dodal: »Žal so v glavih še nekatere pregrade, saj se nam približa zelo malo italijanskih otrok (treninki namreč v glavnem potekajo v slovensčini). Svojevrstni primer je le mladi igralec neapeljskih korenin, s katerim sem se v drugem delu lanske sezone že skoraj pogovarjal v slovensčini. Slednji pa obiskuje italijanske šole. Lepo se je znašel v našem okolju, saj nikomur ne zapiramo vrat. Opazil pa sem, da postajamo zaradi jezika in navad vse bolj zanimivi za priseljence iz nekdanje Jugoslavije, ki živijo tu na Goriškem.« V Sovodnjah so imeli precej težav pri sestavi ekipe naraščajnikov (U16). »Tam smo pač imeli generacijsko luknjo in se to še pozna. Težave imamo tudi

z letniki 1999, saj so nekateri zapustili nogometno dejavnost. V mlajših selekcijah pa je situacija bolj rožnata.« Velik problem je organizacija treningov. »Zgolj nogometno igrišče v Sovodnjah ni dovolj za celotno naše delovanje. Treniramo tudi v Gabrjah in na Peči, kjer pa ni slačilnic. Organizacijski podvig pa so prevozi. Naša dva voznika petkrat tedensko vsak dan prevozita pet različnih prog, zahodno od Sela do Doberdoba, severno pa vse tja do Pevme.« Luka Cijan je še poudaril, da so se letos lotili tudi sodelovanja z otroškimi vrtci. »V lanski sezoni smo sodelovali zgolj z goriškimi osnovnimi šolami. Letos pa smo sodelovanje razširili tudi na vrtce. Tedensko posvetimo temu celih 24 ur, kar je precej naporno. Upam, da bo trud dolgoročno poplačan,« je dodal Cijan. V sovoedenjskem taboru se že nekaj let trudijo, da bi vzpostavili sodelovanje z doberdobsko Mladostjo, kar bi ojačilo mladinsko nogometno gibanje na Goriškem in bi koristilo obema društvoma. Letos pa ga še ne bo. Ekipo U16 Sovodenj trenira Claudio Sari (edini trener, ki ne govori slovensko), U14 Luka Cijan, U10 (Rok Černe in Bogdan Komel), U8 (Rok Černe in Bogdan Komel) in U12 Fabio Sambo, ki je - kot je poudaril Cijan - »lepa novost, saj bi ga tu radi obdržali dolgo«. Vrtarje trenira Sandi Gergolet.

Jan Grgič

SPDT: v torek Orienteering 2013

Slovensko planinsko društvo Trst v sodelovanju z ZŠDI in pod pokroviteljstvom Deželne šolskega urada prireja v torek, 15. oktobra 2013, v okviru projekta "Orienteering 2013", osmo deželno tekmovanje v orientacijskem teku za šolsko mladino. Letošnje tekmovanje bo pri Skavtskem centru Alpe Adria AMIS, Prosek št. 381. Prijavilo se je veliko slovenskih osnovnih, srednjih in višjih šol s Tržaškega pa tudi Srednja šola iz Sežane; vpisanih je preko 400 tekmovalcev.

SK Brdina in SK Devin spet na snegu

Združena ekipa Dečki/Naraščajniki SK Devin in SK Brdina je pod vodstvom trenerja Lovrenca Gregorca nadaljuje s pripravami na prihajajočo smučarsko sezono. Na ledeniku Molltaler so dva dni vadili izključno slalom, prve dni oktobra pa so se štiri dni spet podali na Stelvio na vadbo veleslaloma.

Ob dejstvu, da je bilo na tem gorskem prelazu v začetku oktobra presenetljivo malo smučarjev, so uspeli pridobiti teren oz. progo tudi za trening supeveleslaloma, ki je bil v preteklosti skoraj vedno dokaj zapostavljen.

NAMIZNI TENIS - Kras v državnih in deželnih ligah

Na vrat na nos do Trevisa

Monika Mosetti je v ženski B-ligi sredi nastopa priskočila na pomoč Sonji in Katarini Milič

Minuli konec tedna so se začela tudi ostala državna in deželna namiznoteniška prvenstva, v katerih ima Kras več svojih predstavnikov. V ženski državni B-ligi je prvo srečanje bilo v Trevisu, kjer pa je ekipa (Sonja Milič in Katarina Milič) takoj ob prihodu doživela hladno prho. Federacija je v pravilnik vložila spremembo, da se bodo tudi v B ligi posluževali sistema igranja mini-swaythling (3 igralci proti 3 igralcem). Zaradi nepopolne postave je torej Kras izgubil brez boja prvo tekmo, žal še proti najslabši ekipi prvenstva Duomo-folgore Treviso. Za ostali dve tekmi je na srečo iz Trsta prihitela Monika Mosetti in tudi ona prispevala k zmagi proti postavi D'Aronco iz Gumina (4:2). Letos nastopa za furlansko ekipo tržaška Slovenka in bivša borovka

Lara Posega, ki je tudi osvojila obe točki za D'Aronco. Z enakim izidom se je končala tudi zadnja tekma dneva, tokrat v škodo zgoniški ekipi, proti TT Sarneola, ki razpolaga z enakovrednimi, srednje kakovostnimi igralkami. S kančkom sreče bi Kras lahko remiziral. Obe točki je osvojila Sonja Milič, ki se je nasploh iz Trevisa vrnila brez izgubljenega dvoboja.

V moški C-2 ligi prav tako beležimo poraz (5:2) proti solidni goriški ekipi Azzurra. Kapetan in veteran ekipe Edi Bole pravi, da so nasprotniki solidni, predvsem Slovenec Tjaš Tence, ki je premagal vse tri krasovce (poleg Boleja še Toma Fabianija in Giannija Rotello). Krasovci pa so pokazali dobre poteze in bi lahko nasprotniku odšchipnili še kaj več.

V prvenstvu D-1 lige je Kras tudi letos poslal v bojno polje dve ekipi, v dve različni skupini. V skupini A je Kras A izgubil z izidom 5:3. Kljub borbeni igri, Sonji Doljak, Ettoreju Malorgiu in Simoneju Giorgiju, ni uspel veliki preobrat proti postavi San Giorgio. Sladko zmago pa zabeležimo pri skupini B, kjer so krasovci (Livio Tagliapietra, Tjaša Kralj, Elisa Rotella) po maratonski tekmi v fotofinišu le premagali trdoživi DLF Isontino s 5:4. Zelo dobro je svojo nalogo opravila mlada Elisa Rotella, saj ji vsi trije nasprotniki niso prišli do živgea.

V ženski C ligi pa sta svoje nastope začeli tudi najmlajši igralci Krasa Koren Nikita in Bruni Darshika. Sicer sta obe tekmi izgubili z izidom 5:0, pomembno pa je nabiranje izkušenj. (R)

Obvestila

ALPINISTIČNI ODESK SPDT vabi na predavanje Dušana Jelinčiča 3x8000 dane ob 20, v Gregorčičevi dvorani v Trstu. Toplo vabljeni vsi ljubitelji gora!

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira v telovadnici OŠ Bevk na Opčinah tečaj gimnastike/akrobatike ob sredah: 7-10 let od 18.00 do 19.15, 11-14 let 19.00-20.15, 15-20 let 19.00-20.30; cheer skupina mladinke (11-14 let) pon. 18.00-19.30, sre. 19.00-20.15 in pet. 18.00-20.00; cheer fun fitness (zabavni treningi za višješolce in univerzitetnike): pon. 19.30-21.30 in/ali pet. 20.00-21.30; osnovna motorika za najmlajše (4-6 let) pon. 17.00-18.00 in pet. 16.45-17.45 center M. Čuk (Repentabska ul. 66). Vpis in informacije: info@cheerdancemillemium.com, 347-8535282 (Jasna) in 347-9227484 (Ryan).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM organizira letos vadbo za odrasle - happy fitness time (za mamice, očke, dekleta, ki bi rada izboljšala formo, namreč za vse!), ki bo potekala ob petkih od 17. do 18. ure in od 18. do 19. ure v prostorih M. Čuk na Repentabski ul. 66. Informacije in vpis: info@cheerdancemillemium.com ali 346-1852697 (Petra).

ASD BREG sporoča, da bo otroška telovadba ob sobotah po sledečem urniku: 9.30-10.30 za osnovnošolske otroke, 10.30-11.30 za otroke, ki obiskuje otroški vrtce.

ASD BREG obvešča, da bo jutranja telovadba za odrasle ob torkih in četrtnih, od 8.30 do 9.30.

AŠZ JADRAN obvešča, da bodo v prodaji abonmaji za domače tekme prvenstva državne C-lige v košarki. Cena abonmaja znaša evro 50,00 za 13 tekem. Informacije in rezervacije na tel. 333-9888277 (Lara), 340-3470977 (Nina) in 338-6985052 (Damian).

SK DEVIN vabi na telovadbo za dobro počutje BODY & MIND ob sredah od 20.00 do 21.00 ure v telovadnici srednje šole De Marchesetti v Sesljanu. Info: 335-6172590.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični progi v Nabrežini z društvenimi učitelji ob sobotah popoldne od oktobra do decembra 2013. Informacije: info@skdevin.it - tel. 340 2232538.

ŠD SOKOL organizira treninge v nabrežinski telovadnici: za minivolley (letniki 2004, 2005 in 2006) ob sredah od 17.15 do 18.30 in v petkih od 16.15 do 17.15, ter treninge Under 12 (letniki 2002 in 2003) ob ponedeljkih od 16.00 do 17.15 in ob sredah od 17.15 do 19.00. Za dodatne informacije 3488850427 (Lajris Žerjal).

AŠZ SLOGA prireja tečaj mini odbojke s poudarkom na splošni motoriki za osnovnošolske otroke. Tečaj poteka dvakrat tedensko v telovadnici openske nižje srednje šole in sicer ob torkih od 18.00 do 19.00 in ob četrtnih od 18.00 do 19.15.

ŠZ BOR - Atletska sekcija vabi srednješolce in višješolce na treninge atletike, ki so vsak ponedeljek, sredo in petek od 16.15 do 17.45 na atletskem stadionu na Kolonji. Informacije na tel. 040-51377 ali na urad.bor@gmail.com.

primorski_sport

facebook

Evropska unija, ta neznanka

Evropska unija je pojem, s katerim se vsakodnevno srečujemo, ker pač v njej živimo, po drugi strani pa marsikomu, predvsem mlajšim generacijam, predstavlja nejasen, morda nekoliko tuj princip.

Voliti ali ne voliti, to je zdaj vprašanje!

Konec maja 2014 bodo potekale volitve v Evropski parlament. S svojim glasom bodo lahko prispevali vsi polnoletni državljani držav članic EU (ki so avtomatično tudi državljani Evropske unije). S projektom CITOYEN želi Evropski parlament v tem okviru senzibilizirati širšo javnost s svojimi smernicami. Pri njem

smo sodelovali tudi Šumovci: pripravili smo anketo namenjeno vsem mladim med 18. in 35. letom starosti

Akcija je pomenila pravicati izziv, saj mnogi niso izkazali posebnega zanimanja do odgovarjanja na naša vprašanja. Kakorkoli že nam je na koncu le uspelo dobiti 33 anketirancev. Brez hiške Primorskega dnevnika na Ulici Cassa di Risparmio, kjer smo v okviru Slofesta dežurali tudi Šumovci, pa bi bila naloga še veliko bolj zahtevna. Glede na število zbranih odgovorov seveda ne gre za nobeno strokovno raziskavo, izidi ankete pa lahko nudijo zanimiv izsek o poznavanju evropske stvarnosti s strani nekaterih mladih Slovencev v Italiji. Povedno je npr. dejstvo, da večina izmed intervjuvancev sploh ne ve, kdo so trenutni evroposlanci.

Zakaj naj torej pravzaprav volimo za poslance v Evropskem parlamentu? Marsikomu se lahko Evropski parlament zdi preveč oddaljen od realnega življenja, da bi se s tem obremenjeval.

EU pa za našo celino in svet vendarle predstavlja vsestransko stabilnost;

v evropskih institucijah se gradijo odnosi med državami, sestavljajo se mednarodni zakoni, rešujejo se težave, ki bremenijo države članice in svet okoli njih. Nenazadnje predstavlja EU izredno ekonomsko stabilnost.

Res je, da so nam lahko evropske institucije, tudi Evropski parlament, za katerega sami volimo, nekoliko tuje: v mislih pa moramo imeti dejstvo, da se družbeno-ekonomska stabilnost v ogromni »evropski deželi« začenja prav s tem: s pogovori, zasedanji, sejami in osebnimi odnosi, ki jih – v tem primeru Parlament – skupen prostor, gradi.

Evroprojekti: od ideje do nastanka

Evropskih projektov je veliko: manjših, večjih, mladinskih, delovnih ... Večina naših intervjuvancev pozna projekt Erasmus, ki deluje preko povezave med univerzami v različnih državah. Največkrat, ko se govori o evropskih projektih, pa so to projekti, ki jih razpiše in financira EU, da bi državljane spodbudila k spoznavanju in bolj aktivni vključitvi v zadeve, na katerih slonijo evropske smernice, kot so mednarodno sodelovanje, osveščanje državljanov s tem, kaj je evropski prostor, ali, kot v našem primeru, spodbuda državljanom, naj se spomnijo, da imajo tudi sami pravico, da volijo za Evropski parlament.

Ostali poznani projekti med intervjuvanci so: YEN – Youth European Nationalities, ki združuje mladinske organizacije manjšin iz vse Evrope, Comenius, ki je namenjen v prvi vrsti dvigu kakovosti šolskega izobraževanja v Evropi, Jezik Lingua, ki ga financira program čezmejnega sodelovanja Slovenija–Italija 2007–2013, in Youth in Action, ki spodbuja medsebojno solidarnost, sožitje in razvoj med mladimi. Nekateri anketiranci so bili mnenja, da je koristno namenjati sredstva evropskim projektom, drugi projektov niso poznali, tretji so tudi sami aktivno vključeni v enega ali več projektov in se na zadevo bolje spoznajo: »Gotovo je koristno namenjati sredstva, sicer pa bi bolj spodbujal pogled na vsebine in malo manj na birokracijo in finančno plat.« Eden od projektov, ki je poznan med obrazi naše slovenske skupnosti v Italiji, je projekt LEX (ravno tako ga financira program čezmejnega sodelovanja Slovenija–Italija 2007–2013), ki ima kot cilj analizo, izvajanje in razvoj zaščite narodnih skupnosti v Sloveniji in Italiji.

Res je: veliko je birokracije, papirjev, komunikacije. Projekti pa se eden od drugega razlikujejo. Za mlade so prav go-

tovo bolj koristni tisti, ki temeljijo na konkretnem dialogu, skupnih delavnicah, predvsem pa na gradnji osebnih odnosov. Rast in razvoj medkulturnega prostora je namreč to, da se naši jeziki prepletajo na pravi način, tako da bodo stopali v prihodnost po skupni poti Evrope.

Drsenje v Ekstazo smrti?

S precejšnjo gotovostjo lahko rečemo, da vsak dan slišimo besedo Evropa, pa naj bo to v poročanju medijev, v pogovoru na cesti ali v kakšni drugi situaciji. Tudi politiki nikakor ne smejo obiti tega pojma, če želijo biti aktualni in prodorni.

Večina naših intervjuvancev je na zadnje vprašanje Šumove ankete »Kaj ti pomeni Evropa?« odgovorila, da je slednja prispodoba udejanjanja načela skupnosti, sožitja, združevanja, stikov različnih kultur in jezikov, skupnega delovanja. Evropa omogoča večjo složnost in dialog med narodi. Pod njenim vodilom se skuša »z vzajemnimi močmi izboljšati gospodarsko in kulturno bogastvo posameznikov in držav«. Bratstvo, kooperacija in sodelovanje so za marsikoga postale sopomenke za Evropo. »Zaradi nje živimo že 60 let v miru«, potrjuje ena izmed zapisanih izjav. Na bolj praktičnih aspektih se utrip neposrednega doživljanja evropske skupnosti odraža v svobodnem potovanju brez meja. Brez pregrad se odpirajo številne nove priložnosti za osebno rast, ne samo profesionalno, temveč tudi čustveno, kar je za mladega človeka še kako bistveno. V tem du-

hu lahko beremo sledeč odgovor: »Evropa mi pomeni večjo mobilnost in predvsem nove prijatelje.« Še desetletje od tega bi si to težko domišljali. Vse skupaj lahko postane povsem običajno, skoraj banalno, kot je izjavil anketiranec »živim v EU od rojstva«. Dojemanje tega velikega bogastva kot neko naravno danost pa bi se lahko v določenih primerih prelevilo v vse prej kot koristno. Čutiti se del velike evropske družine je nekaj povsem pozitivnega, zanj pa moramo biti pripravljeni tudi nekaj dati, se o njej informirati, le tako bomo lahko spremenili njene morebitne pomankljivosti.

Mnogi anketiranci so izjavili, da »bi bilo bolje, če Evropa ne bi imela dolgov«. Trenutna ekonomska kriza, ki se globoko zajeda v naša življenja, nam vedno bolj zastira pogled. Skrb za lastno preživetje in samoohranitev nam večkrat onemogoča, da lucidno analiziramo dane možnosti in se skupaj konkretno angažiramo za njihovo polnopravno udejanjanje. O tem jasno priča trditev razmišljujočega anketiranca: »Trenutno je izraz Evropa sinonim za blodnje in zablode, ki jih proizvaja kriza. Slednja vrača svet v Kosovelovo Ekstazo smrti po stotih letih.« Isti odgovor pa se potem nadaljuje tako: »Drugače pa je Evropa vendarle nekaj svetlega, daljnovidnega in edina rešitev za preživetje tega gnilega političnega sistema.«

Včasih se res počutimo čisto majhne, popolnoma nemočne in izpostavljene milosti in nemilosti neizprosnega kolesja neprizanesljive situacije. Vztrajati in ohraniti pozitiven pogled kljub črno-

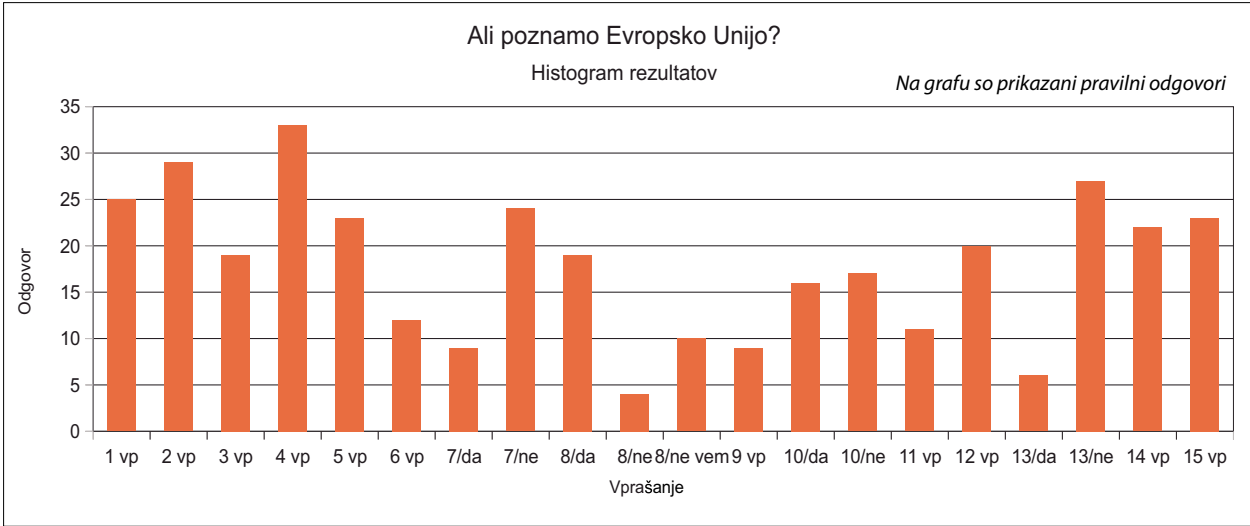

CITOYEN

NAŠ EVROPSKI KOTIČEK

Projekt sofinancira Evropska unija v okviru programa Evropskega parlamenta na področju komuniciranja. Evropski parlament ni bil vključen v pripravo ter ni v nobenem primeru odgovoren za informacije ali mnenja, ki jih vsebuje ta projekt, ki za Evropski parlament niso zavezujoča. V skladu z veljavno zakonodajo so avtorji intervjuvane osebe, založniki oziroma odgovorne osebe ustanov, ki oddajajo programe edini odgovorni za vsebino. Evropski parlament zato ne more biti tožen za morebitno posredno ali neposredno škodo, ki bi lahko nastala pri izvajanju tega projekta.

gledemu ozadju, pa je danes več kot nujno! Evropa igra v vsem tem ključno vlogo. Naloga vseh nas je, da verjamemo vanjo in udejanjamo prvine, ki nam jih ponuja. Le tako bo namreč poleg abstraktnega pojma postala tudi konkretno zasedran del našega vsakdana.

ALI POZNAMO EU?

Pravilni odgovori so označeni z rume-no barvo

- Katere države predstavljajo ustano-vne članice Evropske unije?
a) Belgija, Francija, Italija, Luksem-burg, Nemčija in Nizozemska 76%
b) Nemčija, Francija, Belgija 9%
c) Grčija, Francija, Italija, Nemčija, Luksemburg in Španija 15%
- Koliko držav članic šteje Evropska unija?
a) 25 12%
b) 28 88%
c) 17 0%
- Kdaj je Slovenija vstopila v Evropsko unijo?
a) 1. januarja 2004 42%
b) 1. maja 2004 58%
c) 15. decembra 2002 0%
- Katera je zadnja država, ki je vstopi-la v Evropsko unijo?
a) Romunija 0%
b) Hrvaška 100%
c) Ciper 0%
- Kdo je sedanjí predsednik Evrop-skega parlamenta?
a) Martin Schulz 70%
b) José Manuel Durão Barroso 24%
c) Hans-Gert Pötering 3%
ni odgovora 3%

- Kateri predstavnik naše slovenske manjšine v Italiji je bil izvoljen in je sedel v Evropskem parlamen-tu?
a) Miloš Budin 30,3 %
b) Darko Bratina 30,3 %
c) Dimitrij Volčič 36,4 %
ni odgovora 3%
- Veš kdaj bodo potekale naslednje evropske volitve, na katerih bodo drža-vljani raznih članic volili njihove predstavnike v evropskem parla-mentu?
Da 27%
Ne 73 %
- Se nameravaš udeležiti volitev?
Da 30%
Ne 12%
Ne vem/ni odgovora 58%
- Katera je po površini najmanjša drža-va članica?
a) Luksemburg 73%
b) Malta 27%
c) Litva 0%
- Poznaš katerega od evropskih pro-jektov?
Se ti zdi koristno namenjati sredstva takim projektom?
Da (pozna vsaj enega izmed projektov) 48,5 %
Ne 51,5 %

- Eden od podpredsednikov Evropske komisije:
a) José Manuel Barroso 39,4%
b) Viviane Reding 33,3%
c) Michel Barnier 21,2%
ni odgovora 6,1%
- Koliko milijonov prebivalcev ima približno EU?
a) 500 61%
b) 900 33%
c) 200 6%
- Poznaš katerega od trenutnih slo-venskih ali italijanskih poslancev v Evropskem parlamentu?
Da (zna naštetí vsaj enega izmed po-slancev) 18%
Ne 82%
- Evropski svet sestavlja jo:
a) premierji (predsedniki vlade) držav članic 67%
b) podpredsedniki parlamentov držav članic 18%
c) predsedniki držav članic 15%
- Kdo je Janez Potočnik?
a) komisar za okolje v Evropski ko-misiji 70%
b) podpredsednik Evropske komisije 9%
c) podpredsednik Evropskega sveta 6%
ni odgovora 15%
- Kaj ti pomeni „Evropa“? Katere mi-sli, ideje, upanja ipd. navezuješ na ta pojem?

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.10 Aktualno: UnoMattina caffè **6.30** Dnevnik in vreme **6.45** Aktualno: UnoMattina **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **12.30** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Show: Verdetto finale **15.20** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.15** Nogomet: kvalifikacije za SP 2014, Danska – Italija **22.15** Film: Caso Jennifer Corbin **23.40** Aktualno: Tv7

Rai Due

7.00 Risanke **8.15** Art Attack **8.35** Nan.: Heartland **9.20** Nan.: Settimo cielo **10.00** Dnevnik: Tg2 Insieme, sledijo rubrike **11.00** I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Detto fatto **16.15** Nan.: Ghost Whisperer **17.50** 20.30, 23.20 Dnevnik in športne vesti **18.45** Nad.: Squadra Speciale Cobra 11 **19.35** Nad.: NCIS **21.00** Nan.: Una mamma imperfetta **21.10** Talk show: Virus – Il contagio delle idee **23.35** Presunto colpevole

Rai Tre

6.00 Aktualno: News Rassegna stampa **7.00** Tg Regione – Buongiorno Italia **7.30** Tg Regione – Buongiorno Regione **8.00** Agorà **10.00** Mi manda Rai Tre **11.10** Elisir **12.00** Dnevnik **12.45** 20.15 Pane quotidiano **13.10** Nad.: Terra nostra **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike **15.15** Nan.: Le nuove avventure di Flipper **16.00** Dok.: Aspettando Geo **16.40** Dok.: Geo **18.55** 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.35** Nad.: Un posto al sole **21.05** Film: Una sconfinata giovinezza

22.55 Reportaža: Correvva l'anno

Rete 4

6.20 Mediashopping **6.50** Nan.: Chips **7.45** Nan.: Charlie's Angels **9.00** Nan.: Siska **10.00** Nan.: Carabinieri **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Dnevnik. Vremenska napoved **14.45** Aktualno: Lo sportello di Forum (v. R. Dalla Chiesa) **15.35** Film: Sfida all'O.K. Corral **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.25** Aktualno: Quinta Colonna – Il Quotidiano **21.10** Aktualno: Quarto Grado

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** La telefonata di Belpietro **8.50** Talk show: Mattino Cinque **11.00** Aktualno: Forum (v. R. Dalla Chiesa) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: Centovetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.10** Nad.: Il Segreto **16.55** Talk show: Po-

meriggio Cinque **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Show: Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Serija: Baciama le mani, Palermo – New York 1958 **23.30** Talk show: Matrix

Italia 1

6.55 Nan.: Friends **7.50** Nan.: La vita secondo Jim **8.45** Nad.: Provaci ancora Gary **9.45** Nad.: Royal pains **10.35** Nad.: Dr. House – Medical Division **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **13.40** Nan.: Futurama **14.10** Nan.: Simpsonovi **14.35** Nad.: What's my destiny Dragon Ball **15.00** Risanka: Naruto Shippuden **15.30** Show: Si salvi chi può **15.40** Nan.: Two Broke Girls **16.10** Nan.: How I met your mother **17.05** Nan.: Community **18.00** Nad.: Mike & Molly **18.30** Dnevnik **19.20** Nan.: CSI – Miami **21.10** Film: L'ultimo del templari (i. N. Cage) **23.05** Film: Drive angry (akc.)

La 7

7.00 7.55 Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Coffee break **11.00** L'aria che tira **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Nan.: Le strade di San Francisco **16.30** Nan.: The District **18.15** Nan.: Il commissario Cordier **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Film: Closing the ring **23.30** Nad.: Fast forward

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Deželni dnevnik **7.25** 12.45 Aktualno: Musa Tv **7.40** Dok.: Borgo Italia **8.05** Dok.: Luoghi magici **13.00** Le ricette di Giorgia **13.45** Rubrika: Qui studio a voi stadio News **16.30** Dnevnik **17.00** 19.00, 23.30 Trieste in diretta **18.00** Calcio.Puntozero **19.30** Dnevnik **20.00** Happy Hour **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Ring **23.02** Deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.00 Kultura **6.10** Odmevi **6.55** Dobro jutro **10.10** Risanke, otroške nan. in odd. **11.25** Odd.: Z glavo na zabavo **11.55** Panoptikum **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.30** Tarča **15.00** Poročila **15.10** Mostovi – Hidak **15.50** Kaj govoriš? **16.05** 18.35 Risanke **16.10** Odd.: Razred zase **16.45** Dobra ura **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **18.25** Infodrom **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.30** Slovenska kronika **20.00** Nad.: Nova dvajseta **20.30** Slovenski pozdrav **21.30** Na lepše **22.00** Odmevi, športne vesti in vremenska napoved **23.05** Polnočni klub

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! **8.15** Otroški infokanal **9.00** Zabavni infokanal **10.10** Dobra ura **11.25** Dobro jutro **13.40** Zapojte z nami **14.15** Na obisku **14.45** Alpe-Donava-Jadran **15.15** Prireditve ob 20-letnici Zvezze vojnih veteranov Slovenije, pon. **16.20** Žogarija **16.50** Mostovi – Hidak **17.25** Dok.: Sežig – Kako naftne družbe uničujejo podnebje **18.15** Osmi dan **18.50** Knjiga mene briga **19.10** 0.00 Točka **20.00** Nogomet: kvalifikacije za SP, Slovenija – Norveška, prenos **23.00** Nad.: Skrivnost jezera

Slovenija 3

6.00 19.55, 23.15 Sporočamo **6.05** Dnevnik Tv Maribor **6.35** Primorska kronika **7.35** Aktualno **8.00** Poročila **8.10** Žarišče **8.25** Beseda volilcev **9.00** Odbor za zadeve EU, prenos **12.00** Kolegij predsednika Državnega zbora, prenos **14.00** Komisija za notranje peticije ter za človekove pravice in enake možnosti, prenos **19.00** Dnevnik **19.25** Beseda volilcev **19.30** 21.50, 23.30 Kronika **19.40** Slovenska kronika s tolmačem **20.00** 22.35 Aktualno **20.15** 23.10 Tedenki pregled **20.40** Poslanski premislek **20.45** Slovenci Evropejci **21.25** Beseda gledalcev **21.30** 22.50 Žarišče **22.05** Prava ideja **23.40** Odmevi

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - deželne vesti **14.20** Euronews **14.30** City folk **15.00** Vesolje je... **15.30** Film: La dolce indipendenza **17.00** Dok.: Max Fabiani **17.30** Mediteran **18.00** Klepelutke **18.35** Vremenska napoved **18.40** Primorska kronika **19.00** 21.30 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Aktualno **20.00** Le parole più belle **20.30** Kino premiere **20.40** Nogomet: Slovenija – Norveška, kvalifikacije za SP **22.40** Arhivski posnetki **23.25** Blue Hole **23.55** Avtomobilizem

Tv Primorka

8.00 19.30, 21.30 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani **8.35** 10.00, 16.30, 17.00 Tv prodajno okno **8.45** 16.45 Pravljica **9.00** 18.30 Naš čas **10.30** Videostrani **17.30** Primorska znamenja **20.00** V imenu prihodnosti **22.00** Glasbeni večer, sledi TV prodajno okno, videostrani

POP Pop TV

6.00 Risane in otr. Serije **8.35** 16.45 Nad.: Vihar **9.30** 10.40, 11.50 Tv prodaja **9.45** 14.55 Nad.: Ljubljena moja **10.55** 15.50 Nad.: Rožnati diamant **12.05** 17.55 Serija: Divja v srcu **13.05** Nan.: Pod eno streho **14.00** Nan.: Naša mala klinika **17.00** 24UR popoldne **18.55** 24UR - vreme **19.00** 22.00 24UR - novice **20.00** Serija: Gostilna išče šefa **21.00** Film: Wall Street – Denar nikoli ne spi (dram., i. S. LeBeouf, M. Douglas) **23.05** Eurojackpot

Kanal A

6.55 Risane serije **8.05** Nan.: Jimova družina **8.35** Serija: Mladi zdravniki **9.05** Faktor strahu ZDA **10.00** 17.05 Serija: Puščica **10.55** Astro TV **12.25** Tv prodaja **12.50** Malo za šalo **13.05** Nan.: Policisti v Los Angelesu **13.55** 19.25 Nan.: Veliki pokovci **14.55** Film: Za sovražno črto **16.30** 18.00, 19.55 Svet, Novice **16.35** Nan.: Šola za pare **19.00** Nan.: Dva moža in pol **20.05** Film: Smo že končali? **21.45** Film: Nedokazana krivda

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Prva izmena; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 10.00 Poročila; 10.10 Literarni pogovori; 11.00 Studio D; 13.20 Zborovski utrip, sledi Music Box; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.20 Otroški kotichek; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Music Box; 17.30 Odprta knjiga: Franja Bojc Bidovec: Ni neskončnih poti – 20. nad.; 18.00 Kulturni dogodki; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 5.00 Jutro na RK; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.45 Kronika; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditve danes; 10.00 Evropa osebnosti; 11.00 Pesem in pol; 11.40 Dopoldanski gost; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Čisto blizu nas; 14.00 Botrstvo; 15.30 DIO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Dnevnik; 19.30 Rončel na obali; 21.00 Glasbeni navigator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Ari Zona.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30, 15.28, 16.30, 17.30, 18.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 7.15 Jutranji dnevnik; 8.00 Calle degli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio Istriano; 8.35, 17.33 Euroregione News; 8.40 Robe del mio orto; 8.50, 15.05 Pesem tedna; 9.00 Il diario di Athena; 9.35 Appuntamenti; 10.10 Vremenska napoved; 10.15, 19.15 Sigla single; 10.25 Televizijski in radijski programi; 10.35 Anteprima Classifica; 11.35, 20.30 Il vaso di Pandora; 12.30 Dogodki dneva; 13.00 Sul-

Petek, 11. oktobra
La 7d, ob 23. uri

Un tocco di zenzero

Grčija - Turčija 2003
Režija: Tassos Boulmetis
Igrajo: Georges Corraface, Ieroklis Michaelidis, Renia Louizidou in Stelios Mainas

Fanis se vrača v kraje svojega otroštva. Rojen v Istanbulu, živi namreč že dolgo v Atenah. Ko mu umira dedek, se astrofizik po 30 letih vrne v staro domovino. Tam ga preplavijo neprijetni spomini na izgon družine iz Istanbula. V dedkovi prodajalni začimb je preživel cele dneve, z nonotom se je pogovarjal o zvezdah in sanjah. Tisti spomini na Turčijo, so zanj spomini na čas, ko je bil posebno srečen. Leta 1964 so bili iz Turčije izgnani vsi Grki. Njegov oče je kot Grk moral oditi s Fanisom, dedek pa je imel turški potni list in je ostal. Uporaba toplih barv pričara tudi na ekranu vtise, vonjave in čar Sredozemlja.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.o.o. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2013 220,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2013 220,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasi@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 21%

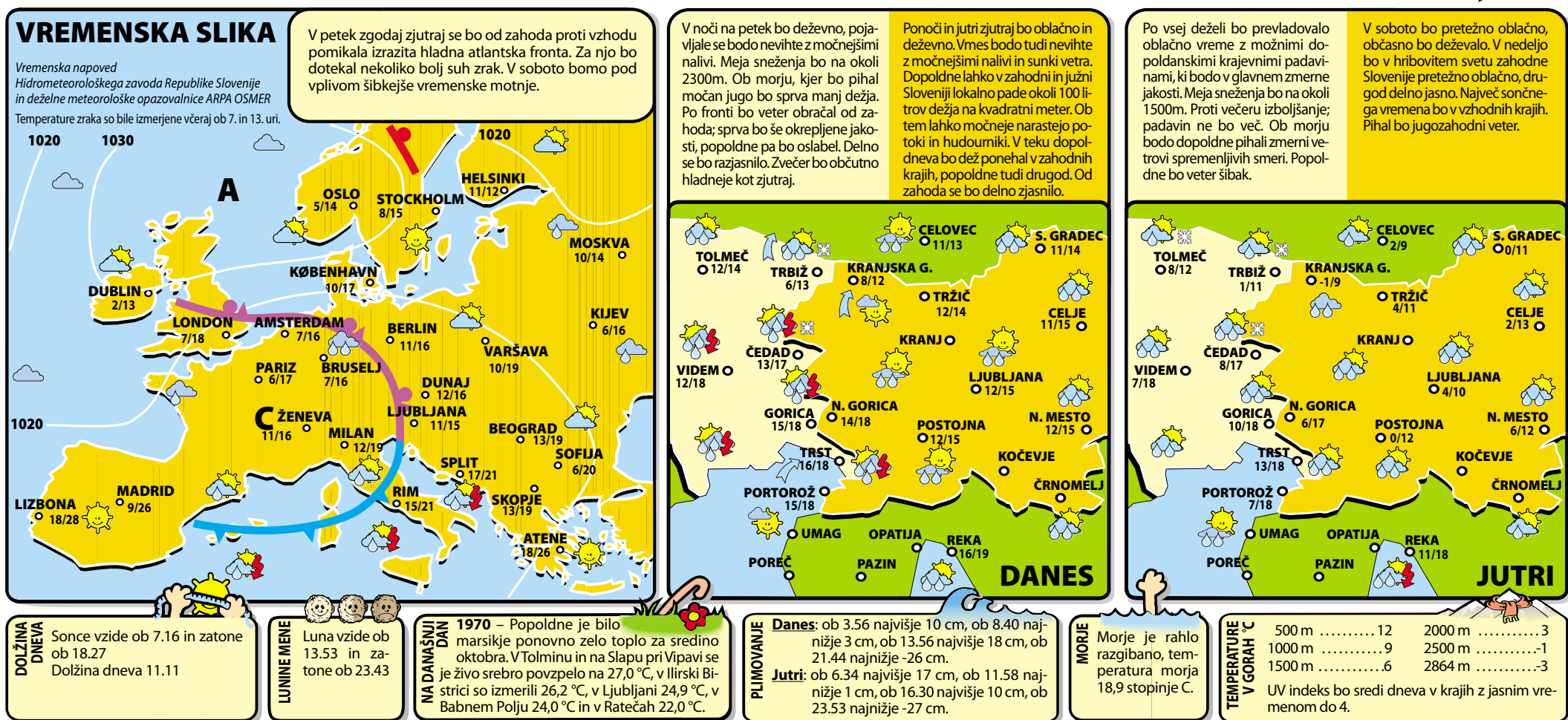
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in na področju kulture.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršni koli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

APERITIV Z GLEDA LIŠČEM

Martina Kafol se bo pogovorila z umetniško koordinatorko SSG Diano Koloini

V petek, 11. oktobra ob 18.00
V kavarni Gruden v Nabrežini
V sodelovanju s SKD Igo Gruden
Možnost vpisovanja abonmajev

sledilca
SLOVENSKO STALNO GLEDA LIŠČE
www.teaterssg.com

MOSKVA - Nizkocenovna letalska družba

Ob Aeroflotu poslej tudi »Dobroljot«

MOSKVA - Ruski letalski prevoznik Aeroflot je včeraj predstavil podrobnosti o prvi nizkocenovni letalski družbi v Rusiji, ki jo snuje že nekaj časa. Nizkocenovnik bo nosil ime Dobroljot, kar v nekoliko bolj hudomušnem prevodu pomeni »dober let«. Moskvo bo povezoval s Sankt Peterburgom in osmimi drugimi mesti v Rusiji, kasneje pa bo svojo mrežo še razširil. Na sedežih Dobroljota ne bo možno regulirati naslonov sedežev, prav tako na njih ne bo poslovnega razreda. S tem želijo potnikom zagotoviti čim cenejše letalske karte, ki naj bi bile od konkurence nižje za skoraj polovico. »Z omejitvijo stroškov bo lahko nizkocenovnik pri cenah tekmoval z vlaki,« so po poročanju francoske tiskovne agencije AFP poudarili v družbi. V Aeroflotu, ki je ime Dobroljot nosil v prvih osmih letih obstoja, to je med letoma 1923 in 1930, so pojasnili, da bo nizkocenovnik nadaljeval tradicijo Aeroflota in letala kupoval na Zahodu, npr. pri ameriškem proizvajalcu letal Boeing. Ruski tujplovci namreč niso tako zanesljivi in učinkoviti. Dobroljot prve lete načrtuje sredi prihodnjega leta, ko bodo imeli v floti osem boeingov 737-800. Krasila jih bo mornarsko in sinje modra barva.

Najstnik na Finskem zabodel štiri ljudi

HELSINKI - Nek 16-letni Finec je včeraj v centru za strokovno izobraževanja v finskem mestu Oulu zabodel štiri ljudi. Najstnika so po napadu že aretirali, poroča nemška tiskovna agencija dpa, ki se sklicuje na finsko televizijo YLE. Žrtve, tri dekleta v starosti 20 let in šolskega hišnika, so odpeljali v bolnišnico. Njihovo zdravstveno stanje naj bi bilo stabilno. Motiv za napad še ni znan, so pa najstnika februarja letos že zaslili zaradi domnevnih groženj prek svetovnega spleta, je sporočila tamkajšnja policija.

Zaostren zakon britanske vlade o migracijah

LONDON - Britanska vlada je včeraj predstavila zaostreni zakon o migracijah, v skladu s katerim bo država lažje izgnala nezakonite priseljence in jim prepovedala uporabo javnih storitev, do katerih niso upravičeni. Med drugim naj bi se število osnov, na katerih se lahko imigranti pritožijo na odločitev o izgonu, zmanjšalo s 17 na štiri. Nova zakonodaja bo nezakonitim priseljencem med drugim otežila odprtje bančnega računa. Najemodajalci bodo morali po novem tudi preverjati imigrantski status svojih najemnikov. Zakon bo oblastem tudi omogočil, da preverijo imigrantski status lastnika vozniškega dovoljenja. Da bi se izognili »zdravstvenemu turizmu«, bo zakon uvedel posebne prispevke v nacionalno zdravstveno blagajno začasne migrante, kot so na primer tuji študenti.

Po poročanju britanskega BBC bo Velika Britanija po novem »tuje kriminalce lahko najprej deportirala in šele kasneje prisluhnila njihovim pritožbam«, kadar ne bo obstajala možnost »resne nepopravljive škode«. Predlog zakonodaje, ki naj bi v veljavo stopil spomladi prihodnjega leta, bodo morali potrditi britanski poslanci.

OSLO - Danes podelitev nagrade

Za Nobelovo nagrado za mir na seznamu tudi pater Pedro Opeka

LJUBLJANA - Minilo je osem mesecev odkar sta Roman Jakič, takratni predsednik odbora državnega zbora za evropske zadeve, in evropski poslanec Lojze Peterle Odboru za Nobelovo nagrado za mir poslala pobudo, da nagrado za leto 2013 podelijo humanitarne mu heroju, Pedru Opeki. Angleške stavnice Opeko sicer ne uvrščajo v ožji izbor, vendar slovenska javnost iz Osla upravičeno pričakuje da jo bo tudi dobil. Postal bi drugi Slovenec v zgodovini, ki je prejel eno izmed Nobelovih nagrad. Na Madagaskarju je deloval nad 50 misijonarjev, danes jih je na Rdečem otoku 12. In kako je enemu izmed njih, lazaristu Pedru Opeki in skupnosti Akamasoa (Dobri prijatelji) doslej uspelo pomagati več kot 300.000 revežem (številk so zapisali v pobudi za kandidacijo za Nobelovo nagrado za mir), da bi ga

prebivalci radi imeli za predsednika države, da je na nekdanjem smetišču zgradil moderna naselja z vso infrastrukturo v katerih živi skoraj 30.000 ljudi, da je zgradil številne šole in več zdravstvenih centrov po vsem Madagaskarju...? Razloge in zgodovino teh neverjetnih uspehov svojega sobrata dobro pozna Rok Gajšek, ki je na Madagaskar prišel istočasno, kot Pedro Opeka, leta 1970. Na začetku sta skupaj stanovala v isti hiši, v vasi Vangaindranu na jugi-vzhodni obali, potem pa je vrsto let s Pedrom sodeloval tudi v skupnosti Akamasoa, v glavnem mestu, Antananarivu. Na vzhodno obalo so prvi slovenski lazaristi pričeli hoditi že v šestdesetih let minulega stoletja. Kot pove Gajšek, misijonar navadno v kraju, državi, kjer prične delovati, ostane vse življenje. Res pa, da so nekateri na Madagaskarju

ostali le nekaj let. Klima in zdravstvene težave so jih prisilile, da so se morali predčasno vrniti domov.

Na angleških stavnicah prvo mesto med kandidati za Nobelovo nagrado zavzema komaj 15 letna pakistanska šolarka Malala Youzafzai, ki so jo talibani ustrelili v glavo medtem ko se je zavzemala za izobraževanje žensk, na tretjem mestu je Edward Snowden, ameriški žvižgač, na 10. mestu je UNICEF, na 13. bivši ameriški predsednik Bill Clinton, na 16. mestu je socialno omrežje Facebook ter na 21. mestu Julian Assange, ustanovitelj spletne strani WikiLeaks.

Tako stavnice, slovenska javnost upa na drugačen razplet

Besedilo (povzetek) in foto: Vane D. Fortič